

WESTERN ROMAN
LASO
cijena 100 d broj 646

SAM PROTIV SVIH

All Mills

**SAM PROTIV
SVIH**

Glavni i odgovorni urednik,
MILIVOJ PAŠIČEK

Izdavač: SOUR „Vjesnik“ (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – RO Novinsko-izdavačka djelatnost, n. sol. o. (direktor Milan Bekić) – OOUR Informativno-revijalna izdanja, n. sub. o. (direktor Sead Saračević).

Tisak: RO Štamparska djelatnost SOUR „Vjesnik“, n. sol. o. OOUR Novinska rotacija n. sub. o. OOUR TM n. sub. o. i OOUR Tisak revijalnih izdanja, n. sub. o.

Predsjedavajući Savjeta redakcije „Romani i stripovi“: dr Ivan Krtalić

Uredivački kolegij: Ivica Bartolić (graf. ur.), Marcel Čukli („Laso“), Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (biblioteke „Super strip“ i „Trag“), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. ur.), Milivoj Pašiček, Ana Župan (ljubavni i erotski romani).

Redakcija: Sonja Dunduš (daktilograf), Zdenka Jočić-Beck (redaktor), Igor Mandić (novinar), Branka Ožegić (teh. sur.), Ana Poldo-Hrastović (novinar).

Tajništvo: Sanja Popović (tajnik), Biserka Pupavac (poslovni tajnik).

Adresa redakcija, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, tel. (041) 515-555 i 519-555. Telex 21 121 YU VSK.

LASO 646

ALL MILLS: SAM PROTIV SVIH

Recenzija: Božo Stancić

Copyright: Milivoj Alapić

LASO 646 izlazi 28. 2. 1986.

I

Willy Carrington zaustavi konja i pogleda vrhove Tauresa. Izvadi čaturicu s vodom, popije nekoliko gutljaja i s gađenjem ispljune. Kao da je time želio izbaciti iz sebe gorčinu. Obriše dlanom usnice i teško uzdahne. Iza njega se poput mora talasala prerija. Činilo se da se na istoku spojila s obzorjem što je treperilo od omare.

Bilo je ljeto, rujan 1871. godine.

U Teksasu je te godine vladala suša. Pamtila se po ogoljeloj travi, stadima stoke što su lutala prerijom u potrazi za hranom i vodom. Pamtila se po nebu bez oblačka, iz kojeg već tri mjeseca nije pala ni kap kiše. Doista je zemlja bila žedna kao nikad dotad.

Carrington skine s vrata maramu i obriše oznojeno lice. Zatim potapše konja po sapima i prošapće:

— Što je stari moj? I ti si žedan?

Konj zarza. Frkne nozdrvama, pa pognute glave krene naprijed. Carrington je jahao kasom i razmišljao kako da što prije dođe do vode.

Sunce je neumoljivo palilo sa svoda, nalik na užarenu, usija-

nu tavu što isijava vrelinu i suši usta i grlo.

U čaturici, koju je jučer napunio, ostalo je tek nekoliko gutljaja vode. Ako uskoro ne pronađe izvor, bit će gadno. Neizdrživo je već sad.

Stigao je u podnožje Tauresa. Ispred njega se ispriječio bedem kamenja i sad se našao u nedoumici: kako dalje?

Gdje da se zaustavi, gdje da odmori umorne kosti?

Bio je slomljen. Tako umoran da ga boljela svaka kost. Osjećao je želju da sve pošalje do vraga i prepusti se sudbini. Bježao je kao nikad u životu!

Ali Carrington nije bio od onih koji se predaju. Da bi se opet pokrenuo, usprkos svemu, bilo je dovoljno da se sjeti onoga što se dogodilo. Da stisne zube i sam sebi kaže:

— Willy, budalo! Glavu gore! Za ono što te snašlo netko mora snositi posljedice!

Do jučer je još bio uvažen građanin Wichite! A zatim je sve krenulo nizbrdo.

* * *

U Wichiti se tada govorilo da je Willy Carrington miljenik sreće.

Više nije bio ubogi đavo. Posjedovao je bogatstvo, zlato, do kojeg je došao zahvaljujući Patricku Patridgeu. Tom starom čovjeku kojeg je upoznao pod neobičnim okolnostima.

Doduše, starca je poznavao godinama. Sreo bi ga u gradu kad je dolazio po namirnice. Ostajao bi u Wichiti nekoliko dana, bančio u salunima, a zatim se vraćao Gold Riveru. On je u to vrijeme bio pratilac poštanske kočije.

Opasno zanimanje, glava stalno u torbi za šačicu dolara koje je dobivao na kraju tjedna. Ipak je to bilo bolje nego kopati u rudniku srebra, ganjati stoku po preriji ili gubiti dane po salunima.

Sve mu je to odavno dozlogrdilo. Jednog je dana kupio nešto opreme i pošao da na Gold Riveru traži zlato. Ponadao se da će preko noći postati bogat.

Nekoliko je mjeseci kopao, prevrtao pijesak proklete rijeke, ali ona prema njemu nije bila izdašna. Nakon toga je postao svjestan da neće pronaći grumenčić zлата makar prevrnuo cijelo korito.

Vraćao se još jedanput poražen u Wichitu! Jednostavno nije imao sreće. Još od onih dana kad su mu poginuli roditelji. Kad je postao kamen na cesti, o koji su se svi spoticali i kotrljali ga niz blato i prašinu. Takav je bio život Willyja Carringtona.

S godinama je u njemu rasla gorčina. Rastao je pun prkosa, kao divljak koji se suprotstavlja društvenim normama, normama bogatih koji su propisivali kako se treba vladati i ponašati. Njima je sve bilo dopušteno, a za siromaška kakav je bio Carrington važno je bezbroj zabrana.

Probijao se Willy kroz život kao kroz trnje, u čudnom nastojanju da ga jedanput izmijeni. Kad je porastao, više nije bio kamen na cesti jer se opirao nepravdi. Bio je bogat iskustvom, a u njegovoj nutrini drijemala je odluka da jedanput ispadne iz te kolotečine i svima pokaže da nije ubogi đavo koji čeka tuđu milostinju.

Tome je bez sumnje pridonijela i Betty Grey, divna djevojka kose boje meda, rumenih obraza i neprekidno nasmiješena lica. Betty Grey, bogata kći bankara Greya.

Otrov vrele krvi. Vulkan pun strasti, koji je bacio oko na lijepog momka pomalo tužna lica.

— Čuj, ako želiš da zauvijek budem tvoja, učini nešto, Willy! — govorila je u predahu, mazno se privijajući uz njegovo kršno tijelo koje joj je pružalo toliko naslade.

— Što da učinim, Betty? — pitao je naivno. — Da za tebe skinem zvijezde?

— Budalo!

A doista, bio bi pripravan skinuti zvijezde kad bi ona to poželjela.

Želim, želim da budeš bogat! Da postaneš džentlmen. Da mirišeš kao svi džentlmeni, a ne da udišem smrad kravske balege.

— Ali, Betty! Zašto me mučiš? Znaš da te volim. Kako mogu ispuniti ono što želiš kad nisam rođen bogat poput tebe?

— Pih! Traži zlato, Willy! — frknula bi ona prezirno i udarila bijesno i obijesno nogom o pod. — Učini nešto da postaneš netko, jer se za tebe ne mogu udati kad si nitko i ništa.

Sad, kad se sjetio toga, osim ljutnje bilo je u njemu i zahvalnosti, jer su mu te riječi pomog-

le da se ozbiljnije pozabavi budućnošću. Na to ga je tjerala ljubav prema čudnoj djevojci, koja je bila tako buntovna, okrutna, a samo zato što je željela da on postane džentlmen.

Poslušao je njen savjet i pošao tražiti zlato!

Drugi su ubrzo postali bogati. Njemu nije bilo suđeno da bez muke stekne bogatstvo. Prošao je rijeku uzduž i poprijeko. Rovao poput krtice, ali je samo gomilao pijesak, mučio se kao nikad dotad u životu da bi našao dva-tri zrna koja je jedva vidio golim okom.

Napokon mu je sve dozlogrdilo, pa se jednog dana opet našao u Wichiti. Neuredan, zarastao u bradu i bezvoljan, vukao se nekoliko dana po salunima. Potrošio je posljednji dolar. Iz prikrajka je promatrao Betty kako očijuka s gradskim gizdelinima i ne obraća pažnju na odrpanog stranca od kojeg je željela napraviti džentlmena.

Onda je shvatio da nema što tražiti u tom gradu.

Dan poslije, dok je bezvoljno sjedio u salunu i buljio u prljavi pod, zaškripao je pokraj njega stolac na koji je sjeo Patrick Patridge.

— Nisi baš veseo, momče? — pitao je starac promuklim glasom.

Willy ga pogleda kao da je on kriv za sve njegove neuspjehe u životu i ljutito pljune na pod.

Ne čekavši odgovor, starac nastavi:

— Ima dana kad čovjek misli da je sve propalo. Onda svane lijep, sunčan dan, pa je opet bolje. Momče, glavu gore! Životu se treba radovati i primati ga kako čovjek može i mora. Govorim ti to iz iskustva, jer sam često u takvom raspoloženju.

O starom Patridgeu se mnogo pričalo. Što je od svega toga bilo istina, nije znao. Bio je to čovjek bogatog iskustva, koji je život živio po svojem, pomalo nastrano. Jer kako drugačije da protumači priču da je danas bio bogat, da bi već sutradan ostao bez centa i ponovo se vraćao rijeci, koja ga privlačila poput magneta.

Poznavao je to bogatstvo i bijedu. Podjednako se odnosio prema životu kao stari filozof, primajući udarce, zadavajući protuudarce, ali se nikad nije predavao.

A Willy? Imao je trideset godina i još nije postigao ništa što bi bilo spomena vrijedno. Zašto onda osuđujete Betty, koja, ako ga voli, želi lijep, smiren život pun obilja? Što joj on može pružiti? Zar samo ono što može zaraditi golim rukama?

— Vidim, dobro bi ti došla koja čašica — nastavi starac i stežući krene prema baru.

Bili su sami u salunu. Bilo je kasno poslijepodne, kad vlada nesnosna vrućina. Kad oko nas zuji roj muha, a u nosnice udara miris bljuvotina. Takvo poslijepodne kad je čovjek lijen da se pokrene.

Starac se vratio s bocom burbona, natiočio piće u njegovu praznu čašu i nazdravio:

— Glavu gore momče!

Poslušao ga je samo da iz grla spere gorčinu još jednog poraza.

Alkohol mu oprži grlo. Uđe u utrobu i Willy osjeti dašak ugodne topline.

— Vidio sam te dok si još pratio kočiju, mali! Kažu da nisi imao sreće tamo... Starac se zakašlje. Suze mu udare na oči i kao da se opravdava, reče: —

Nisam smio tako naglo! Dobar je ovaj burbon, zar ne?

– Dobar – odvrati Willy.

– I kao što rekoh: poznajem te, pa se čudim što takav momak besposleno sjedi u salunu? Čuj, nisam ništa loše mislio – doda kao da se opravdava zapazivši da se Willy tog trenutka namršti.

– Imam svojih briga – nevoljko prizna Willy.

– Svatko sa svojim brigama, zar ne? – dobrodušno se nasmije Patridge. – Ja, eto, brinem svoje, a ti svoje. Zar nije tako?

Stari ponovo napuni čaše, pa obrisavši usta odmahne glavom.

– Vidiš mene, mali! Ja sam ti od onih koji ne trpe poraze. Doduše, sad sam stariji, ali u meni još ima prkosa. I pitaš se možda zašto ti sve to pričam? E, pa evo zašto...

Sad stari zašuti, za trenutak sklopi oči kao da se prisjeća prošlosti, da bi zatim rekao:

– Bilo je dana kad sam bio u sličnom raspoloženju, mislim ovakvom u kojem si ti sad. Poto-nule mi lađe, pa nisam znao što da uradim sam sa sobom. Onda je u meni buknuo prkos. Da nije bilo toga, odavno bih crknuo u nekoj grabi. Ja sam star čovjek! Možda imam sedamdeset, ali sigurno sam u životu mnogo toga vidio i doživio. Zato se ljutim kad mladi ljudi poput tebe, koji su u naponu snage, provode dane po salunima. Čuj, ne ljuti se! Govorim ti kao otac. Jedanput, jedanput davno imao sam i ja dječaka poput tebe. Ali to je prošlost o kojoj nerado govorim. Hej, hoćemo li još po jednu?

Pio je sa starcem, i što je u sebe više ulijevao alkohol, bilo

mu je lakše. Odjedanput se razgalio. Povjerio mu je svoje najskrivenije misli, gnjavio ga do iznemoglosti, ali je stari Patridge samo s razumijevanjem klimao sijedom glavom, da bi u jednom trenutku rekao:

– Čuj, mali! Kako bi bilo da se uortačimo? U mene iskustvo i mudrost, a u tebe snaga. Mogli bismo načiniti čuda.

– Kakva čuda, stari! – promuklim će glasom Willy. – Čuda se više ne događaju.

– Imaš pravo – složio se starac. Neko vrijeme je o nečem razmišljao, a onda nastavio: – Imam ti ja tamo... svoje nalazište. Doduše, nije bogato kao ono na Yukonu. Ako me iskustvo ne vara, na tragu sam bogatoj žili.

Willy, kojem je već dozlogrdila starčeva govorljivost, odmahne rukom i zavrti glavom.

– U Gold Riveru nema ni trunčice zlata, stari! Lažeš kao pas!

– Stari! Pazi što govoriš! Ne spominji Betty, do vraga! Carrington nezadovoljno zamumlja.

Na starčevu se licu ukazao osmijeh. Ponovo je klimnuo i nastavio:

– Gdje sam ono stao? Aha! Dakle, kad sam te našao u salunu, osjetio sam da je vrijeme da porazgovaramo. Znaš što sam tada rekao, a da ti sve bude jasnije, pitao bih te da li se sjećaš kad sam prije dvije godine zaustavio poštansku kočiju? Ne? Ti si bio pratilac, a meni je na Gold Riveru ponestalo hrane. Bio sam bez novca, siromašan kao crkveni miš. Srećom, naišla je kočija i ti si mi dao hranu za nekoliko dana. Nisi tražio novac, bio si sretan što si se riješio dosadnog prosjaka ...

Starac je zastao i pljunuo, a Carrington se pokušao sjetiti tog

dogadaja. Pogleda Patridgea i klimne. — Sjećam se starog odbranca koji nas je pucnjavom zaustavio. Protrnuo sam od straha pomislivši da banditi napadaju kočiju.

— E, sad će ti, nadam se, biti jasno zašto sam te poveo!?

Carrington klimne i ustane. Počeše se po kosi i na njegovim usnama se ukaže osmijeh.

— Pa da krenemo dalje?

Umjesto odgovora, Patridge pogleda nebo i zavrti glavom, a zatim zijevne.

— Mogli bismo malo odrijetati. Tek počinje vrućina.

Uvažavao je njegove razloge. Bio je stariji i iskusniji, pa kako odmah nije nogao zaspiti, upita:

Nije se starac uvrijedio na te riječi. Umjesto da mu to zamjeri, Patridge potvrdno klimne glavom.

— Imaš pravo, mali! Nego ...

Willy odjednom udari šakom o stol. Od udarca se prevrnuše čaše. Ne obazirući se na ono što je učinio, procijedi:

— Ne zovi me »mali«, do vraga!

Patridge slegne ramenima i s razumijevanjem zaklima glavom.

— Dobro, kako želiš! Nego, vidim da te nešto muči. Ako je to djevojka o kojoj si pričao, onda je pusti do vraga. Nije te vrijedna. Što će ti ta lutkica?

— Ne govori pogrdno o njoj, starče! — prijeteci prosikta Willy. Unese se starcu u lice, ali se brzo vrati na stolac i glavu obuhvati rukama. Nekoliko trenutaka je vladala šutnja, a onda se kiselo osmijehnuo i prostenjao:

— Dobio si ortaka, stari! Kad krećemo?

II

Kupili su dio opreme i slijedećeg jutra krenuli na put. Nakon razgovora u salunu i pošto su ispraznili nekoliko čašica burbona, jahali su šuteći zabavljeni svaki svojim mislima.

Pred njima je bio Taures. Ispriječio se kanjonima i Gold Riverom.

Willy je s razlogom očekivao da će se Patridge zaustaviti kod rijeke. Međutim, produžili su dalje i predvečer su se već nalazili na obroncima planine.

Prve riječi su progovorili tek nakon obilne večere.

— Nekako si šutljiv? — reče starac.

Odmahnuvši glavom, dok je granom zamišljeno čarao u pepelu groteskne figure, Willy odgovori:

— Glava mi je kao Taures, stari! Čini se da više nisam sposoban da podnesem toliko pića.

— Ni ja se ne osjećam baš najbolje — složio se starac,

Sjedili su prilično dugo i šutjeli, da bi nešto poslije, kad se spremao da priredi ležaj, starac rekao:

— Odmori se, mali! Ja ću stražariti.

— Zašto? Misliš da nam prijeti opasnost? — upita iznenađeno Willy.

Starac nije odmah odgovorio. Zamišljeno je gladio vinčesterk. Tek pošto je potakao vatru, nastavi:

— Čuo si za bandu Marka Traceyja?

— Aha!

— E, često dolutaju u ovaj kraj. Jao si onom kopaču na kojeg se okome! Te propalice ne biraju sredstva da bi se domogli zlata.

— Što? Zar su i tebe napali?

Patridge zavrti glavom, repetira vinčesterku i odgovori:

— Jedanput ...

Willy ga nije požurivao premda je bio znatiželjan. Stari ljudi su čudni. Kad im se prohtjelo govoriti, govorili su, ili obratno. Zato nije ustrajao iako je dobro znao da se ovim krajem klatio svakakav ološ.

Bilo je u njegovim riječima nagovještaja koji su izazivali nespokoj. Neki znak opasnosti koji je tek naslućivao ali ga nije znao objasniti. Osjećao se gadno nakon pijanke. Kava mu je pomagala da ispere gorčinu u ustima. Ali sjećanje na Betty Grey još je bilo svježije i bolno.

Neka! Iako zaudara po balegi pokazat će joj da je bolji od onih gizdelina koji se vrte oko nje, kojima posvećuje pažnju.

— O čemu razmišljaš, mali?

— čuo je starca i okrenuo se prema njemu. Odsjaj vatre titrao je njegovim licem obraštenim u dugu bradu. Sjedio je oslonjen o sedlo i izgledao neka-ko sitan i nestvaran. Želio je da ga pošalje dovraga zato što mu govori »mali«, ali nije imao volje ni snage da se s nekim prepire.

— U tvojim sam godinama bio neozbiljan i jogunast. Ima stvari, dječake, koje ne možeš promijeniti. One su kao sudbina. Čovjek je samo dašak vjetra što se s njim igra kao vlatima trave.

U jednom trenutku poželio je da ga upita zašto se nisu zaustavili negdje na obali Gold Rivera? Zašto se nalaze u podnožju planine? Po svemu sudeći, put će nastaviti uz grebene, preko tih prijevoja. Kao da je pogodio o čemu razmišlja, Patridge reče:

— Vidiš, za mnoge je Gold River rijeka puna zlata! Priznajem, za mene je bila takoder, ali je već sve zlato isprano. Zlato se nalazi znatno više, kod samog izvora. Srećom, mnogi to nisu shvatili i samo tome mogu zahvaliti što me Mark Tracey ostavlja na miru. Zato idemo na to mjesto.

— Koliko dugo ćemo se verati uz planinu?

— Najmanje tri dana!

Kad mu je Patridge predložio partnerstvo, Willy nije mnogo razmišljao o razlozima. Bilo mu je dovoljno starčevo objašnjenje. Ako je želio da mu netko pomogne pri kopanju, besposlenih je u Wichiti bilo na svakom koraku. Zašto je odabrao baš njega?

— Čuj, stari! Nikako mi ne ide u glavu zašto si baš mene izabrao da ti pravim društvo?

Za trenutak je pomislio da ga nije čuo. Zato ponovi pitanje.

— Mnogo je razloga, mali! — napokon će Patridge. — Poznajem te dovoljno dugo i znam da si pošten momak! To je prvo, a drugo, smatram da zaslužuješ nešto bolje. Mladima koji to zavređuju treba pomoći dok su mladi. Poslije, kad uđu u moje godine, za njih je bogatstvo nepotrebno jer više nisu sposobni da uživaju. Nadam se da si shvatio.

— Ako te prevarim? Zlato izaziva pohlepu u ljudima.

Patridge odmah ne odgovori. Podigne se i pride vatri, ogrevši se gunjem. Gledao je u plamen i Carringtonu se učinio kao neki starac iz bajke. Iz bajke koja dobro završava, kad takvi starci dijele milostinju sirotinji i pomažu im da shvate mudrosti života.

— Nisi odgovorio na moje pitanje? — podsjeti ga Willy.

— A što da kažem? Možda sam se i prevario? Ako misliš da se bojim smrti, varaš se! Stotinjak sam joj puta gledao u oči. Pokazivao sam joj zube i ona se preplašila starog Patricka Patridgea. Hi, hi, hi!

Prvi put je čuo kako se smije. Bio je to čudan smijeh, kao u hijene.

— Hajde, sad spavaj i ne razmišljaj mnogo, momče! Ja ću te probuditi.

— I hoću, stari! Da znaš da sam umoran kao pas.

Nad njima je bila noć. Nebo osuto milijardama zvijezda i mjesec koji je sablasno osvjetljavao gromade kamenja. S Taurusu zapuha topli vjetar i najavi kišu.

III

Satima su se probijali kroz kanjon davno usahlog potoka. Okruživala ih je divljina. Kamenje, što je pucketalo od sunčane jare i komadić plavog neba na kojem nije bilo oblaka. Gore je treperio zrak, a dolje bilo kao u paklenom kotlu. Carringtonu se činilo kao da korača po žeravici. Težak zrak, ustajao, bez daška vjetra, gotovo ih je davio.

Ispod njih se kotrljalo kamenje. Konji su rzali i tražili pod kopitama oslonac da se ne sunovrate u dubinu.

— Stari, kud me to vodiš? — mumljao je Willy, diveći se tom starom jarcu kako bez hroptanja, gotovo ravnodušno, podnosi to pakleno veranje po bespuću. Umjesto odgovora čuo je samo njegovo prigušeno hihoćanje.

Trajalo je tako satima.

Oko podne, kad je vrućina bila gotovo nesnosna, Patridge se

zaustavio kod neke usjekline, obrisao znoj prljavom mara-mom i huknuo:

— Ovjde ćemo predahnuti!

Pod Carringtonom su klecala koljena. Kad se spustio na vrelo kamenje, kao da je stražnjicu stavio na žeravicu.

Te je godine, doista, bilo pakleno ljeto u Teksasu!

— Bilo je krajnje vrijeme da predahnemo! — Promrsi Willy i pogleda starca. On je već žvakao komad suhe govedine i zalijevao ga vodom.

— Prihvati se jela, momče! Trebat će ti snage dok ne stignemo do cilja! — reče Patridge preko zalogaja.

— Hej, zar ćemo se još verati uz tu prokletu planinu!? — usklikne nezadovoljno Willy.

Ne sačekavši odgovor, prihvati se jela. Bio je gladan, ali mu je svaki zalogaj govedine teško prolazio kroz grlo. Usta su mu bila suha. Pljuvačku gotovo nije osjećao, što je pripisao naporima kroz koje je prošao.

Utaživši glad i žeđ, pripališe cigarete.

— Moram priznati da sam se dosta umorio! — osmehne se starac u jednom trenutku. — Nisam ja više za takve stvari...

Izrekao je to sa žaljenjem, klimajući glavom, povlačeći požudno dim iz cigarete.

Carrington je želio da mu postavi još nekoliko pitanja.

Kako da ga upita zašto je izabrao baš njega da mu pravi društvo dok se batrgaju po toj vrazjoj planini? Istina, već mu je to objasnio, ali ga odgovor nije zadovoljio. Moralo se u starčevoj glavi motati nešto drugo kad se odlučio da ga povede na ovaj put.

Pročistivši grlo, pošto je ugasio cigaretu, pride mu nekoliko koraka, čučne i upita:

— Čuj, stalno razmišljam o tome kako smo se sreli u salunu i kako si mi predložio da postanemo ortaci. Zašto si baš mene izabrao? Dobro, dobro! Već si mi objasnio, ali mi ipak nije jasno da si samo tako odlučio da nekom neznancu ukažeš povjerenje.

Patridge ne odgovori odmah. Povuče dim-dva i oprživši prste ugasi cigaretu. Zatim pljune i ozbiljno ga pogleda.

— Vidiš, nije bilo slučajno što smo se sreli u salunu! Pratio sam te već nekoliko dana. Kad si mi ispričao zbog čega tuguješ i da je tvom raspoloženju uzrok Greyeva djevojka shvatio sam da ti treba pomoć.

— Kako, do vraga? — prekine ga Carrington. — I zašto?

— Pa, evo zašto! Pretpostavljao sam da će te putovanje ovom divljinom izliječiti od ljubavi prema nedostojnoj djevojci.

— Čuj, još bih te nešto pitao!

— Pitaj!

— Ja sam, to ti je poznato, također tražio zlato u Gold Riveru. Nisam baš bio sretne ruke. Ne vidim, sudeći po tvojem odijelu, da si nešto pronašao.

— I nisam, bar ne u Gold Riveru! — potvrdno klimne Patridge. — U mojoj staroj tintari bilo je još nešto mozga. Pitao sam se: dobro, Gold River je nekad bio pun zlata! Ono nije palo s neba. Otkud je, dakle, stiglo u korito, rijeke? I znaš što sam zaključio?

— Što?

— Davno, prije možda tisuću godina, ovim usahlim koritom, po kojem se sad vrzmamo, tekla je rijeka. Vidiš ove vododerine i spilje? To uglačano kamenje po strani? Negdje gore, pretpostavljao sam, mora se nalaziti izvor. Zlato, ako ga ima,

nalazi se na toj strani. Samo mali dio, koji je mogla ponijeti voda, slio se u dolinu. Veće grumenje ostalo je negdje na pola puta ...

— Hej, sad mi je jasno! — usklikne Willy. — Znači, pravo bogatstvo se skriva pri vrhu Tauresa?

— Pogodio si! Hi, hi, hi!

— Zašto se cerekaš, stari?

Patridge slegne ramenima.

— Pa zato što sam najpametniji od svih šakala koji su kopali zlato i zadovoljavali se sitnicom. Priznajem, i ja sam bio jedan od njih sve dok nisam shvatio zakone prirode.

— Znači li to da si našao ono što si tražio?

— Pogodio si, momče! — isceri se Patridge, nabije sešir na oči i za nekoliko trenutaka već je hrkao.

IV

Nakon tri dana, kad im je duša bila na jeziku, stigoše u još veću divljinu. Činilo se da u taj kraj još nije stupila ljudska noga.

Omotaše se u gunjeve. Carrington sjaše s konja i cvokoćući reče:

— Ako mi i sad kažeš da smo uskoro na cilju, vratit ću se otkud sam došao!

Dozlogrdilo mu je to veranje po bespuću, po bridovima oštrog kamenja, gdje se pred očima neprekidno smjenjivao jednolični pejzaž, tako drugačiji od prerije i brežuljaka obraslim jelama i borovima.

Stari Patridge također zaustavi konja. Obriše znoj, pa se iskesi:

— Stigli smo, dječaće!

— Bilo je krajnje vrijeme — uzdahne Willy. — Boli me svaka koščica.

— Stotinjak metara dalje je neka dolina — otpoče Patridge, ali ga Carrington brzo prekide, zastenjavši:

— Ne zavitlavaj me, stari! Kakva dolina usred toga kamenja i te pustoši?

— Varaš se, dječaće! Uostalom, uvjerit ćeš se. Kao stvorena u priči, jer tako izgleda raj. Raj na zemlji, momče! Konji će imati paše do guše, a mi ćemo biti zaštićeni od vjetrova što dolaze s vrha Tauresa. Oni su osobito hladni noću i rano ujutro prije nego što izađe sunce. A sunce, dečko moj, rijetko proviri u tu dolinu.

— Pa da onda krenemo, stari? — hukne Willy, odlučivši da izdrži još i taj komadić puta.

Dok su se uspinjali tim dijelom puta, Patridge je neprestano mljeo:

— Ovu sam dolinu pronašao sasvim slučajno! Bio sam žedan, a nigdje izvora. U jednom trenutku konj je, osjetivši valjda odnekud svježinu, podigao glavu i raširio nozdrve. Onda je zarzao. Kao pravo čeljade skrenuo je s puta i doveo me, vjerovao ili ne, do najljepšeg predjela kraj ove proklete planine.

— No, volio bih i to vidjeti — rekao je Willy.

Gledao je na sve strane, ali nije opazio ništa slično. Tek kad je starac stigao do okomite usjekline, na jednom njenom mjesu ukazalo se raslinje.

Sjahao je s konja, uhvatio ga za vodice i krenuo među šiblje. Zatim je nestao bez objašnjenja, kao da je u zemlju propao.

— Hej, stari! Gdje si? — povikao je Carrington. — Javi se!

— Hoo-ooo! — čuo se odjek starčeva glasa, koji se mnogostruko vraćao.

Willy sjaše pa pođe njegovim tragom. Pogled mu je neko vrijeme zastiralo granje. S litica, što su se spajale s nebom, osjetio je kako kaplje voda. Bilo je polumračno. Mirisalo je na mahovinu i zaudaralo na plijesan. Što je dublje koračao, pred njim se prostiralo sve više svjetla, da bi se nakon desetak minuta našao na platou. Konj je iznenada zastao i zarzao, kao da ga opominje na opasnost.

Da je učinio još nekoliko koraka, sunovratio bi se u dubinu!

Do podnožja, koje je bilo prilično duboko, vodio je tek put usječen u stijenu. A dolje, kraj izvora koji je bio okružen travom i žbunjem, opazio je Patridgeova konja kako pase sočnu travu.

Ono što je ugledao, bilo je doista zapanjujuće, gotovo nevjerojatno. Pravi hir prirode.

Bila je to divna dolina, okružena okomitim, sivim liticama, dugim nekoliko stotina metara nalik na konjsku potkovicu.

— Nevjerojatno! Predivno! — promrmljao je i protrljao oči. Zatim je ugledao starca kako maše stetsonom i požuruje ga da side. Uskoro su bili zajedno i malo poslije Patridge je upalio vatru. Donio je vodu s izvora što je veselo žuborio i pravio malen bazen. Zatim se trak vode spuštao naniže i gubio između raslinja.

— Skuhat ću kavu! Za večeru ću prirediti grah sa slaninom! — dobaci veselo. — Onda, što kažeš na moje otkriće?

Carrington se zbunjeno osmjehne i počese po bradi. Udari šeširom o tlo i veselo poviče:

— Divota, stari!

Na taj način iskazao je oduševljenje, svjestan da je zahva-

ljujući starcu otkrio dio njegove tajne.

Vatra je veselo pucketala. Bilo je ugodno svježe, ali ne prehladno. Kao da je ova zidana prepreka spriječila da do njih stignu svi prokleti vjetrovi snježnog Tauresa!

Tu noć su dugo razgovarali. Gostili su se dobrom hranom, ispili do dna bocu viskija i prije odlaska na spavanje, pijani i siti, blagoslivljali trenutak koji ih je doveo do ovoga zemaljskog raja. Nestale su sve brige. Ostavili su ih negdje daleko, da bi se našli u novoj, tajanstvenoj i nepoznatoj zemlji.

Prije nego što su zaspali, Patridge promrmlja:

— Ima ovdje dosta divljači! Potražila je ovdje zaklon, jer su traperi i lovci protjerali sve do ovih strana. Sutra ću prirediti pečenku od divljeg purana. Voliš li pečenog purana, dječaće?

— Aha! — mrmljao je sanjivo Willy i mislio na Betty Grey, djevojke, za koju ću, kad dođe vrijeme, ipak skinuti zvijezde s neba. Samo ako ona to zasluži...

V

Sljedećeg dana padala je kiša. Iznenadila ih je u neko doba noći. Počela je pravim pljuskom i za čas su bili mokri do kože. Jedva su upalili vatru, pa se njihov san o idealnom, predivnom mjestu donekle rasplinuo.

Patridge je zavrteo glavom i kiselo se nasmiješio.

— Morat ćemo sagraditi kolibu!

Morali su odgoditi odlazak do Patridgeova rudnika zlata. Nije im bilo drago, ali dan-dva, kako reče starac, ne igra nikakvu ulogu. Zlato neće nitko odnijeti. Oni će se dobro odmoriti i

nakon toga s više volje prionuti poslu.

— Znaš — rekao je u jednom trenutku Patrick zamišljeno — meni baš nije stalo da se patim slijedeći novu žilu. Zlata već sad ima u izobilju. No u meni živi strast da ga otkrijem. Da ga slijedim kao što pas slijedi divljač. To je jače od mene, premda nisam pohlepan na žutu kovinu.

To što je pričao, činilo se fantastičnim, nevjerojatnim.

— Ništa ja ne razumijem, stari! Imaš zlata, nemaš zlata? Ona govoriš o nekoj žili koju treba istražiti. Daj mi, pobogu, objasni potanko o čemu je riječ!

Starac klime glavom. Pljune cigaru koju je temeljito prožvakao i odgovori:

— Dakle, zlato o kojem ti govorim pronašao sam posve slučajno. Kad sam, slijedeći usahlo korito potoka kojem sam dao ime Potok zmija, stigao do nekadašnjeg izvora, opazio sam da je dio vode otjecao u ponor. Drugi je izvor obrastao kržljivim raslinjem. Nisam pazio. Stao sam u tu jarugu i odjednom osjetio kako padam u dubinu. Možeš misliti kako sam se osjećao. Srećom, taj lijevak nije bio okomit ni dubok već koso položen. Stigavši do dna pošto sam pošteno naravnao kosti, našao sam se na pijesku. Dok sam pipao noge i ruke da li su slomljene, odjedanput mi je pažnju privuklo neko svjetlucaње...

Sad je Patridge zastao, ponovo pljunuo i obješenjački se nasmijuljio. Zapazio je na Carringtonovu licu napet izraz, još više zagolicao njegovu znatiželju i iznenada promijenio temu. Kao da je zaboravio o čemu go-

vori, pogleda u naoblačeno nebo i zavrti glavom.

— Čini se da će kiša prestati! Što misliš, dečko?

Dovodio ga je do ludila svojim pričama. Willy je čak pomišljao da se stari s njim šali kad se hvali tim prokletim zlatom. Doduše, uživao je u njegovim pričama. Pa da i nisu bile istinite, bile su zabavne i bio je zahvalan starcu što ga je odvuкао iz Wichite da od sebe ne napravi još veću budalu.

Iznerviran tom promjenom teme, skine šešir i udari njime po koljenima, pa zatim vikne:

— Dosta, stari! Dovodiš me do ludila pričajući mi bajke.

Bijesno se podigao i krenuo prema konjima, kako bi stišao buru koja je u njemu vladala. Udružio se sa starim luđakom koji mu kao malom djetetu priča priče prije spavanja! I on mu, budala, sve vjeruje!

Starac je imao pravo. Kiša je prestala. Oblaci, gonjeni vjetrom, nestadoše i za kratko vrijeme na nebu zatreperiše zvijezde.

Stišavši bijes, vrati se vatri i Patridgeu, koji ga dočeka veselim uzvikom:

— Vrijeme je za večeru, dječace!

Od divljeg purana ni traga, već ponovo grah, a zatim kava.

Kad su povečerali, starac skine šešir i počne ga vrtjeti u rukama. Carringtona to podsjeti na neki trik koji je vidio u salunu. Tako je neki putujući madi-oničar izazvao čuđenje, pa je i on razjapio usta kad je nešto poslije u starčevim rukama ugledao grumen zlata. Gledao je u njega kao očaran, klimao glavom i napokon zamumljao:

— Neka sam proklet ako vjerujem očima! Hej, da ti iz kame-nja ne praviš zlato?

— Hi, hi hi! — smijuckao se Patridge i cijukao poput miša, vidjevši na njegovu licu iznenađenje. Onda se uozbilji, pruži mu grumen i reče ozbiljnim glasom:

— To je dječace, samorodno zlato! Takvog nećeš naći u Gold Riveru.

Vagao je taj grumenčić u rukama, ogledavao ga sa svih strana i vrtio glavom.

— Ovako nešto još nisam vidio. Svaka čast, stari! Oprosti, nisam ti baš sve vjerovao! Što misliš koliko je težak.

— Pa, dosta — osmehne se starac. A još ga više ima u mom rudniku. Hi, hi, hi!

Taj stari, ubogi đavo, bio je pun iznenađenja. Starac, za kojeg je mislio da je ishlapio, opet je pokazao da životna mudrost nije u tome da se o nečemu priča kao u bajci, već to valja i dokazati. Riječi su kao vjetar, a ono što vidi oko i dodirnu ruke, nije laž.

— Ti si, pa ti si veoma bogat! — usklikne Willy.

Patridge se gorko nasmiješi, klimne potvrdno glavom i reče:

— Doista, dječace, ja sam bogat! Što za mene znači bogatstvo? Ništa! Dim od vatre, koji je sličan životu. Danas jesi, sutra nisi. Čudan ti je život, dječace! Evo, obogatio sam se pod starost. Što mi to vrijedi? Ne osjećam nikakvo zadovoljstvo, baš ništa. Možda jedino...

Zašutio je i odmahnuo rukom. Nekoliko trenutaka je zamišljeno sjedio, a kad je opazio da Willy očekuje da završi misao, nastavi:

— Osim, kao što rekoh, da sam stekao bogatstvo u mladost-

ti kad bih ga znao uživati. Eto, sudbina se sa mnom našalila u starosti. A mladima, momče, treba lijep život! Nije sve u zlatu i novcu. No, bez toga ne možeš, zar ne?

Ušuti. Vatra je pucketala, a s neba se smiješio mjesec.

VI

Sišli su kroz lijevak u utrobu zemlje.

Iznad njih je ostao komadić plavog neba. Baklje su pucketale i osvjetljavale vlažne zidove, praveći na njima groteskne šare. Pod nogama je bio pijesak, odnekud je strujao zrak, pa se nije osjećala plijesan i vlaga.

— No, što sam rekao, dječake? — hihotao je Patridge. Njegov glas je odjekivao od zidova. Prelamao se pa to Carringtona podsjeti na zavijanje hijene. Osjeti neku zebnju okružen tamom i tajanstvenošću, svjestan da je na pragu nove tajne.

Pogleda pod noge i opazi svjetlucanje žutog metala.

Zlato!

— Hej, stari! — usklikne oduševljeno Willy. — Neka sam proklet ako ovo nije zlato!

Podigne se i pogleda Patridgea. U polumraku, dok su ga sablasno osvjetljavale baklje koje su zatuknuli o zidove, bio je sličan nekom starom, prastarom vraču. Sijeda brada i duga kosa, koja je vijorila jer je odnekud strujao svjež zrak, pravila je oko njegove glave zagonetnu aureolu.

Pravi pravcati žrec iz nekog davno prohujalog vremena!

— Nije to sve, dječake! — čuo je njegov glas. — Idemo dalje! Pokazat ću ti još nešto.

Starac potvrdno klimne glavom.

— Slijedi me! I pazi! S tvoje desne strane još je jedan hodnik. Njega nisam još istražio. Na lijevoj strani se nalazi bogata zlatna žila. Što si stao?

Kako da mu odgovori? Zastao je jer je još bio toliko iznenađen da mu se učinilo kao da sanja. Ne! To, to je doista nevjerovatno. Uštinuo se kao da sam sebi ne vjeruje. Vidi li on zbilja ono što je vidio?

Onda krene za starcem. Hodnik je bio uzak i vodio je naniže. Kao da je upravo tim putem u neko davno, pradaavno vrijeme tekla voda. Učini mu se da čuje njeno kлокotanje, pa promuca:

— Čuješ li, voda?

— Aha! Dolje je malo jezero — odgovori starac, pa se daščući provuče između dviju stijena što su sužavale prolaz. Našli su se u povećoj prostoriji. U sredini se svjetlucala i žuborila voda.

— Ona nekud odlazi, stari! — usklikne iznenađeno Carrington. — Trebalo bi istražiti kuda odlazi. Možda bi nas dovela do drugog izlaza.

— Možda — reče starac i podigne baklju. — Pogledaj!

Carrington ga posluša. Patridge je prolazio prstima preko stijene koja je bila prošarana zlatnim končićima. Kao neka ogrlica, plemenita, skupa i lijepa.

— Bogamu! — promrsi kroz zube Willy. — Zlato! Čisto zlato, stari!

— Tako je — iskesi se Patridge. — Siguran sam da je gornji sloj tanji od onoga što se skriva u stijeni. Dovoljno je da ga uklonimo i na tragu smo bogatoj žili.

Carrington je vrtio glavom. Sve, sve je bilo tako fantastično i nevjerovatno! U tom trenutku mu se učinilo da gleda to bogat-

stvo kao začaran. Da više nikad neće s njega odvojiti pogled već ostati u toj tami da zauvijek promatra ljepotu prirode.

Da li se u njemu javlja pohlepa, strast da pokupi sve ovo bogatstvo i vrati se da bi živio život dostojan čovjeka? Ne! Prokletstvo, ne!

Kao da je Patridge osjetio što se s njim događa i o čemu razmišlja. Promatrao ga je pažljivo i znatiželjno. Kao da želi provjeriti da li se namjerio na pravog čovjeka ili pohlepnog bijednika, koji će mu možda zarinuti nož pod rebra da bi to sve bilo samo njegovo.

Možda je Carrington u jednom trenutku i pomislio na to, ali to nikad neće doznati. No, kako bilo, još su stajali šuteći, a onda se Willy napokon nasmi-
juljio i počeo se udarati po steg-
nima.

— Kakvo bogatstvo! — klicao je. — Bogatstvo, stari!

I gle! Veselje zahvati i toga starog jarca. On poskoči i počne plesati neki ludi ples. Vrtio se, stenjao, dahtao i toptao nogama po zlatu. Da ih je netko vidio, zacijelo bi pomislio da su poludjeli.

Prvi se iznemoglo sa slavodobitnim sjajem u očima, srušio Patridge, a onda padne i Carrington. Nadoše se jedan kraj drugoga. Willy pod dojmom onog što je vidio, uhvati starca za ruku i počne je grozničavo tresti.

— Stari hvala ti što si mi ovo pokazao! To ti nikad neću zaboraviti!

— Nema na čemu, sinko! — iskesi se Patridge. — Bila bi vječna šteta da sam tu tajnu odnio u grob, zar ne?

— Imaš pravo! Nego, kako bi bilo...?

Patridge se dosjeti što mu želi reći. Osmjehne se, pa zastenjaviši podigne kosti i uzme baklju.

— No, da podemo desnim hodnikom? Sutra bismo mogli, ako želiš, istražiti hodnik do kraja!

Vratili su se.

— Ti si poput mene, dječaće!

— promuklim je glasom govorio Patridge. — Iako sam star, još me nije napustila znatiželja da vidim što više, da doživim što više. Da ispunim život barem tim zadovoljstvom. Jer on se, sinko moj, sa mnom okrutno polgrao. Jedanput ću ti o tome pričati...

— Volio bih znati sve o tebi, stari! — reče Willy.

Odjedanput je osjetio ljubav prema starcu koji se na tako čudan način uvukao u njegov život. Bilo je u tome i poštovanja, ali i čestitanja što se odupro pohlepi.

Stigli su do cilja. Stadoše da predahnu. Patridge izvadi bocu viskija i počne hihotati:

— Nekad sam, dječaće, svaki uspjeh ili neuspjeh slavio viskijem. Nalizao bih se do grla, smatrajući da tako mora biti. Hi, hi, hi! A eto, kad imamo doista čemu da nazdravimo, ja sam zaboravio.

Ispio je dug gutljaj, požudno gutajući. Alkohol će mu povratiti snagu. Neka! Zaslužio je da se opije, da zajedno zapjevaju, da njihova pjesma jekne pod zemljem, u koje osim Patridgea i njegove poodavno nije stupila ljudske noga!

— Živio, stari! — nazdravi Carrington.

— Živio, ortače moj! — isceri se starac.

Sjedili su nekoliko trenutaka a onda se Willy podigne i pogleda prema mračnom otvoru koji

su trebali istražiti. Što ih očekuje u toj tami?

— Pa da krenemo, stari?

Patridge to ne bi propustio ni za šta na svijetu, premda su mu već klecala koljena.

* * *

Hodnik nije bio uzak. Širio se, zavijao, ali u njemu nije bilo zlata. Bili su razočarani. Možda i previše lakomi da bi mogli shvatiti kako kamenje koje im se ispriječilo na putu nije zlato.

Nije ni moglo biti, jer planina daruje samo jednom! I blago se nalazi na onom mjestu koje odredi priroda.

— Ništa! — razočarano hukne Willy.

Očekivao je da će starac biti nezadovoljan. No začuje samo njegov smijeh i začuđeno ga pogleda. Da li je sišao s uma? To nije bio onaj smijeh otprije već nekako čudan, sasvim drugačiji!

— Da se vratimo? — promrmlja Patridge pošto je došao k sebi.

Carrington pođe još nekoliko koraka naprijed i udari nogom o nešto što se oglasilo šuplje, kao da je stao na suhu granu.

— Hej, što je ovo? — usklikne i približi baklju podu.

Zastane. Zanimi od iznenađenja. Ustukne korak-dva unazad, a zatim poviče:

— Stari! Dođi da vidiš!

Osjetio je na zatiljku njegov isprekidan dah. Zatim, primamljen ponovo prizorom koji je ugledao, zaprepašteno promrmlja:

— Pogledaj!

Pred nogama mu je ležao ljudski kostur! Bio je zgrčen. Iz lubanje, iz šupljih očiju i čeljusti kao da se cerekala smrt!

S desne strane kostura nalazila se kaciga španjolskog vite-

za. Uz ruku je ležao mač napola izvučen iz korica.

VII

— Vrlo zanimljivo, zaista vrlo zanimljivo — reče starac.

— Što je vrlo zanimljivo, stari?

— Pogledaj! Zar to nije neki španjolski konkvistador?

— Da, tako je! — potvrdi Carrington. — Da, i onda?

— Vidjeli smo da tu ima po koja zlatna žila, ali ovdje naokolo ima i zlata u grumenju. Mislim da su ga Španjolci donijeli ovamo da ga tu sakriju od nekih neprijatelja. Ovaj leš potvrđuje da je tu bilo borbe, zaci-jelo borbe za zlato koje su Španjolci oteli Indijancima.

— Mislim da je to točno, stari.

— Prema tome možemo zaključiti da tu ima zlata koje ne treba kopati i čistiti već samo **POGRABITI!**

Vratili su se.

— Jedva čekam da se nadišem svježeg zraka — reče u jednom trenutku Carrington. — Znaš, čini mi se kao da sam u grobnici.

— I ja sam se tako osjećao, momče! Kad sam pao, mislio sam da se nikad neću iskoprcati iz toga mračnog podzemlja. Mi, evo imamo baklje. Zamisli kako sam se ja osjećao u tami!

— Da, da. Zaci-jelo je bilo užasno.

— I bilo je. To ti jamčim, hi, hi, hi!

Žudjeli su za svježim zrakom, za komadićem neba i zelenilom. Dolje je bilo tiho kao u grobu. Samo je sa stropa i zidova kapala voda.

Dok su se uspinjali lijevkom i na svakom koraku osjećali da su bliže izlazu, nije mogao

smetnuti s uma da mu je Patridge vratio volju za životom. Do-
duše, on se nikad nije preda-
vao. I kao što reče starac, dok je
čovjek mlad, dok zna da uživa,
potreban mu je novac. Bogat-
stvo se ne mjeri zlatom. Čovjek
može biti bogat i na druge nači-
ne. Na primjer, ako ima ženu i
djecu i ako je okružen ljubavlju.

Što je on od toga svega imao?
Ništa, baš ništa!

Napokon su stigli do vrha.
Patridge je dahtao jer ga je us-
pon izmorio. Ni Willyju nije bilo
lakše. Zato su punim plućima
udisali svjež zrak. Sunce ih je
grijalo od studeni što im se
uvukla u kosti dok su boravili u
podzemlju.

— Bilo je vrijeme da se vrati-
mo! — uzdahne Patridge. —
Ako je tako u grobu kao što je u
podzemlju, a vjerojatno jest, on-
da je čovjek miran jer ga okru-
žuje tišina. Znaš, dječče, kat-
kad tišina čovjeku godi kao do-
bar odrezak.

Carrington kimne. Gledao je
Patridgea i pitao se koliko za-
pravo ima godina. Lice mu je bi-
lo naborano, slično staroj uš-
tavljenoj koži, koži koju su šiba-
li svi vjetrovi prerije, kvasila ki-
ša, i štipala studen. U takvih lju-
di, koji izgledaju kao mumije,
nikad ne možeš pogoditi koliko
imaju godina.

— Da krenemo? — upita izne-
nada Willy.

Starac se kiselo osmjehne, za-
stenje i hukne:

— Volio bih da još malo po-
sjedim, momče.

Carrington požali što je uzeo
nešto zlatnih zrnaca. Učini mu
se da u džepovima nosi olovo i
osjeti želju da ga vrati tamo ot-
kud ga je uzeo. Vjerojatno bi ta-
ko postupio da ga iz razmišlja-
nja nije trgnuo starčev glas.

— Da krenemo, momče? Gla-
dan sam kao vuk. Vucaranje po
tim hodnicima pošteno me
umorilo. Pokazao sam ti gdje se
nalazi zlato, ali mi moraš nešto
obećati...

— Kaži!

— Da ćeš samo u iznimnim
trenucima posegnuti za zlatom
— doda Patridge.

— Imaš moju riječ, stari!

* * *

Do mraka je preostalo još ne-
koliko sati. Patridge se vratio iz
lova i umjesto purana donio ze-
ca. Bilo je i to nešto toliko da
promijene jelovnik.

U međuvremenu je Carrin-
gton srušio nekoliko stabala,
okresao ih i pripremio za grad-
nju brvnare.

— Danas nisam imao sreće u
lovu! — uz kiselu će grimasu
starac. — No sutra ćemo jesti
pečenku od purana.

Glodao je zečji but. Mučio se
jer nije imao zuba i odjednom
zašao u pola zalogaja pa pogle-
dao prema obližnjem šumarku.
Njegovu pažnju privuče kliktaj
divljih purana, kao da ih je ne-
što prestrašilo.

Konji, koji su mirno pasli ne-
daleko izvora gdje je bila naj-
sočnija trava, počese strici uši-
ma. Carringtonov zelenko za-
rza, a Patridge se naglo podig-
ne i povikne:

— U zaklon, momče!

Dok udariš dlanom o dlan,
našao se iza stabla koje je Willy
priredio za brvnaru. Carrin-
gton iznenađen starčevim povi-
kom bez razmišljanja također
se baci u stranu. Usput dohvati
vinčesterku. Patridge je pomno
promatrao šumarak iznad ko-
jeg se tako iznenada podigoše
purani.

Čekali su, nestrpljivi i zbunje-
ni opasnošću.

— Što te je... uznemirilo, stari? — upita isprekidanim glasom Willy stišavajući uzbudjenje.

— Purani! — procijedi starac. Carrington se gotovo nasmi-
jao. Patridgeu su stalno na pa-
meti purani.

— Purani su čudljive i veoma oprezne ptice — objasni stari. — Oni se ne uznemiruju bez razloga. Kladim se da ih je nešto prestrašilo.

Bilo je smiješno i zapanjujuće kako su se brzo snašli u zaklonu. Refleksi, ukorijenjeni u biću svakog zapadnjaka, bili su im tako izoštrjeni da su veoma brzo reagirali na svaku opasnost. Ležali su sad jedan kraj drugog, a onda je Willy ustao i podrugljivo rekao:

— Eh, stari moj! Ti i po danu sanjaš purane. Ha, ha, ha!

Patridge mirno podnese porugu. Zavrti glavom i suhim će glasom:

— Rijetko se kad varam momče. Kažem ti: ima nešto u tom šumarku. Noćas moramo biti veoma, veoma oprezni.

— Misliš na Traceyjevu bandu?

Starac slegne ramenima. Zatim se počese po kosi. Neko je vrijeme šutio, onda odgovorio:

— Možda, ali nisam siguran.

— Mislio sam da nema opasnosti. Sudeći po svemu, činilo mi se da malo tko zna za ovu dolinu.

— Možda imaš pravo, ali... Kad sam pronašao ovo gnijezdo, bio sam siguran da je tako. Sve mi se čini da nas odnekud promatraju nečije oči.

Izrekao je to oprezno, pažljivo promatrajući šumarak. Dok je gledao, preko njegovih usana, kao da ih cijedi, dolazile su riječi:

— Da je Tracey s bandom, već bi napao! Što smo mi za njega? Doduše, on je lukav, ali se pitam što bi oni tražili u ovoj zabiti?

— A Indijanci, stari?

Trenutak je šutio i vrtio glavom, a onda slegnuo ramenima i odgovorio:

— Ne znam! Zaista, ne znam! Zapravo, možda imaš pravo. Prije bih vjerovao da je u šumarku možda njihov izvidnik. Da ih ima više, odmah bi napali.

— Što predlažeš? Da ga potražim?

Starac odmahne glavom.

— Ne, bilo bi uzalud! Koliko poznajem Indijance, čija su lovišta na obroncima Tauresa, ako ih predvodi Divlji Orao, onda nema opasnosti. Čuo sam da se nekoliko mladih ratnika odmetnulo i da na svoju ruku napadaju bijelce.

— Poznaješ li poglavicu?

— Da! Popušili smo lulu mira prije nekoliko godina.

— Ako je tako, onda moramo izabrati bolji zaklon.

— Imaš pravo, momče. Skoro će mrak. Indijanci ne napadaju noću. Povest ćemo konje prema putu što vodi iz doline. Ako nas napadnu, možemo ga gledati i dugo se braniti.

Uradiše kako je Patridge predložio. Bili su zabrinuti, pogotovo zato što se mir doline iznenada narušio. Sudeći po iskustvu, Patridge je zacijelo imao pravo.

— To bi nam moglo pokvariti planove! — reče Carrington dok je privezivao konje za obližnje grane.

— Sad moramo samo čekati! Volio bih da sam se prevario! — reče starac i pogleda u nebo.

Sunce se već izgubilo iza planine. Dolazio je prohladni vjetar. Nebo je bilo vedro i uskoro će se na njemu pojaviti zvijezde.

— Ništa od mog puta u grad, stari! — Willy reče sa žaljenjem i teško uzdahne.

— Treba čekati, momče.

Osjećaj da nisu sami uznemirivao ih je. Zaista ih je netko mogao slijediti i tako doznati njihovu tajnu. Da li je Patridge siguran da više nitko ne zna gdje se nalazi zlato?

Dolaskom noći kraj njih se budio život. Trava je šuškala, čuo se povremeni kliktaaj ptice rugalice. Sve ih je to uznemirivalo, jer im san nije dolazio na oči.

Nisu mnogo razgovarali. Bili su zabavljeni svojim mislima. Noć je polako prolazila. Na nebu su treperile zvijezde. Oni su sjedili oslonjeni o kamenje.

Willy Carrington je mislio na Betty. Evo, do prije nekoliko sati još se veselio kako će opet doći u Wichitu! Promijenit će nešto zlata, kupiti najbolje odijelo i izgledati kao džentlmen. To je ona i tražila.

Doduše, neće je obdariti zvijezdama s neba već skupocjenim poklonom, da joj pokaže koliko je još voli.

Da li će ga prihvatiti?

— O čemu razmišljaš, momče? — šapćući upita Patridge.

— O svemu, stari! O tome kako si prava ljudina. I o tome kakav je bio moj otac. Znaš, sličan si mu...

— Laskaš mi, momče! — nasmijulji se Patridge prigušeno.

— Da se kladimo da znam o čemu razmišljaš! — Budući da Carrington nije odgovorio, starac zijevne i nastavi: — Misliš na onu tvoju djevojku.

Willy se nasmije.

— Ti si, stari, vrač pogađač. Pogodio si. Oklada je tvoja.

Da nije prijetila opasnost, takvi bi razgovori bili ugodni. Volio je Willy pričati o Betty Grey. Sad je, međutim, valjalo misliti na to što ih očekuje sutra?

— Momče!

— Aha!

— Pridrijemaj malo! Ja ću bdjeti — prošapće Patridge.

— Dobro, stari!

Zašto je tako brzo utonuo u san? Da li to bijaše zbog toga što su toga dana mnogo toga doživjeli? Eto, Patridge mu je otkrio svoj zlatni rudnik. A kako su ortaci, dio tog bogatstva pripada i njemu. Kako će to sve skupa završiti?

VIII

Noć su podijelili na nekoliko smjena, po redu su spavali i pazili da ne dožive neugodno iznenađenje. To očekivanje opasnosti, koja je visila u zraku, bilo je teže od bdijenja. Oni su nagonski osjećali da se nešto njima nepoznato i neobično događa u dolini.

Te noći Patridge se nekoliko puta ljutio što nije odmah reagirao i poslao Willyja da izvidi odakud i od koga dolazi opasnost. Ako je to bio indijanski ratnik, trebalo ga je spriječiti da o njihovom boravku u dolini obavijesti ostale ratnike.

Noć je bila hladna, kako to već biva u planini čiji su vrhovi pokriveni snijegom. Bila je već jesen. Ona se ovdje osjećala jedino po travi što je polako gubila boju.

Ujutro je pao prvi mraz. Prvi ga je zapazio Patridge. Starac nije sklopio oči premda je Willy

stražario. Zadrijemao je tek ujutro, ali se rasanio od studeni.

Kad je ugledao bijeli mraz na sparušenoj travi i raslinju, spazio je i prvog Indijanca. Stajao je na obližnjoj litici. Gledao ih je i odjedanput nestao kao da ga je progutala zemlja.

U početku je Patridge pomislio da se prevario. Protrljao je oči, a onda se oko njih prolomio zaglušni urlik.

Desetak Indijanaca, predvođeni mladim ratnikom, dolazili su sa svih strana.

— Indijanci! — povikao je starac i stresao Carringtona.

Urlikali su i odapinjali strijele, a čuo se i poneki pucanj. Dolazili su sve bliže. Vješto su skakali preko kamenih gromada, mahali sjekiricama.

— Skloni se, stari! — vikao je Willy, kojem se u ruci našao kolt, najbolje oružje za borbu izbliza. Praštali su pucnji s obje strane. Meci su pogadali ciljeve. Ranjeni su urlikali od bola, padali, pa opet ustajali.

Oko njihovih su glava fijukale strelice. Bila je sreća što su Indijanci slabo gađali i što ih je stari na vrijeme spazio.

— Gađaj poglavicu! — vikao je Patridge. — Gađaj poglavicu!

Prestrašen iznenadnim napadom, Carrington je polako dolazio k sebi.

Brzo je dohvatio vinčesterku, nanišanio u poglavicu i povukao okidač.

Prvi metak promaši poglavicu i pogodi ratnika s desne strane. On bolno urlikne i skotrlja se niz liticu. Drugi promaši, a treći metak pogodi poglavicu u slabine kad se spremao na skok, udaljen od njih tek nekoliko metara. Vidjeli su njegovo ratničkim bojama premazano

lice, okrutan i krvožedan pogled.

Dokrajčio ga je Patridge. Sjekira upućena prema starčevoj glavi prozuji mu kraj glave.

Očekivali su da će napad prestati ako pogine poglavica. Ali njegova ih smrt još više razbjesni. Bila je sretna okolnost što su Carrington i Patridge imali zaštićena leđa i što su Indijanci pojedinačno napadali, verući se usjeklinom puta.

Dolina se prolamala od pucnjave. Barut je štipao oči, punio pluća koja su htjela da iskoče, a oni su praznili oružje...

Koliko je trajao napad? Pola sata ili samo nekoliko minuta, to nije bilo jasno. Tek su imali vremena ponovo napuniti oružje, kad s njihove desne strane, otkud su se najmanje nadali, fijukne jedna, pa druga strijela.

Prozujala je kraj Carringtona, a onda zahvatila Patridgea!

Starac bolno jaukne. Kad se Carrington okrenuo u smjeru otkud je dolazila opasnost, nad njim se već nalazio golemi ratnik. Willyjev ga metak odbaci. Pao je natraške, udario glavom o kamen i na mjestu ostao mrtav.

Drugi je već zauzeo njegovo mjesto. Sudario se s Willyjem, bacio ga pod sebe u zaletu... Willy ugleda nož što sjevne na suncu. Promaši ga, jer se naglo izvio u stranu. Kad je već pomislio da je gotov, zagluši ga Patridgeov hitac.

— Hvala stari! — prostenje Willy i zbaci sa sebe Indijanca.

Kao što je i počeo, napad je iznenada prestao.

Zavladala je grobna tišina.

Obrisavši s lica krv i znoj, shvativši da je starac ranjen, Carrington mu pride. Iz prsa

mu je stršala strelica. Lice mu je bilo blijedo i zgrčeno od bola. Očni su kapci samo katkad zatreperili. Ruke je držao na strijeli pokušavajući da je izvuče.

— Pusti, stari! — reče Willy, svjestan da bi izvlačenje strijele pospiješilo krvarenje. Kleknuo je kraj njega i zabrinuto pogleda oko sebe. Bili su sami, samo su naokolo ležali mrtvi Indijanci.

— Pusti, pusti... — čuo je šapat iz starčevih beskrvnih usta.

Prsni koš mu se nadimao poput mijeha. Krv je liptala između zgrčenih prstiju i Carrington sa zebnjom i strahom shvati da je Patridge ozbiljno ranjen.

Povuče ga niz stijenu i pomakne da leži vodoravno pa zabrinuto reče:

— Budi miran, stari! Pokušat ću izvaditi strijelu...

— Bježi! Bježi, momče! Samnom je gotovo! — jedva čujno će Patridge.

Carrington gotovo zaplače. Poželi da otvori oči i da ga uputi što da radi, kako da mu pomogne? Nije u tom trenutku mislio na opasnost. Trudio se da mu olakša bol. Dopuzao je do bisaga i izvadio bocu viskija. Otvorio mu je silom stisnute usne i ulio u grlo nekoliko kapi, u varavoj nadi da će ga to povratiti.

Uzalud! Čuo je sve slabije i slabije hroptanje, pa ponovo šapat:

— Bježi, momče! Vratit će se! Bježi... pusti... ja, ja... sam... gotov!

Bile su to njegove posljednje riječi!

Carrington ga prodrma i poviče:

— Ne, ne stari! Ne možeš me samo tako ostaviti!

Ni sam nije bio svjestan boli koja mu je razdirala prsa. Sve je bilo nevažno. I opasnost i zlato. Sve, sve...

Umro je čovjek kojem sam toliko dugovao, kojeg je za kratko vrijeme volio kao oca.

Očajan, pun gnjeva, podigne pogled. Zatim ustane i zaokruži krvavim očima naokolo. Dohvati vinčesterku i isprazni cijeli magazin na obližnje stijene.

— Evo! Evo vam, prokleti bili! — urlikne.

Onda opet klone i bespomoćno spusti ruke.

Klečao je i gledao Patridgea. Bio je žut i nekako sitan, kao da je kopnio. Onda mu pride i podigne ga na ruke. Bio je lagan kao pero. Dotetura do konja. Nježno ga prebaci preko rida. Uzme za uzde svog konja pognute glave uputi se prema prolazu što je vodio iz doline.

Jednom je rukom držao uzde a u drugoj kolt. Bio je pripravan da ga isprazni na svakoga Indijanca. Začudo, nitko ga nije napadao. Da li je to značilo da su pobili sve Indijance?

Nije razgrtao granje i trnje što je zatvaralo ulaz. Probijao se između njih kao mjesecar, dašćući od napora. Trnje mu je greblo obraze i ruke, a on se žurio da se što prije izgubi iz proklete doline!

IX

Silazio je vododerinom davno presahlog potoka.

Sunce je neumoljivo palilo sa svoda. Svakim korakom bio je bliže civilizaciji, premda je put do Wichite bio dug. Bio je oprezan i neprestano je gledao oko sebe, pripravan na svako iznenađenje.

Indijancima ni traga. U jednom trenutku pomisli da je sve to sanjao, ali ga pogled na mrtvog Patridgea uvjeri u okrutnu zbilju. Njegov jedini i pravi prijatelj bio je mrtav! Srce mu se stegne od bola. Pokuša zaustaviti suze. Tekle su niz prljave obraze. Slijevale se i dolazile do usta stisnutih u gorčini i bolu za izgubljenim prijateljem.

Nije mu stigao pričati o dječaku koji je bio sličan njemu! Možda ga je zbog toga prigrlio kao sina, kad mu je bilo najteže.

Želio je sići s proklete planine. Ostavljao je iza sebe negostoljubivi predio i pitao se kako su Indijanci pronašli njihovo sklonište?

Možda su slijedili trag divljači ili ih je put vodio upravo do rudnika zlata, gdje su im se križali putovi. Možda su ti đavoli, otpadnici plemena Divljeg Orla, željeli uzeti zlato kojim bi od bijelaca kupili puške.

Bilo je mnogo, mnogo pitanja na koja nije znao odgovor.

Oko podne je osjećao da mora stati, nešto pojesti i sahraniti starca. Iskopat će mu grob ispod neke jele ili bora. Neka ga i u smrti brije vjetar i kiša. Neka oko njega bude kamen i divljina po kojoj je lutao sve te godine.

* * *

Kad je ugledao Gold River, a bilo je to trećeg dana pošto je napustio Taures i sahranio Patricka Patridgea, Carrington olakšano uzdahne.

Pred njim se prostirala prerija! Stigao je u ravnicu. Konji veselo zarzaše. Pustio ih je da pasu i pogledao vrhove Tauresa. Tamo gdje se bijelila snježna kupola kao brada sijedog starca, ostavio je bogatstvo. Nešto

niže, između borova i cedrova, koji su šumili vječnu melodiju, nalazio se grob čovjeka kojem je toliko dugovao.

— Vratit ću se stari! — prošapće. — Popričat ćemo, dobri čovječe!

S tugom pomisli kako je u jednom trenutku života bio bogatiji za mnoga iskustva. Mnogo toga se dogodilo što će izmjeniti njegov život.

U bisagama je nosio zlato. Dovoljno da živi od njega desetak godina, a možda i više. A imao je tek nekoliko grumena.

Koliko je muke morao uložiti kopač da iskopa toliko bogatstvo? Kad potroši to grumenje, može se opet vratiti u Taures. I ponovo će mu planina darovati tu prokletu kovinu zbog koje je Patrick Patridge izgubio život.

Zlato, krvavo zlato!

Predvečer je stigao do puta za Wichitu.

X

Umoran i gladan osjetio je Wichitu kao olakšanje. Bio je to kraj puta punog iznenađenja. Konje odvede do staroga Lessa Rasteyka. Starac se iznenadi, ali i zabrine kad je vidio kako izgleda.

— Hej, Willy! Kako to izgledaš, do vraga? Kao da je preko tebe prešao tornado.

Carrington ne odgovori. Umorno je zatreptao očima kao da u njima ima sav pjesak Gold Rivera. Stajao je spuštenih ruku, a onda se trgnuo.

— Dobro istimari konje, Rastey! — reče.

Onda se sjeti da u džepu nema ni centa. Bilo je kasno da pođe u banku i zlato promjeni u novac. Starac mu je i prije znao posuditi poneki dolar. Ni njemu nisu cvjetale ruže otkako je ot-

vorena nova kovačnica i staja za iznajmljivanje konja.

Willi prede jezikom preko suhih usana, pa promuklim glasom upita:

— Možeš li mi do sutra posuditi nekoliko dolara?

— Hej, kakvo je to pitanje? I sam znaš da ću to učiniti. Nego, čini se da ti u posljednje vrijeme nisu cvjetale ruže.

— Nisu! — procijedi Willy.

— I zato bi ti možda godila porcija graha sa slaninom — zvocao je Rastey.

— Da!

— Pa, kad je tako, uđi! Jelo je na stolu! Posluži se dok ja ne istimarim konje.

Teškim korakom, jer je u nogama osjećao olovo, Carrington pođe u Rasteyjevu brvnaru.

Jeo je, a nije osjećao okus jela. Rastey je sjedio i klimao glavom, a onda upitao:

— Gdje si bio? Pričali su kako te pobrao stari Patridge da umjesto njega ruješ po Gold Riveru.

— Stari je mrtav!

— Što? Mrtav? Otegnuo papke? Kako gdje?

Carrington umorno spusti glavu i zamišljeno prođe rukama kroz kosu. Zatim Rasteyju ispriča kako je starac poginuo.

Sahranio sam ga u podnožju Tauresa! — napomene.

— Jadnik! — suosjećajno će potkivač. — Poznavao sam ga odavno. Bio je veoma čudan. Malo se družio s ljudima. Bio je kao usamljeni vuk. Zato su se svi čudili kad si s njim otišao. Jadnik! Godinama je tražio zlato, a samo ga jednom poslužila sreća. A eto, nije je znao iskoristiti...

— Kako? — prekine ga Willy želeći što više doznati o starcu koji ga je prihvatio kao sina.

Rastey zaklima glavom i pokuša se sjetiti davnih događaja.

— Bilo je to, više se ne sjećam koje godine, kad je puknuo glas kako je stari Patrick Patridge pronašao zlato. Uredno je registrirao nalazište, dobio tapiju, ali se iznenada jednog dana našao u jarku. Te noći je dobio mnogo novca za prodano zlato, lumpao u salunu, kockao se i ujutro dobio po tintari. Jedva se izvuкао, čemu se veoma začudio pokojni liječnik... Pričalo se svašta. Tu je Rastey na trenutak zašutio. Onda se udario po čelu i iskesio.

— Ja se zapričao, a vidim da jedva gledaš! Evo ti nekoliko dolara pa se pošteno okupaj i odmori.

Odjednom Carrington osjeti želju da to odgodi do sutra. Pomisli kako će biti bombardiran pitanjima ako se pojavi u hotelu, pa odmahne rukom.

— Volio bih kod tebe prespavati.

— Nema problema, sinko! Premda, ovaj... kod mene baš nije komfor kao u »Kingu«.

Odveo ga do postelje u potkrovlju. Carrington se obučen prevali preko ležaja. Neko je vrijeme tupo buljio u prljavi strop, a zatim osjeti da tone u nemiran, grozničav san.

* * *

Ujutro se osjećao znatno bolje. Kad se umio i obrijao, bio je to drugi čovjek. Rastey je iznio na stol kajganu sa slaninom i vrč kave.

— Navali sinko! — reče raspoloženo.

Carrington pomisli kako ga Rastey podsjeća na Patridgea.

XI

U jednom trenutku, kad je već bio dotjeran, pogleda Rasteyja i zamišljeno se počeska po bradi. Prvi put se na njegovu licu ukazao osmijeh. Nije bio vedar kao nekad. Samo kao sjena, ali je to uvjerilo starog potkivača konja da je to onaj isti Willy Carrington kojeg je nekad poznavao.

— Tako je, momče! Glavu gore!

Carringtonu je još nešto bilo na jeziku. Ima li smisla da starca pita za Betty Grey? Od ranog jutra, pošto je otvorio oči, stalno misli na djevojku. Ugleda je onakvu kakvu je poznavao. Koja je stenjala i jecala u ljubavnom grču. Zavrti glavom kao da ne vjeruje da bi se mogla tako promijeniti.

Rastey opazi na njegovu licu da ga nešto muči. Prijateljski ga udari po ramenu i reče:

— Vidim da me želiš nešto upitati. Hajde gukni, golube!

Willy se zbunjeno osmijehne.

— Vidaš li Betty?

— Betty Grey? Znači to te muči, momče! Slušaj! Vidim je, i to veoma često. Prolazi kraj moje kolibe kad ide na jahanje i ...

— Sama? — prekine ga Willy.

— Ne, zašto? Hej, zar nisi znao da se iz grada sa školovanja vratio onaj bogati sinčić staroga kongresmena Pricea? Nisi!? E, vidiš! On prati tvoju djevojku.

— Znači, tako — otegnuto će Carrington.

Betty je ostala Betty! Uobrazena guskica, kojoj imponiraju gizdelini kao što je mladi Billy.

A on, budala, imao toliko planova. Čak je poželio da joj skine i zvijezde s neba!

Oko podneva stigao je do glavne ulice. Ni sam nije znao zašto, premda je zlato mogao prodati u drugoj banci, Willy se zaustavi pred bankom Bettyn oca. Uđe, ali na njega nitko ne obrati pažnju. Dva službenika zabila su noseve u neke papire. Blagajnik je dosadno zijevao tjerajući rukama muhe.

Carrington se nakašlja. Tek onda blagajnik ga s dosadom pogleda. Podigne od stola svoje zdepasto tijelo i pride rešetki.

— Želiš li nešto, Willy? Odmah da ti kažem da je gazda odlučio da nikome ne daje zajam, a pogotovo ne tebi.

— Zašto baš ne meni? — promuklo i prijeteci upita Willy.

Stišavao je ljutnju i pomislio kako će raskolačiti oči kad otvori bisage.

— Čuj, ne ljuti se! — blagajnik preplašeno zakoluta očima opazivši njegov pogled. — I sam znaš da moram slušati.

— Znam, znam... — promrmlja Willy i podigne bisage. Zatim pročisti grlo i mirno nastavi: — Zovi gazdu da izvaže zlato!

— Zlato!? — zagrcne se debeljko. — Čujem li dobro, Willy?

— Dobro si čuo — trpko će Carrington. — Hajde, diži guzicu!

Blagajnik je stajao iznenađen, kao da se pita: zar neki siromašak kao što je Carrington ima zlata? Kad je ugledao kako se svjetluca u bisagama to grumenje, zine od čuda. Odjuri na malim, kržljivim nožicama i naglo otvori vrata.

Bettyn otac Moritz ga ošine pogledom i zareži:

— Kako to ulaziš, do vraga! Što, zar je ovo staja?

— Oprostite, oprostite, šefe, ali... — zarumenjeo se od uzbu-

đenja. — Došao je Willy Carrington i želi prodati zlatno grumenje.

— Zlatno grumenje? — ponovi za njim iznenađeno bankar. — Ti se šališ, zar ne?

— Ne gazda! — zavapi prestrašeno blagajnik. — Svojim sam očima vidio!

Moritz Grey podigne odmah sa stolca svoju mješinu, pa brzo pođe u banku. Ugledavši Carringtona, koji je još bio jednostavno obučen kao i onda dok je oblijetao oko Betty, lice mu se razvuče u srdačan osmijeh.

— Oj, oj! Koga to vide moje oči? Vratio se izgubljeni sin. Gdje si bio, sinko? Kopao, naravno, kopao i...

— I iskopao! — sarkastično ga prekine Willy i pod nos mu gurne torbu.

Nikad neće zaboraviti taj pogled, to iznenađeno lice. Vidio je Greyove drhtave ruke. Vidio pohlepu, koja mu se čitala u očima, i čuo kako dobacuje blagajniku:

— Donesi vagu! Što si se ukočio?

Jedva je savladao uzbuđenje. Osmjehnuo se i zaroktao:

— Govorio sam ja Betty da Carrington nije mačji kašalj! Evo, dokazao si. Samo, koliko znam, ovaj... u Gold Riveru nema, ovaj...

— Nema grumenja već samo zrnca i prašina! — nasmijuljio mu se u lice Willy.

— Tako je! Nije moje da te pitam, ali... Priča se da si se uortačio s Patrickom Patridgeom. Gdje je stari?

— Mrtav!

— Hej, da to nije njegovo zlato?

— Što želite time reći, gospodine Grey? — zareža prijeteći Carrington.

— O, ništa, ništa! Ovaj... aha! Sad ćemo izvagati. Dakle, da vidimo...

Toliko zlata odavno nije imao u rukama, pogotovo ne samorodnoga i čistog. Dok ga je vagao i bilježio težinu na posebni papir, nije imao hrabrosti da prevari Carringtona ni za gram. Toliko dobro ga je poznao da se nije usudio, premda je druge kopače varao kako je želio.

— Imate li toliko novca da sve to platite, gospodine Grey? — podrugljivo upita Willy.

Bankar kimne glavom, pređe jezikom preko suhih usana i odgovori:

— Ovo sve skupa vrijedi 10.000 dolara, Willy!

— Ne zovite me tako, gospodine Grey! Kako bi bilo da mi lijepo ponovite: ovo zlato vrijedi 10.000 dolara gospodine Carrington.

— Da, to vrijedi deset tisuća dolara, gospodine Carrington! — ošine ga bankar bijesno pogledom i naredi blagajniku da zlato deponira u trezor, a Carringtonu isplati novac.

— Pazite, gospodine Grey! Za zlato hoću zlato! Dakle, ne papirate novčanice.

Bankar se zbuni. To će biti malo teže. Doduše, polovicu svote mu može isplatiti u zlatu, a ostalo...

— Mogu vam, isplatiti samo 5.000 dolara u zlatu, gospodine Carrington. Ostalo za nekoliko dana. Pristajete?

— U redu, može!

Gledao je kako blagajnik broji taj zlatni slap. U jednom trenutku nije se mogao savladati i počeo se grohotom smijati. Pisari noseva zabijenih u papire, podigoše čelave glave. Upitaše

se koji to ludak narušava ozbiljnost ustanove kao što je banka?

— Što, što je ovaj... nešto je smiješno, gospodine?

Carrington odmahne rukom i strpa novac u bisage. Bankar, čije se lice rastapalo od ljubaznosti, počne trljati ruke i klanjati se do poda.

— Gospodine Carrington! Zašto ne biste kod nas otvorili račun? Kamate su dobre i...

— Žalim! — nasmijulji se Willy. — Ovu ću svotu uložiti kod vašeg konkurenta. Tamo je sigurnije.

Moricz Grey pozeleni od bijesa. Shvati to kao uvredu, pa promrmlja:

— Kako hoćete... No, kad je tako, onda ništa. Mislio sam vas pozvati...

Začuvši ove riječi, Carrington zastane.

— Dovršite što ste željeli reći, gospodine Grey!

— Pa, mislio sam vam predložiti da kod mene ručate. Betty bi to voljela. Baš me nedavno pitala što se priča o vama.

— Je li? — nasmiješi se Willy.
— Pozdravite Betty, gospodine Grey! Što se tiče poziva prihvaćam!

Bankaru bljesnuše oči. Počne zadovoljno trljati ruke. Isprati ga do izlaza, pa mu čak otvori vrata.

— Mogli bismo porazgovarati gdje biste najbolje mogli uložiti novac! Naravno, ako se predomislite i pohranite ga u moju banku.

— Razmislit ću o tome, gospodine Grey! Bilo mi je drago! Do viđenja!

— Do viđenja, gospodine Carrington!

Koraćao je nogostupom i mislio na ono što se dogodilo u banci. Kako su ljudi čudni! Do

jučer je on za Greya bio običan bijedan kauboj, propalica bez igdje ičega. Danas je promijenio mišljenje samo zato što je Willy posjedovao zlato. Kako će se tek iznenaditi Betty kad joj bude pričao što mu se dogodilo danas?

Razmišljao je da li da zadrži novac ili da ga ipak deponira u drugu banku. Pošao je u drugu banku.

Rogers je bio ljubazniji od Greya. U jednom trenutku Willy pomisli da je već netko strom liscu došapnuo da on posjeduje zlato. Odmah je ispunio papire o otvaranju računa, bio je vrlo ljubazan i na rastanku mu čak pružio ruku.

— Moja banka vam jamči sigurnost uloga, gospodine Carrington! Drago mi je što surađujemo. Preporučujem se... preporučujem se...

Obavivši te formalnosti, Willy produži do hotela »King«. Rezervirao je najbolju sobu, naručio kupelj i dok se voda grijala, svratio u najbolji dućan.

Pola sata poslije toga na ulici Wichite pojavio se još jedan džentlmen.

XII

U novom odijelu, obrijan i podšišan, Willy Carrington šetao je gradom. Gledali su ga začuđeno, kimali glavom i govorili: »Čudno je to njegovo iznenadno bogatstvo. Kako je do njega došao? Zacijelo ne na pošten način!«

Neki su nagovarali šerifa Boba Hendersona da povede istragu o smrti Patricka Patridgea. Ta ispičutura, koja je u Wichitu došla bogzna otkuda, odlikova-

la se proganjanjem nedužnih ljudi, batinanjem onih koje bi zatvorio, a bila je javna tajna da su on i pravda daleko kao nebo i zemlja.

Onako debeo, sitnih očiju, koje su jedva izvirivale iz sala, bio je pokretna mješina koja vegetira, podložen nagovorima, a za šačicu dolara prodao bi rođenog oca.

Pa ipak, već je dvaput bio izabran za šerifa! Samo zato što se nitko drugi nije prihvatio toga slabo plaćenog posla. Wichita je tih godina napredovala. Postala je miran grad, ali i sjedište korupcije, gdje su bogati vodili glavnu riječ, a sve drugo je drugorazredno. U takvim okolnostima šerifu nije bilo teško uspostaviti red. Kad bi i došlo do incidenta u salunu, slao bi pomoćnika koji je za njega vadio kestenje iz vatre. Što se tiče Willyja Carringtona, poznao ga je kao prijekoga, opasnog čovjeka, kojeg je valjalo izbjeavati.

I njega je mučilo pitanje otkud odjedanput toliko zlata u bisagama toga nakadašnjeg kauboja, pratioca poštanske kočije, rudara i kočijaša. Nije bilo dokaza da je ubio Patridgea, kako su neki mislili, pa ni temelja da povede istragu.

Međutim, zavidljivci nisu mirovali. Stalno su mu time punili uši. Kad ga je pozvao bankar Grey i zatražio da Carringtona pritvori pod optužbom da je ubio Patricka Patridgea, morao je nešto poduzeti. Bio je, doduše, zbunjen. To nije tajio, jer se našao na stotinu muka kako da to učini kad nije imao nikakvog dokaza osim sumnje.

— Bit će to malo nezgodno, gospodine Grey! — promucio je neraspoloženo.

Bankar ga oštro pogleda, a zatim će grubo:

— Ako kažem da je ubio staroga kopača zlata, onda je tako! Ili, možda, misliš drugačije?

— Ne, ne — branio se šerif. — Bit će malo teže o njegovoj krivnji uvjeriti i suca Chalmersa. Mogu li vas navesti kao svjedo-ka?

— Budalo! Ostavi mene na miru! — izdere se Grey.

Kad bi ga pozvao, Henderson bi obično stajao i čekao da mu se pokloni koji dolar za piće. I ovaj put mu Grey baci nekoliko dolara i zareži:

— Na! Neka te vrag nosi! Pazi da nešto ne zabrljaš!

Kad je izašao iz bankarove kancelarije, šerif se odmah uputi u salun razmišljajući kako da uhapsi Carringtona. Neće to biti lako, posebno ne kad je riječ o čovjeku njegova kova. Najbolje će biti da to uradi pomoćnik.

Pronašavši najbolje rješenje i čuvajući kao uvijek svoju kožu, Bob Henderson uđe u salun i naruči bocu viskija.

* * *

Spremajući se da posjeti Betty, Carrington je nestrpljivo čekao trenutak kad će je ponovno ugledati. Posjetio je nekoliko prijatelja, platio im piće i prošetao do Rasteyja.

Potkivač konja je nešto radio, i kad ga je ugledao, brzo obriše ruke i ozbiljno ga pogleda.

— Willy, moramo razgovarati.

— Zato sam i došao! — osmjehne se Carrington i pođe za njim u brvnaru.

Sjeo je, odbio ponudeno piće, i bio iznenađen takvim dočekom. Očekivao je da Rastey opazi na njemu novo odijelo, da

mu objasni neke stvari i tako dočeka podne kad je bio pozvan na ručak bankaru Greyu. Umjesto toga Rastey je bio ozbiljan.

— Nešto nije u redu, stari?

Rastey kimne i ozbiljno ga pogleda. Pročisti grlo, a zatim reče:

— Čuj, nisam od ljudi koji zabadaju nos u tuđe stvari. No moram ti reći da se u gradu predu čudne priče o tebi i pokojnom Patridgeu. Mnogi otvoreno govore da si ucmekao staroga kako bi mu oteo zlato. Štoviše, ima zavidljivaca koji otvoreno govore da si član Traceyjeve bande?

— Ja, član bande? Ha, ha, ha! To je da pukneš od smijeha!

Rastey to nije shvatio ovako smiješno. Umirilo ga je pokretom ruke i ozbiljno nastavio:

— Mogao bi zbog svega toga imati neprilika! Savjetujem ti da odeš iz grada.

— Ali, ali zašto? — pobuni se Carrington, koji nije mogao shvatiti da bi se lažima moglo nauditi nedužnom čovjeku. Bio je pošten čovjek, pomalo naivan, nenaučen na spletke. — Ja sam zlato dobio od Patridgea, ali ga nisam ukrao. Ili, bože sačuvaj, ubio starca, kojeg sam poštivao kao oca!

— Sve je to u redu, Willy! Vjerujem ti! Ali ljudi su zavidni i pohlepni — ostajao je Rastey pri svome. — Vidim da ne nosiš koltove. Savjetujem ti da ih opaseš.

Kad je izašao iz Rasteyjeve kolibe, Willy je bio ozbiljno zamišljen.

* * *

Bio je nestrpljiv, jer mu se činilo da vrijeme stoji. A toliko je želio da se što prije sastane s Betty Grey. Kao svaki zaljublje-

ni momak i on je mnogo očekivao od tog susreta.

Posebno se pitao kako će ga dočekati Betty? Da li će kao nekad, dok je bio ubogi kravar, mrštiti lice i okretati glavu, uzdisati i stalno se ogledavati da li ih netko promatra sa strane. Jer što će misliti njen otac!?

Ako ga imalo voli, ponašat će se drugačije. Istina, nije joj mogao skinuti zvijezde s neba, ali je postao džentlemen. U džepu je čuvao poklon koji će je zacijelo obradovati.

Zadovoljno se smješкао sjećajući se kako je židov Isaac, vlasnik zlatarske radnje, raskolačio sitne očice, kako mu se počela tresti kozja bradica kad je Willy rekao:

— Želio bih kupiti dar jednoj dami, ali ne znam što da izaberem?

Isaac ga je gledao kao da je pao s neba. Doduše, čuo je priču o nekom Carringtonu koji je iznenada postao bogat, ali da je to taj džentlemen nije mogao ni sanjati.

— Vi ćete kupiti poklon dami! — zašišti starčić i sumnjičavo zavrti glavom.

— Da.

— Koliko ćete dati dolara?

Očekivao je odgovor kao kobac. Trljao ruke i micao usnama kao da se moli.

— Pa, što mi predlažete? Želim da to bude lijepo i skupocjeno.

— Možete li dati 500 dolara?

— U redu — složi se Willy.

Isaac ga je odmjeravao od glave do pete, sumnjičavo vrtio sitnom glavicom i mrmljao:

— Vi ste mi poznati! Ja se ne sjećam gdje sam vidio džentlemena, džentlemena... No kako se zovete?

— Willy Carrington! — isprsi se mladić, svjestan svoje važnosti.

Stari Isaac se okrene. Napući usne, stavi na njih prst i počne razmišljati. Gledao ga je sumnjičavo ispod nakostriješenih obrva, a oči su mu šarale lijevo, desno.

— Džentlemen Willy, gospodin Carr.... Carrington. Ja imam za damu lijep lančić i medaljončić. U njemu imati mjesto za lijepa slika Willy Carr... Carrington! To biti uspomena na moju pokojnu majku.

Bilo mu je svjedno, samo da mu što prije pokaže. Da kupi taj lančić s medaljonom, jer će uskoro podne. U podne će biti na ručku kod bankara Greya i vidjeti Betty.

— Dobro, uzimam ga! — reče i izbroji novac.

Stari je govorio istinu. Bilo je to zaista pravo remek-djelo i zacijelo je vrijedilo i više. Willy je uzeo skupocjen poklon, zahvalio se i krenuo prema izlazu.

Nije zapazio da ga iz šerifske kancelarije promatra Bob Henderson.

XIII

Kuća bankara Greya nalazila se u otmjenom dijelu grada, na omanjem brežuljku, u redu cedrova koji su put do vile štitili od ljetnih vrućina. Bio je to miran predio grada.

Dok se Willy Carrington nalazio u Isaacovoj radnji i spremao se da pođe na ručak, u vili se na okupu našlo šareno društvo.

Uz bankara Greya i Betty ondje se nalazilo još i kongresmen, njegova supruga Alice, nježna stara gospođa, i sin Billy, mladić uskih ramena i šiljas-

ta lica poput štakora, podmuklih očiju i zla pogleda. Dok su žene čavrljale o modi, a Alice izrazila bezbroj komplimenata za Bettynu haljinu od plavog baršuna, u kabinetu bankara Greya zanimljivo su razgovarali.

Grey je vodio glavnu riječ. Govoreći Priceovima o bogatstvu Willyja Carringtona, prelazio je vrhom jezika preko suhih usana. Oči su mu grozničavo sjale od pohlepe.

— Kažem vam: takvo nešto nisam još vidio! Bilo je to zlatno izuzetno lijepo grumenje, pravo staromodno zlato, koje se nalazi samo u izuzetnim prilikama!

— Sigurno je nekog ubio i opljačkao! — reče Billy. — To što pričate, gospodine Grey, zvuči kao bajka — doda on sa sumnjom u glasu i značajno pogleda oca.

Price je bio obavijen oblacima dima. Pokušao ga je rastjerati pokretom ruke, pročistio je grlo i uključio su u razgovor.

— Možda je doista naišao na bogatu žilu — reče promuklim glasom.

— Može biti — složi se Grey. — Sudeći po onome što sam vidio, nalazište je izuzetno bogato. I mislim da bismo mi..

— Moramo navesti toga Carringtona da se izlaje — prekine ga Billy lukavo se smješeći.

Kad bi se spomenulo zlato, mladi Price bio bi izvan sebe. Nije tajio pohlepu. Naprotiv, zlato je za njega bilo ostvarenje svih želja i davno je sanjao o bogatom rudniku.

— Čudim se samo... promrmlja zamišljeno Price.

— Čemu tata?

— Zašto ga je odmah donio i zato...

— Zato ga valja pritegnuti ili na bilo koji drugi način doznati gdje se nalazi to nalazište — prekinu ga sin. — Prepustite ga meni i ja vam jamčim da ćemo doznati ono što nas zanima.

Moritz Grey zamišljeno klimne.

— Nije Carrington tako naivan, mladiću! — napomene.

Stajao je kraj prozora i gledao na ulicu kojom je morao doći Willy. Svi su kovali planove kako da se domognu bogatstva.

Bili su to ljudi pripravnici na sve samo da zadovolje svoje želje i pohlepu.

Billy Price bio je od onih mladih ljudi koji su na dušak ispijali užitke. To je i te kako osjećao njegov otac, jer je Billy stalno tražio novac, pa ga nemilice trošio po salunima i igračnicama. Ako se domogne tog zlata, a u tome mora uspjeti, više neće moljakati toga starog škrca, kojemu je duša na jeziku.

Čekali su da Carrington dođe na ručak i očekivali da zadovolji njihovu znatiželju.

— Vrijeme za ručak je prošlo, a njega nema! — primjeti Billy.
— Čini mi se, gospodine Grey, da vaš poziv nije prihvaćen!

Bankar ga zamišljeno pogleda, a onda se zagonetno osmjehne.

— Ne vjerujem, Billy! U ovoj kući je magnet koji će ga privući.

— Magnet? Kakav vražji magnet? — nezadovoljno progunda Price.

Billy je shvatio. Nasmijulji se i pogleda prema vratima iza kojih se nalazila Betty.

— Betty?

— Da, Betty! — odgovori zadovoljno bankar. — Lud je za

njom i siguran sam da je prihvatio poziv.

Sad je stari Price shvatio igru.

— Da se kladimo, gospodine Grey, da ću obrlatiti tog skorojevića!? — primjeti Billy.

— Kako? Imaš li plan? — snadom u glasu upita bankar.

Mladić se zagonetno iskesi. Zamišljeno, gledajući u jedno mjesto reče:

— Mislim da je Carrington sirov, naivan kauboj, koji se lako može dovesti na tanak led. Naravno, ne snagom, već lukavštinom...

— To tebi, čini se, odgovara! — zlobno ga prekine Grey.

Umjesto da se uvrijedi, mladić kimne i završi misao.

— Pokušat će steći njegovo povjerenje, a zatim prijateljstvo. Uostalom, kad dođe, vidjet ću koju ću strategiju primijeniti.

— Pažnja, gospodo! Evo ga! Pa da pozdravimo novopečenoga džentlemana!

* * *

Kad je stigao do ulaza, Carrington pokušava stišati uzbuđenje. Srce mu udaralo kao ludo. Sve je u njemu željelo da opet sretne voljenu djevojku. Odišlo, na koje nije bio naučen, stezalo mu je tijelo, a kravata ga gušila.

Pozdravila ga je Betty, pogledala i zaprijetila mu zamahnuvši prstom.

— Oh, Willy! — uskliknula je prijekorno. Kasniš, a ja želim da te prva pozdravim! Nije lijepo što se nisi javio. Gdje si bio? Gospodin se odjednom izgubi bez objašnjenja, a moj jadni tata ga mora moliti da nas posjeti. To ne radi džentlemen, da znaš!

Bio je zbunjen. Očekivao je srdačnu dobrodošlicu a ne prijekor.

— Pa bilo je, ovaj, razloga... Evo, stigao sam! — odvratio je.

Očekivao je da ona pohvali njegovo odijelo i toliko je želio da je stisne u zagrljaj. A ona? Betty ga odmjeri od glave do pete i zadovoljno kimne glavom.

— Tako izgleda pravi džen-tlmen! Udi! — zacvrkuta.

U prolazu je uhvati za ruku i pokuša poljubiti. Ona se ljutito otrgne.

— Što ti je? Zar želiš da nas vide?

Uvela ga u hodnik, a zatim do blagovaonice u kojoj ga je očekivalo društvo. Bio je zbunjen ugledavši Priceove. Očekivao je ručak s Betty i njenim ocem, a sad?

— Dobar dan, gospodo! — promuca i porumeni do korijena kose.

Zapazio je lukav izgled na Billovu licu, ravnodušno klimanje starog Pricea i prijetvoran smiješak Moritza Greya. Osjeti hladnoću oko sebe i pogledom potraži Betty. Nije ga udostojila pogledom. Nešto je razgovarala s Alicom Price.

— Betty! Gospodice Betty! — pozove je Willy promuklim glasom. — Običaj je da se nešto pokloni domaćici kad netko prvi put dolazi u tuđu kuću. Ja sam, ja sam vam ovo donio...

Ona ga začuđeno pogleda.

— Poklon? To je divno, gospodine Carrington! — reče i pogleda medaljon.

— Doista, veoma vrijedan dar! — primijeti Moritz Grey i značajno pogleda Billyja Pricea. Mladić prezirno frkne i pristupi Willyju pa mu pruži ruku.

— Drago mi je što smo se upoznali, gospodine Carrington!

Betty je razgledavala medaljon, pokazivala ga Alici, a onda, da napakosti Billyju, zacvrkuta:

— Gospodo! Može vas biti stid što ste zaboravili ovaj stari običaj! Poklon je veoma lijep, ali ja, ja... ja ga ne mogu primiti.

— Zašto, gospodice Betty? — upita Willy začuđeno. — Poklanjam ga od svega srca!

— Znam, ali... Tata! Smijem li uzeti dar? — obrati se ona tobože ocu i lukavo se osmijehne starom Priceu.

Bankar dobrodušno slegne ramenima.

— Naravno! Gospodin Carrington bi se uvrijedio.

Javio se i Price. Pročistio grlo i pošto se rukovao s Willyjem rekao:

— Drago mi je što sam upoznao srećkovića! Bravo, bravo, mladiću! Kako ste se samo uspjeli obogatiti preko noći? Meni i Moritzu su za to trebale godine teškog rada. Zar ne, Moritz?

— Tako je, Simon! No, da ručamo. Poslije ćemo o svemu razgovarati. Pričat ćete nam, gospodine Carrington, kako se na lak način dolazi do bogatstva!

Osjetio je u njegovim riječima zavist, ali i porugu. Pogotovo kad je Billy nastavio razgovor na istu temu:

— Pustite džentlmena na miru, gospodo! Nadam se da ćete ipak zadovoljiti njihovu znatiželju, gospodine. Što se mene tiče, ne vjerujem u bajke. Ne nalazi se zlatni rudnik preko noći, zar ne gospodine Carrington!?

— Imate pravo, gospodine Price — odgovori zbunjeno Willy. Osjećao se neugodno među tim ljudima. Kao da je gledao strance, a godinama ih je susretao na ulici. Osjećao je kako iz

njih struji hladnoća, pogotovo od mladog Pricea, čiji je stisak ruke bio mlak i ljigav. Podsjećao ga na nešto neugodno.

Sjedio je između tih ljudi kao stranac, kao da je pao s neba, i jedva je čekao da se sve završi. Nije se znao služiti jedaćim priborom, vidio je njihov prezirni osmijeh, pa mu je svaki zalogaj teško prolazio kroz grlo.

— No, pričajte nam kako je na Gold Riveru! — zanimao se Billy, koji se očito veoma dobro zabavljao.

Willy slegne ramenima. Što da im priča o Gold Riveru? Zašto ih to zanima?

— Kažu da tamo više nema zlata — primijeti Simon Price.

— Laž! — odgovori bankar i pogleda Carringtona. Evo dokaza da to nije istina, zar ne gospodine Carrington?

— Gospodin Price ima pravo! — složio se Willy. — U Gold Riveru više nema zlata!

Te riječi su ih iznenadile. Javio se Billy. S užitkom je ispio čašu vina, obrisao usne ubrusom i rekao:

— Znači li to da postoji novo nalazište?

Carrington slegne ramenima.

— Možda.

Gledao je Betty kako nešto poluglasno govori Billyju. On je posjednički hvata za ruku, kao da se brani od njenih riječi. Osjetio je ljubomoru. Došao je da je opet vidi, da popričaju, a ona? Razgovara s tim ljigavcem i ne posvećuje mu nimalo pažnje.

Osjećao se glupo i neugodno. Nije znao kako da se vlada u tom društvu. Bio je običan, jednostavan čovjek, previše iskren da bi se mogao pretvarati. Da mu je barem Betty pomogla.

Jedva je čekao da završi to mučenje.

Nisu mogli savladati znatiželju dok se ne završi ručak. Pitanja su padala sa svih strana. Bilo mu je teško svima odgovoriti i zadovoljiti njihovu znatiželju. Raspitivali su se o svemu. Najgrlatiji je bio mladi Price, koji se svim silama trudio da stekne njegovo povjerenje.

— Pravo je čudo, dragi prijatelju, kako ste uspjeli sačuvati zlato od bande Marka Traceyja! Priča se da on napada kopače, a svoje jatake plaća zlatnim prahom! Da li ste ga, možda sreli ili ste koltovima uspjeli sačuvati svoje blago? — torokao je Billy kao mlin.

— Ni jedno ni drugo, gospodo! — odgovarao je Willy. — Ni sam imao čast sresti se s tim banditom. No budite uvjereni da bi se znao braniti da se to dogodilo.

Shvatio je Billyjeve riječi kao sumnju da se uortačio s Traceyjem i tako došao do zlata. Tu odvratnu igru nije znao igrati, jer se u Greyovoj kući osjećao kao objekt za podrugivanje.

— Do zlata se, ukoliko vlasnik nema rudnik kao naš prijatelj, dolazi i ubojstvima — primijetio je Price.

Carrington shvati njegove riječi kao optužbu. Pogleda na trenutak Betty kao da traži njenu podršku i pomoć, njezinu zaštitu, da kaže tim ljudima da je već dosta podbadanja, aluzija i sumnji. No ona je bila poput njih. Dio urote kojoj nije mogao sagledati razloge.

— Patridge, taj je ubogi đavo otegnuo papke i donio bogatstvo našem prijatelju! — zavrti glavom Jesus Price i otpuhne dim. — Sretni ste, gospodine

Carrington, što ste se rodili po sretnom zvijezdom!

U jednom trenutku Willy osjetiti želju da im uzvрати istom mjerom. Do vraga! U čemu su oni bolji od njega? Ova Priceova primjedba ga je zapekla. Bila je popraćena sumnjom da je on možda ubio starca, da bi se domogao njegovog nalazišta. Pročisti grlo. U lice mu udari vatra. Podigne se, prezirno ih odmjeri i reče ledenim glasom:

— Ljudi svašta govore, ali će istina izići na vidjelo! Mogu svakom prokletom brbljavcu zavezati jezik! Od svega mi je najvažnije što ja sam mislim o sebi, a ne sud ljudi koji u svakom čovjeku vide lopova. Pogotovo oni kojima su prijevare i druge podlosti sastavni dio života!

Govorio je s nekim bijesom, sa željom za osvetom, da ih riječima povrijedi. Da im dade do znanja kako je toliko bogat da ih sve može kupiti.

Unio je u riječi toliko žestine da se i sam iznenadio. Slušali su ga bez daha. U očima im je vidio pohlepu. Ništa ljudsko već samo zavist i žudnju da budu na njegovom mjestu i da okupe sve zlato Tauresa.

Kad je završio nekoliko trenutaka je vladala tišina. Prvi ju je prekinuo Billy:

— Doista, veoma romantična i pustolovna priča, zar ne Betty? To smo čitali u nekom romanu, zar ne?

— Fantastično, gospodine Carrington! Naravno, ako sve to nije samo priča kao u knjigama!?

Bilo je u njenim riječima sumnje. Nikako nije mogla shvatiti, a nisu to mogli ni ostali, da bi nekadašnji kauboj, čuvar poštanske kočije, rudar u rudniku

srebra, mogao na taj način postati bogat.

— Volim lijepe priče, gospodine Carrington! — nasmijulji se Billy. — Samo, priče su priče, zar ne? Uostalom, žalosna je to priča zbog starog Patridgea. A možda ste nešto i izmislili? Pisci to čine da bi priča bila vjerojatnija.

Javio se i Grey. Začudo, naljutio se na Billyja:

— Kako možeš, momče? Ja vjerujem da je istina sve što govori gospodin Carrington.

— Da li ste službeno registrirali nalazište, gospodine Carrington? — upitao je Simon Price. — Mogu vam to srediti i dati tapiju. Mora se čovjek osigurati. Znamo da ima ljudi...

Carrington ga prekine pokretom ruke. Osmjehne se i reče:

— Nije potrebno, gospodine Price. Siguran sam da moj rudnik nije u opasnosti. Nalazi se tamo kamo još nisu stigli ljudi...

Nije tako mislio, ali ih je želio uvjeriti kako su se prevarili u njemu. Bio je to prkos i želja da im pokaže kako nema što skrivati. Ipak se pitao da li je vrijedno polagati račune tim ljudima, koji mu, to je osjećao, nisu bili prijatelji?

— Mislim da gospodin Carrington griješi! — javi se Billy. — Ljudima može pasti svašta na um.

— Kako to misliš, sinko? — upita ga otac.

— Pa, moglo bi se dogoditi da netko pomisli kako tu nisu čista posla. Neka mi moj prijatelj oprosti, ali zar nije sumnjivo da starog Patridgea pogada indijanska strelica, a naš se junak vraća iz borbe bez ogrebotine!?

— Kako to mislite, gospodine Price? — upita iznenađeno Willy.

Billy slegne ramenima. Nekoliko trenutaka je šutio, a onda nastavio:

— Ljudi svašta čine zbog zlata!

— Hoćete reći...? — sumnjičavo upita Willy, koji nije mogao shvatiti da je u ovim riječima i optužba.

— Ne, ne! Ja samo tako...

Očekivao je da mu barem Betty vjeruje. Ali ona je nešto razgovarala s Priceovom ženom i pokazivala joj cvijeće. U jednom trenutku postao je svjestan da je bio naivan kad je smatrao da razgovara s poštenim ljudima.

Osjetio je hladnoću oko sebe, pa šuteći, bez objašnjenja, napusti društvo.

XIV

Očekivao je da ga barem Betty razumije, ali se ona držala oholo, kao da je stranac. Bila je poput njih, podrugljiva i sarkastična. Jasno mu je dala do znanja da je unatoč zlatu i bogatstvu ostao isti: prljavi kauboj, koji je bio dobar kad je poželjela voditi ljubav. Tada ga je kovala u zvijezde.

Nikad u životu nije zavolio djevojku poput Betty. Ona je bila oličenje njegovih snova, premda je znao da između njih postoji golema razlika. Prije, dok je još bio siromašan kao crkveni miš, nije se mogao nadati da će mu uzvratiti ljubav. Bila je drugačije odgojena. Živjela je u bogatstvu i za nju život nije bio muka. Uzimala je od njega sve što je mogla, a on je bio samo igračka u njenim rukama.

Pitao se tko zna koji put zašto je tako bezosjećajna. Zar joj nije već tisuću puta rekao koliko je voli? Sad, kad mu se sreća os-

mjehnula, kad je posjedovao zlato a s njim i bogatstvo, nadao se da više neće biti prepreka njihovoj ljubavi. Ona je sve to odbila da bi očiukala s ljigavim Billom Priceom. Bio je ljubomoran, premda je shvatio razlike koje ih odvajaju. Sad, kad je bio bogat, možda bi trebalo da je zaboravi. Trebao je otići iz grada i kupiti ranč kakav je želio cijelog života, pa živjeti ondje svoj život.

Uostalom, što je imao od života? Mnogo teškog rada, malo radosti i ljubav prema toj uobraženoj djevojci koja se s njim samo poigravala.

Nikako nije mogao shvatiti da mu je, dok su vodili ljubav, nježno tepala, ljubila ga i milovala, uzdisala i jecala od strasti koju joj je pružao. Zar se sve to može zaboraviti?

Utone u nemiran san odlučivši da jedanput zauvijek prekine tom igrom, da već sutra ode iz Wichite.

* * *

Koliko je spavao? Sat, sva ili više, to nije znao. Napolju je bio mrak. S ulice se čuo žagor, pjesma i pucnjava. zacijelo je šerif Henderson imao pune ruke posla.

Sjetio se Dana nezavisnosti. Grad će sutra postati ludnica. Ovo je samo predigra onog što dolazi. Takvi su praznici oduvijek bili prilika da se na okupu nađu rančeri i farmeri, kauboji, kockari, banditi i kurve.

Iznenada, kad se spremao da ustane i pođe na večeru, začuje kucanje na vratima. Bilo je tiho, oprezno i bojažljivo. Tko bi ga tražio?

Kucanje se ponovi. Willy priđe oprezno vratima, dohvati sa stolca kaput i upita:

– Tko je?

– Ja sam, Willy! Otvori!

Čuo je Bettyn glas.

Šapat je bio prigušen. Drhtava molba, i on za trenutak zastane na pola puta. Što želi? Da ga muči, da se smije i da ga zadirkuje? Da mu se ruga?

Srce mu je drhtalo kao da će iskočiti iz prsa. Sjećanje na dane koje su proveli u ljubavi još je bilo svježije. Ne, nije mogao odoljeti njenom šapatu i tihom obećanju da se ništa nije izmijenilo i da će sve biti kao prije!

Teško uzdahnuvši, otvori vrata. Bacila mu se u zagrljaj i počela ga strastveno ljubiti. Čuo je kako uzdiše i šapće:

– Oh, Willy! Oh, Willy! Zašto si otišao bez pozdrava?

Imao je u sebi toliko snage da je nježno odgurne. Gledao ju je u oči što su blistale u polumraku i pitao se da li je doista toliko pokvarena da sve zaboravlja?

Vratio se do sredine sobe i preko ramena upitao:

– Zašto si došla?

Ponovo je osjetio njene ruke oko vrata. Okrenula ga je i počela ga strastveno ljubiti u usta. A on, pijan od strasti, uzvрати poljupce.

– Oh, Betty, Betty! – stenjao je kao izgubljen i milovao je po kosi.

– Dragi. Nisam mogla odoljeti da te ne posjetim i kažem ti koliko mi je žao što su te uvrijedili – šapne ona.

Sve je kao i prije. I bit će dok se ne otrgne od začarenosti svakog susreta s Betty Grey.

* * *

Ležali su jedno pored drugog, u slatkom miru zadovoljenih želja. Napolju je bila noć. Privijena kao da se ponovo željela s

njim stopiti, Betty je cvrkutala:

– Kad si onako brzo otišao, shvatila sam da su te uvrijedili. Ali, dragi, što sam mogla? Toliko sam plakala, a onda sam odlučila da te posjetim. Svejedno mi je što će o meni misliti! Ja samo tebe ljubim!

Nježno je milovao njenu kosu. Ljubio je u oči i bio sretan kao nikad u životu.

– Da li si zadovoljna poklonom? – pitao je drhtavim glasom.

– Divan je! Čuvam ga kao najveću svetinju! Voljela bih da imam tvoju sliku. Da je stavim u medaljon i kad poželim da gledam tvoj dragi lik.

Prela je kao mačkica, mazno se privijala i željela da ponovo vode ljubav. Uzdisala je:

– Willy! Dragi, ljubavi! Tvoja, tvoja sam! Uzmi me!

– Betty, ljubavi moja!

– Bilo je divno, Willy! Nitko, nitko me još nije tako ljubio! – uzdisala je i stišavala dah. – Dala bih sve na svijetu da budem samo tvoja! Samo tvoja!

– Ako to doista želiš, što te sprečava? – pitao je pun nade i nestrpljivo očekivao odgovor. Lice joj je bilo u mraku. Nije znao zašto šuti, pa nastavi: – Vjenčat ćemo se, kupiti ranč i imati mnogo djece! Betty! Reci, reci da pristaješ!

– Oh, dragi! Bilo bi to divno, ali...

Osjetio je u njenim riječima neodlučnost. U želji da je uvjeri reče:

– Sve ću ti pružiti, draga! Nestrpljivo je čekao odgovor. Pitao se zašto je neodlučna kad ga voli? Čemu to oklijevanje kad se malo prije zaklinjala na vječnu ljubav? Za one koji se vole ne postoje prepreke. Misli li i ona tako?

– Kupit ću ti sve što poželiš, draga! Bogat sam! veoma bogat, i živjet ćemo gdje i kako želiš!

– Znači, istina je da imaš zlatni rudnik? – čuo je njen šapat.

– Istina je.

– Ima li u njemu mnogo zlata?

– Ima.

– Oh, Willy! Pristajem! Pristajem da pobjegnemo. Da, da...

– Zašto da pobjegnemo? Vjenčat ćemo se i...

– Oh, to tata nikad neće dopustiti, Willy! – ona gotovo zaplače.

– Bi li doista pobjegla sa mnom?

– Samo reci kad! Oh, Willy, ljubavi moja!

Pomislio je da sanja. Zar je Betty doista spremna da postane njegova žena? To je davno želio. U tom trenutku nije sumnjao u njenu ljubav.

– Kad, kad ćemo pobjeći, dragi? Što, zar si se predomislio?

Stegne je u zagrljaj i odgovori:

– Slušaj! Uradit ćemo ovako...

XV

Prije nego što je otišla iz njegove sobe, još jedanput ga je poljubila i šapnula:

– Willy! Dakle, za osam dana ću te čekati na poštanskoj stanici kod Gold Rivera!

– Doći ću, draga! Otputovat ćemo kamo želiš – obeća on.

Dugo ju je držao u zagrljaju. Kad se iskrala iz sobe, ostao je da još jedanput razmisli o putu do Tauresa. Sutra će opet u divljinu. Još jedanput će krenuti

putom koji ga je doveo do bogatstva.

Bit će opet sa starim Patridgeom da mu kaže koliko je sretan!

Osjetio je glad. Napolju je bilo bučno, kao da noć nije imala kraja. Tako će biti sve do jutra, kad će se Dan nezavisnosti objaviti pucnjavom.

Silazio je niz stube, kimnuo glavom vrataru i dao mu bogatu napojnicu. Ovaj se zadovoljno nasmiješio:

– Hvala, gospodine Carrington! Stari Fleet zna čuvati tajnu! Jezik za zube, Fleet!

Dobro raspoložen Willy uđe u salun koji je bio ispunjen do posljednjeg mjesta. Zrak se mogao rezati nožem, toliko je prostorija bila zadimljena.

Poželi sočni pečeni odrezak i brdo krumpira. A možda će biti i pite od jabuka. Pozdravi nekoliko znanaca. Opazi kako se drugi, ugledavši ga, durkaju, ali mu je to bilo svejedno jer je bio bogat, prebogat od ljubavi.

Volio je najljepšu djevojku Wichite! Imao je njenu ljubav i svoje bogatstvo i to mu je bilo važnije od zavisti i pohlepe, od mržnje i sumnje.

Prošeta do restorana i naruči večeru. Bio je rado viđen gost jer je davao obilnu napojnicu.

Poslužen je brzo, uz klanjanje. Zaključio je kako novac mijenja ljude. Evo, do prije mjesec-dva još su se prema njemu drugačije ophodili. A sad?

Večerao je, naručio pivo i odjedanput osjetio želju da posjeti Rasteyja. Volio je tog starca. Bio mu je, uz Betty, vjerojatno jedini prijatelj u Wichiti. Uz bocu viskija pričat će mu o Betty i odluci da se oženi njome.

Noć je bila vedra, zvjezdana. S Tauresa je puhao vjetrović. Wi-

lly je disao punim plućima, pun nade u bolje sutra, u putovanje do Potoka zmiya i vječnoga groba španjolskog hidalga.

Odjedanput, dok je koraćao ulicom i izbjegavao prolaznike što su pijano glavinjali, začuje iza sebe glas:

— Carringtone! Stani!

Glas je bio rezak, oštar i zapovjednički. Polako se okrene. Tako su nekad banditi pozivali na obraćun. Požali što nije poslušao Rasteyja i opasao koltove. Nagonski je pošao rukama prema bokovima, a onda glas naredi:

— Dalje ruke od pucaljke!

Nalazio se u polumraku. Onaj koji ga je presreo nije vidio da nema koltove.

— Što želiš? — upitao je olako i otegnuto, grozničavo razmišljajući što da poduzme.

— Izidi na svjetlo! Želim razgovarati s tobom.

Poslušao je i krenuo prema svjetiljci što se njihala na vjetru i mutno osvjetljavala dio nogostupa.

— Tko si? Što želiš? — upita i zastane.

Iz mraka izroni šerifov pomoćnik!

— Hej, Roy! Baš si me uplašio

— škrtro se osmjehne Willy! — Što bi se dogodilo da sam povukao koltove? Nisam još zarđao, stari moj!

Roy Parkins bio je dugajlija, malo pogrbljen kao da se sprema na skok. Stajao je šuteći, a onda mu pride nekoliko koraka i zavrti glavom.

— Savjetovao bih ti da opaseš pucaljke. I još nešto, onako uzgred, u ime starog prijateljstva. Bilo bi dobro da odeš iz grada.

— Zašto, Roy?

— Šerif mi je dao nalog da te uhapsim pod sumnjom da si

ubio Patricka Patridgea i domogao se njegovog rudnika! — reče pomoćnik šerifa.

Iako je slutio da gradom kruže takve priče i ponešto čuo od svega toga, nije ni slutio da bi Ben Henderson imao petlju da mu na leđa natovari ubojstvo.

— Ti se šališ, Roy? — promrmljao je kao da ne vjeruje ono što je čuo.

— Čuj, zar sam lažljivac?

— Pa, što ga onda ne poslušajš? — izazivački, prkosno zareži Carrington.

Pomoćnik šerifa slegne ramenima. Skine šešir i zbunjeno se počese po glavi. Zatim se nasmejulji.

— Zato što znam da to nije njegova zamisao već želja gradskih vođa, koji žele da se domognu tog zlata! Zato ti savjetujem da se čuvaš ili daš petama vjetra, stari moj! Ljudi su životinje kad je posrijedi zlato!

Bilo je istine u njegovim riječima. Willy kimne glavom, pride mu nekoliko koraka i pruži ruku.

— Hvala ti, Roy! Ovo ti neću zaboraviti.

— Nema na čemu! Ne šeći ulicama. Može te netko klepnuti po glavi i opljačkati.

Poslušao ga i odustao od namjere da se sastane s Rasteyjem. U ruci mu se iznenada nađe boca viskija koju je ponio starcu. Pruži je Royu i reče:

— Popij i nazdravi Carringtonu!

Zamišljen i uznemiren Royovim riječima, pođe zatim prema hotelu.

Kad je ušao u sobu i okrenuo se da zaključa vrata, osjetio je strahovit udarac pa glavi.

Pao je kao pokošen.

XVI

Nakon razgovora s Greyom, šerif Ben Henderson je bio veoma ljutit. Izišao je iz njegove kancelarije mrmljajući, svratio u salun da pićem popravi raspoloženje i ispere gorčinu. Kao da je on, do vraga, kriv što njegov pomoćnik Roy nije izvršio naredbu i uhapsio Carringtona!

Prvi put otkako je šerif u Wichiti, Roy mu se suprotstavio. Kad je čuo što želi »gazda«, namrštio se i rekao:

— Carringtona poznajem kao ispravnog momka! Ne vjerujem da je ubio Patridgea. Osim toga, drugovali smo kao djeca i neću poslušati tvoje naređenje. Nisam toliko pokvaren da bih bez dokaza nekome stavio omču oko vrata. Onaj tko ti je predložio tu glupost, neka sam to učini!

Sad je dobio novu naredbu. Primio ju je mrmljajući, ljutit što će tumarati divljinom da bi zadovoljio Greyovu znatiželju. Uostalom, ako već sluša Greya, što se u sve to miješa onaj Priceov balavac? Još miriši po majčinom mlijeku a već izdaje naredbe u bankarovo ime...

Ako je već nešto dugovao Greyu, nije dugovao tom uobraženku koji se okolo hvali kako će Wichita biti drugi grad kad naslijedi oca.

Prošla su vremena kad je on bio netko i nešto. Godine su učinile svoje. Postao je trom, mješina puna sala, sklon užicima, ali je u njemu ostalo ponešto grubosti koju je stekao probijajući se kroz život.

Zato mu je svako putovanje bilo velika muka.

* * *

Osvijestivši se, pošto je dobio snažan udarac po glavi, Willy

Carrington je morao priznati da je pomoćnik šerifa imao pravo. Pitao se tko je to učinio i zašto.

Shvatio je kad je pretražio džepove. Ostao je bez novca i bez džepnog sata.

Bol koju je osjećao u glavi bila je snažna i u prvi trenutak se pobojavao da nije dobio potres mozga. Stresao je glavom, polio je vrčem vode i osjetio olakšanje.

Danas je morao otputovati na Taures. Da li će biti sposoban za to dugo jahanje? Nije žalio za novcem i satom, jer se činilo da je dobio udarac zbog toga.

Prišao je stolu na kojem se nalazio opasač s revolverima. Još jedanput je provjerio koltove, obukao traperice i kožnati haljetak. Stavio je na glavu stetson i izašao. Krenuo je prema Rasteyjevoj brvnari da mu ispriča što se dogodilo!

Usput je navratio u salun i ondje zatekao šerifa.

— Zdravo, šerife! Kako ste?

Henderson nešto promrmlja, nasloni trbušinu o bar i posveti se viskiju kao da nije čuo pozdrav. Krajičkom oka zapazio je da Willy naručuje bocu viskija.

Poslije lude noći, jer je bilo rano jutro, grad je još spavao. Sve je bilo spremno za svečanost na kojoj, stjecajem okolnosti, Carrington neće sudjelovati. Willy je pošao u Rasteyjevu kolibu.

Rasty ga dočeka dobrodošlicom. Njegove usne se razvuku u blažen osmijeh kad je primio bocu. Zavrtio je glavom.

— Kuda se, do vraga, vučaraš? Bio sam zabrinut.

— Da sjednemo, stari? Tima-riš li dobro konje?

— Pa, naravno! Zar si mislio da sam živoder?

Willy se osmijehne pa se namršti osjetivši bol u glavi.

— Hej, što se dogodilo?

Carrington mu ispriča što je doživio. Starac je klimao glavom, da bi na kraju rekao:

— Vidim, to te naučilo pаметi! Opasao si pucaljku?

Da, krećem na put! Pripremi mi konje, a ja ću u međuvremenu kupiti namirnice.

— Što se dogodilo? Neprilike s djevojkom?

— Odlazim iz Wichite, stari! I to zauvijek — trpkim će glasom Willy.

Rastey je bio iznenađen. Bježi li on jer mu prijeti opasnost? Ne, Willy nije strašljivac! Moralo se nešto drugo dogoditi. Nije bio od ljudi koji ispituju da bi zadovoljili znatiželju.

— Bit će mi žao, momče.

— I meni, stari! Na tvoje sam ime u Rogersovoj banci deponirao nešto novca! Možeš ga podignuti kad zaželiš.

— Hej, pa ti si lud! Imam koliko mi je potrebno — prekori ga potkivač konja. — Star sam i meni nije mnogo potrebno.

— Stari ljudi se mogu razboljeti, zar ne? E, tada će ti trebati.

Gledao ga je, vrtio glavom i pitao se hoće li ga ikad više vidjeti?

— Znači, to je rastanak? — reče Rastey zamišljeno.

— Tako je, stari! Sad idem! Pripremi mi konje!

* * *

Krenuo je oko podne, dok su se nebom vukli teški, tmasti oblaci koji su najavljivali kišu. Bilo je krajnje vrijeme da padne i osvježi kraj koji je izdisao od žege. Iako je nastupila jesen, bila je topla poput ljeta i pravo zlo za farmere i rančere.

Otišao je iz grada bez kaja-nja, s nadom da će negdje drugdje zajedno s Betty Grey saviti gnijezdo. S gradom ga nije vezalo ništa osim gorkih uspomena, pa žestoko mamuzne konja i izgubi se u oblaku prašine.

Uskoro je iz Wichite izjahao šerif Ben Henderson.

XVII

Kiša je pratila Carringtona dobar dio puta. Zato i nije opazio konjanika koji ga je slijedio na pristojnoj udaljenosti. Oblaci su bili niski, crni i prijeteci. Skrivali su vidik i Carrington se bojao mećave.

Bilo je i hladno. Ujutro bi se krajolik prekrrio mrazom. Kad bi granulo sunce, bilo bi nešto toplije, ali su u zraku osjećao kraj jeseni i zima.

Nije se odmarao. Glava ga još boljela od udarca. Pitao se već nekoliko puta, kad je već u salunu sreo šerifa Hendersona, zašto mu to nije spomenuo. Poznavajući ga, jer je bio lijen poput truta, malo bi on učinio da pronade napadača koji ga je olakšao za petsto dolara i džepni sat.

Žurio je. Ako želi da se za osam dana nađe s Betty kod poštanske stanice na Gold Riveru, onda se nije mogao obazirati na kišu i činjenicu što iza sebe ostavlja tragove.

Ali nije jurio kao muha bez glave. Kad je došao do »Zmijskog potoka«, ruka mu je stalno bila na vinčesterki. Koltove je mogao trgnuti na svaku opasnost. Ništa nije upućivalo na pomisao da ga netko slijedi ili čeka u zasjedi.

Jahao je kroz dovljinu. I što se više penjao uz planinu, sve je više bio uznemiren pri pomisli

da je netko doznao za nalazište. Možda su Indijanci znali za spilju i blago što se u njoj skriva. Govorilo se da Indijanci znaju mnoga mjesta gdje se nalazi žuta kovina, ali tajnu nose u grob.

Bilo je čudno što su ih baš na tom mjestu napali. Ili je, možda, sve ispalo slučajno? Možda su bili u lovu, pripremajući hranu za zimu.

Bilo kako bilo, morao je riskirati i stići do cilja kako bi ispunio obećanje koje je dao Betty Grey. Što ona sada radi? Misli li na njega? Može li doista vjerovati njenim riječima?

Imao je napretek vremena za razmišljanje, za kovanje planova o budućnosti s djevojkom kojoj je poklonio srce. Utoliko više što mu je put, kojim se sad kretao, bio otežan. Kamenje je bilo sklisko, pa je trebalo mnogo vještine da bi se održao u sedlu.

Planirao je da se zadrži kod Petridgeova groba. Da šuteći sjećajući se dobrotvora, postoji nekoliko trenutaka. Odgodio je to za povratak i žurio da se što prije domogne cilja.

* * *

Da li su ih sahranili njihovi suplemenici ili su im kosti ogloдали lešinari, Willy nije znao. Ali mrtvih Indijanaca je bilo. Svuda je vladala grobna tišina.

Ovdje je bio osobito oprezan. Sjahao je pa se polako verao uz litice do otvora spilje u kojoj se nalazilo blago.

Odjedanput mu je na um pala pomisao da je onaj španjolski vitez, koji je trunuo u pokrajnoj spilji, bio poput njega. Pronašao je zlato, možda slomio noge i više nije mogao izaći na svjetlo dana. Tražeći izlaz, dočekao je kraj, svjestan da ga je ubilo zlato.

Stigavši do cilja, olakšano uzdahne. Puhao je sjeverac, ali se ipak oznojio probijajući se kroz gudure. Odlučio je da se odmori i izvidi okolicu, a zatim će se spustiti u spilju.

Sjedio je i žvakao komad suhe govedine. Konji su nemirno strigali ušima i toptali, pa Willy pomisli da su gladni.

Bilo je tiho, samo je vjetar zavijao kroz vododerine i usjekline.

Sve je bilo isto kao prije, nedirnuto. To ga obraduje i uvjeri da strahovanja nisu bila opravdana i da je ulaz u spilju i do zlata još neotkriven.

Drhtavim prstima, stišavajući uzbuđenje, zaveže kraj užeta za obližnju liticu što se okomito dizala iznad lijevka. Pljune u šake, pa se počne spuštati u dubinu ...

Kad stigne dolje upalit će baklju. Pokupit će zlato i pokušati da na otvor pokrene kamenu gromadu o koju je privezao laso. Tada će biti siguran da nitko neće dirnuti njegovo blago!

Osjećao je uzbuđenje. Nije pomišljao na opasnost da bi se uže moglo prekinuti i da bi zauvijek, kao onaj španjolski vitez, mogao ostati na dnu jame. Silazio je, odupirao se nogama o skliske rubove lijevka i napokon osjetio pod nogama mekoću pijeska.

Stišao je dah i uzbuđenje. Upalio je baklju, pa kad se razgorjela, ispod njegovih nogu bljesnulo je zlato.

Bilo je još ovdje, više od tri stotine godina, i on će sad iznijeti samo neznatan dio, da bi voljenoj djevojci osigurao život kakav zaslužuje. Pomisao na dane sreće i ljubavi izazove u njemu čežnju i odluku da uzme zlato što brže i ode s Tauresa

prije nego što se putovi zabijele od snijga.

Pitao se zašto osjeća drhatvicu? Nije li to pohlepa? Zaboga! Zar je i njemu taj metal pomutio pamet?

Oko njega vladala je grobna tišina. Kad se najmanje nadao, začuje oko otvora komešanje. Podigao je pogled. Nečija sjena je zatvorila otvor. Zatim je začuo reski, kreštavi glas, koji mu se učinio poznat.

— Carringtone! O, Carringtone! Ostavi nešto i za mene. Ha, ha, ha!

Bio je skamenjen, iznenađen kao nikad u životu! Ono čega se bojao, dogodilo se! Na otvoru, tom jedinom izlazu iz mračnog podzemlja, nalazio se šerif Ben Henderson! To ga je saznanje potreslo. Kako se moglo dogoditi da ga nije opazio? Zar su mu vrane ispile mozak? Što on, dovraga hoće? Da ga uhapsi? Ne! Mogao je to učiniti u salunu. Dakle ...

— Slušaj me, Carringtone! Budi dobar pa ono po što si došao zaveži za laso. Ako to ne učiniš, zauvijek ćeš ostati u toj jami! Hi, hi, hi!

Taj smijeh, to pobjedonosno cerekanje bilo je nepodnošljivo. Da ga nadmudri ta stara, ispuhana mješina, to nikako nije mogao shvatiti!

— Čuješ li, Carringtone?!

Bio je u klopci! U zamci, jer je uvjete diktirao taj prokletnik. Što da učini?

— Neću dugo čekati, momče! Hajde, daj to zlato! — čuo je opet taj glas.

Što da poduzme? Grozničavo je razmišljao. Onda je napokon shvatio istinu: predan je na milost i nemilost tom čovjeku. Šerif se može s njim poigravati kao mačka s mišem, samo zato

što nije dovoljno pazio da li ga netko slijedi.

Nije bilo vrijeme za kajanje. Ako ga posluša i pošalje zlato tražit će još i još. I tko mu jamči da neće prerezati laso i ostaviti ga da trune u grobnici?

— Hajde, učini što tražim! Inače ...

Vidio je da Henderson povlači užu. Bio je nestrpljiv, siguran u pobjedu. Hihotao se ludački, pobjedonosno, i to je Carringtona dovodilo do ludila. Nije vidio drugog izlaza nego da ga posluša. Pokušao je razaznati njegov lik na ulazu. Opazio je kako se previše nagnuo na otvor i ... — U redu, šerife! — procijedi bijesno. Šaljem ono što tražiš, uz uvjet da me pustiš da izidem. Onda radi što hoćeš ...

Da stavi u vrećicu kamenje umjesto zlata? Da ga prisili da se spusti u lijevak i sam ga potraži i onda ga dočeka iznenađenim udarcem?

Willy pročisti grlo i urlikne, stavljajući u taj krik sve svoje razočaranje?

— Vuci!

— Samo ti potrpaj toga što više! — smijuljio se šerif opako.

— Vrećica je puna, do vraga!

— promrmlja Willy.

Odjednom mu je sinula spasonosna ideja. A što ako povuče?

— Vuci, proklet bio!

Osjeti po trzaju da je šerif povukao laso. Pusti ga da povuče. Zatim svom snagom, objesivši se o laso, povuče dolje.

Ben Henderson, opasno nagnut nad ponorom, bez jačeg oslonca u nogama, nije očekivao taj potez. Umjesto da ispusti užu, on ga još više pritegne samo da se što prije domogne zlata.

To je bilo kobno. Izgubio je ravnotežu, pa se uz strahovit krik strovalio u ponor!

Kroz lijevak, odbijajući se o zidove poput lutke, padao je i s treskom udario o tlo. Slomljenog vrata bolno je prostenjao:

—Proklet... Proklet bio...!

Carrington obriše znoj. Drhtao je kao šiba na vodi. Ben Henderson je bio mrtav! Gorčina ispuni Willyjeva usta.

XVIII

Pitao se, vraćajući se u izgubljenu dolinu, dokle će ga pratiti sreća? Dosad mu je bila sklona. Izvukao je živu glavu nakon napada Indijanaca, dobio, doduše, po glavi u hotelskoj sobi, a riješio se i Bena Hendersona.

Dva čovjeka su već poginula zbog prokletog zlata! Što ga još očekuje na putu do Gold Rivera, gdje ga čeka Betty Grey?

Osim sumnje da je ubio Patridgea, sad će mu na vrat nатовariti i smrt šerifa. Nije vrijedilo mnogo što je imao čistu savjest. Dovoljna je bila sumnja i mržnja, zavidnost i pohlepa, da bi netko visio na vješalima. Lažnu optužbu je lako iskonstruirati, potplatiti svjedoke, i premda nedužan, čovjek bi visio ili trunuo u Yumi.

Silazio je s Tauresa bježeći pred snijegom i mećavom. Kad puhne taj hladni vjetar, sve se ledi i temperatura je tako niska da mnogi izgube život ako ih iznenadi u bespuću i bez zaštite.

Njemu se to nije smjelo dogoditi!

U poštanskoj stanici na Gold Liveru čeka ga djevojka njegovih snova, kojoj će ubuduće posvetiti svu svoju ljubav. Hoće li Betty to cijiniti?

Iako mu se žurilo jer sutradan ističe osmi dan otkako je izjahao iz Wichite, nije jurio bezglavo. Naprotiv, njegove su oštre oči stalno bile u pokretu. Gledao je na sve strane, strahovao da mu se ne dogodi još koje iznenađenje.

Srećom se sve dobro završilo. Sišao je s Tauresa i domogao se prerije.

Sad je bio mirniji, ukoliko se ne dogodi nešto nepredviđeno i ne sretne bandu Marka Traceyja.

Pomisao na opasnost, ako se banditi zadržavaju oko Gold Rivera, pobudi u njemu strahovanje da bi ga taj susret mogao spriječiti da stigne na vrijeme, kako se dogovorio s Betty Grey. Sudeći po svemu, pošto su iz Gold Rivera otišli kopači zlata jer su zlatne naslage presušile, povukla se i Traceyjeva banda. Kad je stigao do prerije, nakon mukotrpnog jahanja po bespuću, počne ga brijati oštar sjeverac. Do poštanske stanice preostalo mu je nekoliko sati jahanja. Hoće li konji izdržati taj tempo? Bili su umorni, jer se malo odmarao na tom putu dugom nekoliko stotina kilometara.

Nosio je zlato i činilo mu se da u vrećici ima skladište dinamita koji će svakog trenutka eksplodirati. Presretne li ga Mark Tracey sa svojim ljudima, ili koji drugi prokleti pljačkaš, bit će dobra meta napadačima iz zasljede.

Hoće li Betty održati riječ i čekati ga u poštanskoj stanici? Poznavajući njenu prevrtljivu ćud, strahovao je da bi se to moglo dogoditi i jedva je čekao susret. Ukoliko ga je prevarila, pomirit će se sa sudbinom. Doduše, vratit će se u Wichitu, ali

samo da iz banaka podigne novac, pa će zatim nestati u prostranstvu Divljeg zapada.

Bit će bogatiji za još jedno gorko iskustvo.

Žurio je prema poštanskoj stanici i usput susreo samo karavan koji je za Wichitu dovozio namirnice i drugu robu. Zaobišao ga je u luku, premda je želio saznati novosti.

Sad je mogao konje pustiti korakom ali ipak oprezno, promatrajući obzorje da bi izbjegao svaku neugodnost.

Približavao se Gold Riveru i stanici, i u njemu je sve više rastao nemir.

* * *

Kad su se razišli oblaci i pojavilo škrtlo sunce, Willy Carrington je bio nadomak cilja. Najprije je ugledao Gold River. Spustio se u kanjon »Mrtvačka sjena«, projahao duž njega i skrenuo na drugu obalu. Stigao je do omanjeg uzvišenja i zašao.

Pred njim se prostirala prerija. S desne strane, kraj prašnog puta koji se sad ocrtavao kao izgledana kolotečina, nalazila se poštanska stanica.

Carrington zadržće od uzbuđenja. Mamuzne konja i side s uzvisine. Zatim pojaše putom što je vijugao kao zmija. Nakon pola sata bio je na cilju!

Umorno protrlja oči i promotri stanicu. U staji su rzali konji što su služili za zamjenu zaprega.

Nigdje ni žive duše!

Sjaše i pažljivo se ogleda. Vrata su bila otvorena. Uzeo je konje za uzde, desnu ruku spustio kraj kolta i polako ušao u dvorište.

Tek sada opazi kako se iz dimnjaka izvija pramenčić plavkastog dima.

Gdje je Betty? Zašto ne dolazi da ga pozdravi?

— Hej! Ima li koga? — poviče promuklim glasom, svjestan da mu je grlo suho i da bi mu dobro došao viski.

Iz navlake izvuče vinčesterku, oprezno pođe prema ulazu. Poput noža ga presiječe pomisao da se Betty predomislila.

— Hej ima li...?

Napokon se na vratima pojavio stari Ullmann. Obično bi ga dočekivao dobrodošlicom, jer su se poznavali još od vremena kad je bio pratilac poštanske kočije. Sad mu se činilo da mu se nije obradovao.

— Hej, stari! Kako si?

Ullmann je bio namršten. Umjesto da mu pruži ruku, okrenuo se i preko ramena zašišti:

— Djevojka te čeka u sobi na katu!

Vratio se u kuhinju i počeo nešto petljati oko posuda. Willy zastane i počese se po glavi. Nekoliko trenutaka je stajao, a zatim se počeo uspinjati starim stubama.

Nešto nije bilo u redu. Da stari nije bolestan ili su već i njemu napunili uši glasinama da je ubio Patridgea da bi se domogao njegovog zlata? Ako to doista misli, onda mu nije prijatelj.

Zaustavi dah i stiša uzbuđenje koje ga je obuzelo pred susret s Betty. Ovlaži usne, pa se osmijehne od sreće i pođe prema vratima.

— Betty, draga! — usklikne i otvori vrata.

Zastane kao gromom ošinut. Raskolači oči.

— Dobro došao, Carrington!

Izgovorio je to Billy Price. Stajao je pred njim s derringerom u ruci i ogavno se kasio.

— Znam da si donio ono što sam čekao! U redu, momče!

Carrington opsuje. Ovlaži suhe usne i upita se tko mu je namjestio zamku. Betty? Da, nitko drugi nego ona!

— Što želiš, gade?

Začuje se smijeh. Zatim se Priceovo lice uozbilji on podigne derringer.

— Makni se u stranu! Ništa ne pokušavaj, jer ću ti raznijeti tintaru!

Potcijenio je školarca. I Betty, tu prokletu drolju, koja se spetljala s njim.

— Ako želiš zlato, uzmi ga! — suhim će glasom Willy.

Odjedanput mu je bilo svejedno. Bio je razočaran kao nikad u životu. Došla mu je volja da se okrene i pobjegne što dalje od pokvarenih ljudi.

— Dakle, moja te djevojka uhvatila na lijepak. Budalo! Zar si očekivao da će dama kao što je Betty Grey dijeliti život s jednim kravarom?

— Znači, vi te bili...?

— U vezi? Da, sve smo lijepo isplanirali. Hej, Betty! Dodi! Momak je stigao da ti pokloni zlato. Hi,hi, hi!

Taj mu je smijeh parao uši i dovodio ga do ludila. A kad je iza sebe začuo kako se otvaraju vrata, ruke mu klонуše. Odjednom se osjeti tako star.

— Zdravo, Willy! — čuo je njen glas.

Okrenuo se i podigao ruku da je pljusne. Da na taj način iskaže sav svoj bijes. Zaustavi ga prijetnja:

— Budi miran, Carrington!

Zar da zbog zlata i ove guske izgubi glavu? Ne! Ali, što da uradi? Ispred njega je čovjek koji će povući otklonac. Iz takve blizine derringer je opasno oružje i teško je promašiti. Gdje

je stari Ullmann da mu pomogne?

Sekunde su bile duge kao vječnost. Vidio je Betty kako se mazno priljubljuje uz Pricea. Njezine oči bile su podmukle, pune mržnje i pobjede.

Odjednom Willyja spopadne bijes. Zaboravili su da se Carrington ne predaje samo tako.

— Ti lažljiva, lakoma kurvo! — vikne bijesno.

Urliknula je, podigla se i divlje povikala:

— Billy! Ubij ga, Billy!

— Sve u svoje vrijeme, lutke! — nasmijulji se Price.

Bože moj, kako je sad izgledala! Bila je slična pumi.

Oči su joj plamtjele mržnjom i bijesom. Da je imala oružje, zacijelo bi ga na mjestu ubila.

— A sad, prije nego što te pustim da odjašeš i nestaneš poput dima, nacrtaj ti lijepo meni plan kako da dođem do rudnika. Hej, gotovo sam zaboravio! Što je s Hendersonom? Ucmekao si ga, a? Kao i Patridgea?

Razmišljao je kako da odvrati njegovu pažnju na drugu stranu. Kako da povuče kolt i ubije toga gada? Možda je zahtjev da mu nacрта put do rudnika prilika koju ne smije propustiti! — Daj papir! — reče promuklim glasom.

— Ubij ga, Billy! Vidiš da želi dobiti na vremenu — siktala je Betty.

— Zaveži, Betty! Izvuci mu pucaljke!

— Učini to sam, budalo! Vidiš da on jedva čeka da mu netko pride.

Billy Price je odgurne u stranu. Zatim mu se oprezno, korak po korak, počne približavati.

— Ne pokušavaj ništa, Carrington! — mrmljao je i vlažio suhe usne.

Na čelu mu se pojaviše krupne graške znoja. Willy shvati da je uzrujan i da njegova pažnja nije više kao prije. Možda je to prilika?

Kad mu se Price primakao nadohvat ruke, naglo se bacio u stranu. Još dok se prevrtao, izvukao je kolt.

Odjeknuo je samo jedan hitac. Dovoljan da bi se na Priceovu čelu rascvjetao krvavi cvijet. Willy je vidio kako trenutak stoji nepomično, iznenađen i začuđen, a onda se stropoštao na pod.

— Ubojico! Ubojico! — histerično je vikala Betty. Čupala je kosu, puzala po Priceu i kao luda mu milovala kosu, ljubila beskrvne usne i histerično plakala. — Oh Billy! Probudi se, Billy! Ljubavi, jedina moja ljubavi!

Stajao je kao skamenjen. Nesposoban da se pokrene. Onda prezirno pljune, spremi kolt u korice i siđe niz stube.

Na vratima opazi Ullmanna. Trenutak je stajao, a onda ga prezirno ošine pogledom.

— Nisi mi baš pomogao, stari! — prijekorno će.

Čovjek sagnu glavu i posramljeno odgovori:

— A zar sam mogao nešto učiniti kad je taj Priceov gad oteo moju Lindu, Carringtona! Čuo sam pucanj. Što se dogodilo?

— Ubio sam ga! U samoobrani, stari! On ili ja, razumiješ!?

— A djevojka?

Willy slegne ramenima. Dohvati bocu viskija, počne piti i prestane tek kad je ispraznio pola boce. Obriše usta i odgovori trpkim glasom:

— Gore je ta kuja! Ne boj se! Nije se kćerkici uvaženoga bankara ništa dogodilo. Samo tugu-

je za lopovom... — Nekoliko trenutaka je šutio, a onda Ullmannu baci na tezgu nekoliko dolara i reče: — Pobrini se da stigne u Wichitu!

— A ti? Kamo ćeš?

— U Wichitu! Moram srediti neke račune.

Starac zavrti glavom.

— Ne bih to uradio, Willy! Raspisali su ucjenu na tvoju glavu! Traže te živog ili mrtvog! Osumnjičen si za smrt starog Patridgea!

— Znači tako! Nisu gubili vrijeme, gadovi! — procijedi Willy kroz zube.

Sad će mu još natovariti i Hendersona, pa će biti bez krivnje kriv i meta svakoga prokletog lovca na ljudske glave. Nigdje neće imati mira. Bježat će, skrivati se i neće mu pomoći sve zlato ovog svijeta ako sa sebe ne spere ljagu. A može je jedino isprati ako se svima suprotstavi oružjem.

— Čuj, potrebne su mi neke namirnice... — nakon kraćeg razmišljanja reče Carrington, svjestan da mu je Ullmann dao dobar savjet.

Betty ga prevarila, ljudska pakost i zloba učiniše od njega bjegunca.

— Što se zapravo dogodilo s tvojom kćerkom, stari?

Stavljajući na stol namirnice, Ullmann tužno kimne.

— Taj Priceov momak i Betty stigli su prije dva dana. S njima je bio još neki gad. Uzeli su djevojčicu i odveli je u Wichitu, uz prijetnju da će je ubiti ako ih ne poslušam.

— Žao mi je zbog toga, stari. Morat ćeš je potražiti. Ja ću dalje.

— Kamo?

Willy slegne ramenima.

— Što ja znam! Gonit će me. Srećom, znam jedno sklonište u brdima koje nikad neće pronaći. Kad se stvari malo smire, pokušat ću dokazati da sam nedužan. Nisam ubio Patridgea ni prokletog šerifa! Ubio sam Pricea, ali u samoobrani. Ako Grejova kći bude imala i trunku savjesti, reći će istinu! Adios, stari!

— Sretno, Willy!

Kad je zajahao konja, još je jedanput pogledao na prozor iza kojeg je stajala Betty. Tužno i gorko se osmijehne, pljune i krene za svojom zvijezdom.

XIX

Bježati, ali ne bezglavo, bila je Carringtonova deviza. Shvatio je da se najprije mora riješiti zlata. Ono mu je bilo teret, ali nikako nije mogao smisliti kamo da ga sakrije. Istina, bilo je bezbroj pogodnih mjesta, ali se istovremeno postavljalo pitanje kako da ga pronađe kad prestane hajka.

Znao je što znači biti ucijena. Na temelju potjernice, s tom prokletom riječi »wanted«, pružala se prilika svakom prokletom gadu da mu opali metak u glavu i podigne ucjenu.

Kad je otišao iz Gold Rivera i poštanske stanice, pomislio je najprije da se vrati na Taures. Potražiti će sklonište u »Izgubljenoj dolini«. Opskrbljen namirnicama dovršiti brvnaru, prezimiti i na proljeće se otisnuti u grad da spere ljagu sa svog imena.

Shvatio je opasnost tog puta. Potjera, koja mu je zacijelo već za petama, najprije će se uputiti u tom smjeru. Simon Price još je bio toliko utjecajan i bogat da je mogao protiv njega uputiti cijele

li odred najamnika samo da osveti jedinca.

Napokon je odlučio da se uputi u predio »čemperala«. Bila je to gusta, gotovo neprohodna zavjesa šiblja, trnja i dugih prepreka, u kojima su se skrivale sve propalice koje su bježale pred zakonom.

Poznavao je dio te divljine, koju su zaobilazili i Indijanci.

Ondje će se odmoriti, eventualno zakopati zlato, o svemu razmisliti i odlučiti kako da se izvuče iz klopke u koju je zapao stjecajem okolnosti.

Bila je jesen. Očekivao je mraz i mećavu, a onda je počeo puhati topli vjetar s mora i donio ponovo toplinu, žarke i suhe dane bez kiše.

Ponovi se »bablje ljeto«, pa dani što su slijedili otkako je ušao u »čemperal« potrajaše i on je napokon imao priliku da odmori sebe i konja.

* * *

Mirovao je sve dok nije potrošio i posljednji zalogaj hrane. Nakon toga ponovo je osedlao konje i spustio se prema kanjonu »Zli dusi«. Prošlo je petnaestak dana od događaja na Gold Riveru. Još je bilo svježije sjećanje na te događaje. Imao je dovoljno vremena da o svemu razmisli i zaključi da mora otići iz skloništa i kupiti hranu za zimu.

Ukoliko potraju lijepi dani, pošto se potjere umore, možda će predahnuti u Sonori ili kojem drugom gradu. Pred njim je bio izazov da se bori za istinu. Da pokuša dokazati kako nije ubio Patridgea i Hendersona, a da je ubojstvo Billa Pricea bilo samoobrana.

Kako da to dokaže kad nije bilo svjedoka? Betty, koja je za-

cijelo kipjela od mržnje i osvete, nikad neće priznati istinu. Zar će cijeloga života bježati i plašiti se svake sjenke, svakog prokletog lovca na glave!?

Ne, to nije bilo njemu svojstveno. Ako Simon Price i Moritz Grey imaju vlast u rukama, on ima protuoružje: zlato! Novac koji će dobiti na taj način, upotrijebit će da se utvrdi istina.

Zbog toga je i dalje nosio zlato, svjestan opasnosti da može ostati bez zlata i glave ako ga dohvati Traceyjeva banda. Zato se oprezno, birajući nepristupačna mjesta i predjele, približavao Blystonu, manjem gradiću na jugu, gdje je namjeravao zlato pretvoriti u novac.

Ako u tome uspije, promijenit će izgled. Pustit će bradu, obojiti kosu, promijeniti ime, a zatim pokušati da provede plan koji je skrojio u »čemperalu«.

XX

Da mržnja može ubiti, Willy Carrington bi odavno bio mrtav! Onog istog dana kad je Betty Grey izbezumljena, s divljom mržnjom u očima, stigla u Wichitu s mrtvim Billom Priceom.

Simon Price se tada zakleo da će ostatak života posvetiti samo tome da vidi prokletog ubojicu kako se klata na vješalima. Willy Carrington, premda nedužan, bio je osuđen na smrt!

Potjere su poslane na sve strane. U njima su sudjelovali građani Wichite, svi propalice i probisvjeti kojima je godilo piti Priceov i Greyov viski i koji nisu pitali da li je čovjek kojeg progone kriv ili nije.

Po Wichiti i svim okolnim gradovima nalijepljene su po-

tjernice na kojima je pisalo: »Traži se, živ ili mrtav, Willy Carrington, star 30 godina...«

Pokrenuta je hajka protiv nedužnog čovjeka.

Da je Betty Grey imala barem trunčicu savjesti, sve bi bilo drukčije. Mogla je ispričati što se zapravo dogodilo i Simon Price bi se morao pomiriti sa sudbinom.

Umjesto toga, puna mržnje i osvete, poticala je još više niske strasti, pa čak i sama sudjelovala u potjeri koja je krenula prema Gold Riveru i Tauresu.

Kad se potjera nakon tri dana uzaludnog jahanja vraćala u Wichitu i prolazila kraj Rasteyjeve brvnare, Betty Grey se obrati starom i zatraži vode.

Gledao ju je poprijeko i kimao glavom, a onda joj pružio lončić i rekao:

— Gospođice Grey! Ako dopustite, postavio bih vam jedno pitanje!

Utažila je žeđ, vratila mu lončić i začuđeno ga pogledala. Što želi taj ishlapjeli starac?

— Nemam vremena, starče! Umorna sam kao pas.

On se tužno osmijehne. Kad je željela okrenuti konja, Rastey ga uhvati za uzde i promrmlja:

— Ovdje je bio stari Ullmann, gospođice Betty! Ispričao mi je mnogo toga. Zašto ne kažete istinu? Kako možete takvom momku kao što je Willy natovariti ubojstvo koje je počinio u samoobrani?

— Što! — cikne bijesno Betty.
— Ti, ti, da mene... Evo! Evo ti!

Počela ga je nemilosrdno udarati bičem. Padali su udarci na sve strane. Rastey se sagnuo da zaštiti lice. Ona je dalje neumoljivo iskaljivala mržnju pje-
neći se od bijesa.

Bila je to zvečarka, a ne žena! Otrov, koji je izlazio na usta i koji je mogao sve oko sebe usmrtiti!

Odjahala je bijesno, do krvi je mamuzama ozlijedila konja.

* * *

Blyston je bio mali, neugledni gradić podno južnog obronka Tauresa. Imao je banku, nekoliko prodavaonica, hotel i restoran, te obaveznu staju za iznajmljivanje konja. Willy ga je nekoliko puta posjetio. Bilo je to još onda dok se ovim krajem klatio kao pratilac kočije i jahač »Pony Expressa«. Sad se opet našao na njegovoj širokoj, prašnoj ulici.

Pitao se da li tu još živi William Buckley? Jednom prilikom kad su banditi napadali kočiju, Carrington mu je spasio život i novac. Taj debeljko dobroćudna lica, koji je svoju imovinu nosio u crnoj, otrcanoj torbi, otvorio je u Blystonu banku.

Ako još nije bankrotirao, sad mu je mogao pomoći da se riješi zlata. Pretpostavljao je da je to pošten čovjek, na kojeg se može osloniti.

Kad je sjahao pred stajom za iznajmljivanje konja, već se spuštao mrak. Pokušao je sombrerom sa sebe stresti barem dio prašine, a zatim je ušao u sobičak da Crncu Johnu preda konje na timarenje.

Našao ga je u dvorištu.

— Zdravo, masa! Ja sam vrijedan i čistim govna. Što želite?

Zakoluto je očima, iskesio se od uha do uha i odbacio metlu da bi prihvatio konje.

Bio je umoran i jedva je stajao na nogama. Bisage su bile teške, žuljale su rame i jedva je čekao trenutak da ih isprazni i odahne.

Pažnju mu privuče potjernica što se polako njihala na vjetriću. Pride bliže i pročita: »Traži se živ ili mrtav Willy Carrington, star 30 godina, ubojica Patricka Patridgea, Bena Hendersona, šerifa iz Wichite, i Billa Pricea. Za živog ili mrtvog daje se nagrada od 5000 dolara.«

Dakle, stigli su i do Blystona! Gadovi!

— Vodi brigu o konjima, momče! Nego, gdje mogu naći Williama Buckleyja? — zapita Willy.

Crnac mu je objasnio gdje stanuje Buckley.

Odgovaralo mu je da Buckleyja posjeti u kući. Sve će mu ispričati i tako barem pred njim olakšati dušu. S tom odlukom oprezno pođe prema središtu grada.

* * *

William Buckley ga nije prepoznao. Posljednji događaji urezali su na Willyjevu licu duboke bore. Bio je ispijen, upalih obraza, koje je pokrila brada, blijed i dubokih kolobara ispod očiju. Kapci su mu otežali, a glas postao nekako previše drhtav.

Kao da se u tih mjesec dana, koliko se nalazio u bijegu, postarao za nekoliko godina.

— Ja sam Willy! Willy Carrington, gospodine Buckley! — on će suhim glasom. — Nekad sam bio vozač, odnosno pratilac poštanske kočije i...

Tek nakon toga William Buckley se sjetio mladića koji se hrabro upustio u okršaj s bandom, razjurio je i tako mu spasio život i imetak.

— Hej, to ste vi? Zaboga, kako to izgledate? Sjednite! Može jedan viski!?

— Može viski, gospodine Buckley! — olakšano odahne Willy.

Udobno se smjestio u naslonjač, ispružio umorne noge i jezikom ovlažio usne.

Viski mu je i te kako godio. Ispio ga je u jednom gutljaju i kimnuo glavom. Osmjehnuo se bankaru i rekao:

— To mi je baš trebalo!

Bankar je bio malen, debe-ljuškast čovjek. Mogao je imati pedesetak godina. Lice mu je bilo ružičasto i njegovano, oči plave i nemirne. Sad je začuđeno gledao došljaka, sjeo i zabrinuto upitao:

— Nešto vam se dogodilo, zar ne?

Carrington potvrdno kimne glavom. Pročisti grlo, a onda odluči da mu sve potanko ispriča i zatraži pomoć. Ako ništa drugo, neka se pobrine za zlato, pa će mu i na tome biti zahvalan.

— Dakle, tako! — mrmljao je pošto je saslušao njegovu priču.

Nekoliko je trenutaka sjedio zamišljen, a zatim se ljutito podigao s naslonjača.

— Budale! Poznavao sam Priceova balavca! Prošle godine me prevario za 500 dolara. Taj je novac, kartajući izgubio s nekim ološem. Posudio sam mu novac, ali mi ga nikad nije vratio. Kad sam o tome pismeno obavijestio njegovog oca i poslao mu potvrdu koju je potpisao njegov sin, nije mi ni odgovorio!

— Ostali ste bez novca?

— Da! Do vraga, nije stvar u tome, nego me ljuti što stari nije imao pojma kakvog sina ima. I sad se, evo, zainatio da vas ubije! Zacijelo će prevrnuti cijeli prokleti Divlji zapad da vas njegovi revolveraši ubiju po kratkom postupku. To me ljuti, mlađicu! Nego, što se tiče zlata, o tome možemo razgovarati.

Predložio bih da sve ostavimo do sutra.

Carrington zavrti glavom.

— Volio bih da to uradimo sad, gospodine Buckley. Tko zna što se sutra može dogoditi! I sami ste vidjeli da su svuda izlijepljene potjernice!

— Hm, da! Imate pravo — reče zamišljeno bankar. — Mogu vam reći da su Priceovi šakali već procunjali gradom raspitujući se za vas. Koliko poznajem našeg šerifa, taj ništa ne prima bez dokaza! Pošten i veoma rije-dak čovjek, da znate!

Volio bih ostati po strani! Pošto se malo odmorim, ja bih rado krenuo dalje.

Iako to nije očekivao, Buckley se složio s tom odlukom. Osmjehnuo se i dobroćudno rekao:

— Naravno, ostat ćete u mojoj kući! Bit ćete moj gost, a moja nećakinja Diana će vam prirediti kupelj i sobu. O, nemojte odbiti! — priprijeti prstom taj dobroćudni čovjek. — Ponešto vam dugujem, zar ne?

— Nije spomena vrijedno! — mahne rukom Willy. — Drago mi je što sam naišao na čovjeka koji me razumije. Rekao sam vam pravu istinu. Kad sam razmišljao kako da isplaniram svoj budući život, sjetio sam se vas, gospodine Buckley! Molim vas da mi oprostite što vam oduzimam dragocjeno vrijeme i opterećujem vas svojim problemima.

— Oh, nije to ništa! Nemojte da se naljutim!

Počastivši ga još jednim viski-jem, odvede ga u prizemlje, gdje se nalazila banka i usput pokuca na neka vrata.

— Diana, dušo! Izidi, molim te!

— Odmah! Još nisam legla. Čitam!

Uskoro se na vratima pokazala djevojka raskošne ljepote. Bila je u prozirnoj spavaćici, pa kad je ugledala nepoznatog čovjeka, tiho krikne.

— Oprostite, gospodice. Ja, ovaj... — zbunjeno promrmlja Willy, a zatim se okrene.

Stajao je tako neko vrijeme, čuo kako se Buckley smije, a onda poново začuje isti glas:

— Dokle ćete tako stajati, gospodine...?

Izrečeno je to sa smijehom. Kad se okrenuo, djevojka je na sebi imala ogrtač i gledala ga ne prikrivajući znatiželju.

— To je Willy Carrington, draga! Pričao sam ti o njemu. Sjećaš se, zar ne?

Ona se osmijehne i lagano kimne. Pruži mu ruku i on je bojažljivo prihvati. Bila je mala, nježna i topla. Zbunio se i promucao:

— Drago mi je, drago mi je što smo se upoznali, gospodice Diana!

— I meni!

— Dušo! Pripremi za našega gosta kupelj i sobu. Mi imamo nekog posla u banci.

Dok je silazio niz stube, Buckley je govorio:

— Divna djevojka, gospodine Carrington! Kad su joj poginuli roditelji pošto je u Meksiku izbiha revolucija, prihvatio sam je kao rođenu.

Kad je Carrington na stol istresao zlato, William Buckley je bio iznenađen kao nikad u životu.

— Hej, čovječe! Toga ima toliko da možete kupiti pola grada! Dragi moj, kako mi se čini, ja ti ne mogu platiti protuvrijednost — sjetno će bankar.

Carrington se osmijehne.

— A tko je od vas tražio, da me isplatite?

— Mislio sam... ja ovaj...

— Dovoljno je da imam vašu riječ, pa će posao biti zaključen! Ovlaštujem vas da sa zlatom učinite što je najbolje. Možete ga u nešto investirati. Ili još bolje, kupite za mene ranč. Oduvijek sam to želio — reče Willy.

Bankar je zamišljeno vrtio glavom, da bi na kraju pružio ruku Carringtonu i rekao:

— Pogodba važi! Ipak ćemo to napismeno...

Carrington slegne ramenima. Gledao je zlato na stolu ravnodušno, kao obično kamenje. Ono je za njega izgubilo važnost nakon nesreća što su ga pratile.

U međuvremenu je bankar nešto pisao, pa na kraju pružio Willyju pero i rekao:

— Pročitajte i potpišite!

Potpisao je bez riječi.

Kimnuvši glavom, pošto je zlato deponirao u blagajnu, Buckley zaključio:

— Nisu mi poznati vaši planovi. Siguran sam da će vam trebati novca da dokažete istinu. Koliko?

Carrington je volio razgovarati s ljudima koji bi kratko rekli što žele i što smjeraju. Sad se nalazio u neprilici. Zato je slegnuo ramenima i odgovorio:

— Što ja znam, ovaj...

— Raspolazem s 10.000 dolara! Predložio bih vam da uzmete banknote. S njima je lakše...

Završivši posao, vratiše se u Buckleyjev kabinet. Tamo ih je očekivala Diana. Prostrla je stol i na njega iznijela jelo. Willy je bio iznenađen. Zahvalno ju je pogledao, a ona zacvrkuta:

— Zacijelo ste gladni, gospodine Carrington?

Willy zbunjeno pogleda bankara, opazi na njegovu licu dobroćudni osmijeh, pa odgovori:

— Pa, pogodili ste! Doista sam gladan!

— Diana, dušo! Mogao bih i ja nešto prigristi. Donesi bocu vina! Uz njega ćemo lakše razgovarati.

— Ali! — prekori ga ona i izlazi iz sobe.

Buckley je isprati pogledom, pa se nasmije:

— Liječnik mi je preporučio dijetu. Ali kako da se odrekнем dobrog pečenja? — uzdahne tužno, pa uzme batak piletine i glasno zagriže.

— Kupelj je gotova, gospodine Carrington. Prijatno! — osmijehne se djevojka i poželi im laku noć.

Nastaviše razgovor, u kojem su još jednom analizirali protekla događaja. Na kraju bankar reče:

— Mogao bih vas preporučiti jednom prijatelju! Čuli ste za njega, to je Mac Ruby!

— Savezni šerif? — reče Willy.

Buckley se sjetno osmijehne, pa izbjegavajući pogled doda:

— Bivši, bivši, mladiću! Zamjerio se nekim smutljivcima pa je privremeno suspendiran. Ako želite, mogu ga pozvati da vam pomogne! Dobri smo prijatelji i...

— Kako da ne, gospodine Buckley! — prihvati Willy ponudu. — Bit ću vam zahvalan ako nas upoznate.

— Pozvat ću ga i sve mu objasniti — obeća bankar. — U međuvremenu se dobro odmorite. Ovdje ste sigurni, a ja odlazim u grad da doznam novosti.

Nekoliko trenutaka je stajao kao da želi još nešto reći, a onda pođe prema vratima. Odje-

danput se okrene i upitno ga pogleda.

— Poslao bih čovjeka u Wichitu da vidi što se ondje priča o vama! Možda bi bilo dobro da porazgovara s Betty Grey.

— Nikako, gospodine Buckley — odbije odlučno Carrington. — Ona je za mene mrtva!

— Kako želite, mladi prijatelju! A sad u kupaćonicu! Pokazat ću vam sobu, pa kad se dobro odmorite, nastavit ćemo razgovor. Ne bojte se! Kod prijatelja ste!

* * *

Ujutro ga je očekivao obilan doručak. Diana je imala zagasitu put, sanjarske oči crne poput uglja, čulne i lijepo oblikovane usne i raskošno tijelo. Osmijeh joj je bio divan, smijeh zvonak, kristalan.

XXI

Dani odmaranja, koji su bili bezbrižni, pažnja kojom je bio okružen i prisutnost te čarobne djevojke pomogli su Carringtonu da se opusti i da na trenutak zaboravi nevolje. No kad mu je Buckley ispričao najnovije novosti, bio je duboko zamišljen.

— Znači, nije zadovoljan što me potjera nije uspjela uhvatiti, već je ucjeni pridodao još i svojih 5000 dolara da me što prije dovede na vješala!

— Da, tako se govori u Wichi-ti! Svuda priča i hvali se kako je angažirao za taj posao najboljeg revolveraša, a potjera i druge trice neka idu do vraga!

Želio je da ga podsjeti na Betty i upita da li je pripravna da posvjedoči da je Willy njegovog sina ubio u samoobrani. Bankar je osjetio što ga muči. Zamišljeno zavrti glavom i trpkim glasom reče:

— Ta djevojka je sam đavo! Hvali se kako će vam osobno staviti omču oko vrata!

Boravak u kući Williama Buckleyja bio je najmirniji i najljepši dio života koji je Willy u posljednje vrijeme provodio. Pažnja mu se ukazivala na svakom koraku. Domaćin i njegova lijepa rođaka hrabрили su ga u nastojanju da dokaže nedužnost. Iz Diane su zračili mladost i polet, pa se njeno raspoloženje prenijelo i na njega.

Slušajući njihove razgovore, Diana je ponešto saznala o nevolji toga lijepog momka. Nada la se da će joj se povjeriti. Ipak jednog dana ga je upitala:

— Stalno nešto mućkate, a mene isključujete iz razgovora. Zašto?

— Eh, dušo! — osmjevivao bi se Buckley. — To nisu ženska posla. Naš prijatelj je u teškoj nevolji i dogovaramo se kako da mu pomognemo.

— Ah, tako! — namrštila se Diana. — Znači da ne mogu ništa pomoći.

Bila je uvrijeđena. Willy, kojem se sve više dopadala pokušao ju je umiriti. Okrenuo se bankaru kao da traži njegov pristanak:

— Možda bi ipak mogla pomoći, gospodine Buckley! Već me pitala zašto se ne obrijem jer mi brada ne pristaje. Ha, ha, ha! A ja sve više mislim da bi mi mogla dati savjet kako da obojim kosu!

— Da obojite kosu, gospodine Carrington? — upita začuđeno Diana. — Što manjka vašoj kosi? — zarumenjela se i pognula glavu.

— Pa, zato što je to potrebno, gospodice Diana!

William Buckley kimne. Pogleda Willyja kao da traži njegovo odobrenje.

— Imam povjerenja u Dianu! A vi?

— Oh, naravno! — uskliknu Willy, nasmiješi se i zadržano je pogleda.

Bankar je neko vrijeme šutio. Onda pročisti grlo i reče:

— Dakle, kao što reče naš prijatelj, trebao bi obojiti kosu. Znaš li dušo, kako se to može učiniti?

— Najprije želim doznati što smjerate, a onda ću vam dati recept! — osmjevne se djevojka.

Oni se ponovo pogledaše i Willy kimne. Ustane i pride prozoru.

Ulica je bila pusta. Tek je gladno pseto prešlo nogostup i podvijena repa odjurilo niz drvored. Willy je neko vrijeme razmišljao, a onda se okrenuo. Tužno se osmjehnuo i rekao:

— Idem u sobu! Ako želite, pričajte joj o mojim nevoljama.

Izišao je iz Buckleyjeva kabineta. Stigavši u svoju sobu sjedne, obuhvati rukama glavu i duboko se zamisli.

* * *

Obojiše mu kosu sokom od orahovih ljusaka, koji je priredila Diana. Dok je to radila, djevojka mu je nježno mrsila kosu, prelazila rukama preko vrata i govorila:

— Doduše, ne znam kako ste izgledali prije, onako bez brade, ali sam sigurna da vas nitko neće prepoznati. To i želite, zar ne, Willy?

Prvi put ga je zvala imenom i on osjeti laganu drhtavicu, neko čudno uzbuđenje, koje je davno zaboravio, a koje se ponovo javljalo u njemu.

— Kad odete, ova će kuća biti pusta! — šapne ona tužnim glasom.

— Doista tako mislite, gospodice Diana? — upita on drhtavim glasom.

Umjesto da odgovori, ona zajecca i iziđe iz sobe.

Zašto je to učinila? Da nije nečim povrijedio? pitao se. Nikako nije shvaćao da bi ta gorđa, ponosna djevojka, mogla nešto drugo osjećati osim prijateljstva.

Polako je prelazio rukama preko obraza, preko kose, i kao da je još osjećao mekoću njenih prstiju i toplih dlanova. Pogledavši se u ogledalu spazi da ga promatra stranac kojeg nije poznavao. Čovjek riđe brade, smeđe kose i modrih očiju, koje su davale kontrast tom liku.

Začuo je kako se otvaraju vrata. Zadršće u očekivanju da će opet vidjeti Dianu. Međutim, na njima se pojavio Buckley. Nije bio sam.

Slijedio ga je visok, jak muškarac prosijede kose, dugih brkova i čelično plavih očiju.

— Umirite se, prijatelju! — osmijehne se bankar. — Ovo je naš prijatelj!

— Prijatelj!? — začuđeno će Willy.

Neznanac se smješкао i promatrao ga od glave do pete. Zatim se na njegovu licu ukazao se osmijeh i on kimne glavom.

— Zdravo Carringtone!

Pružio mu je ruku i Willy je prihvati. Stisak je bio jak, upravo kao i iznenađenje što se čitalo na njegovu licu. Začudeno je gledao došljaka. Zatim se vrati bankaru, koji se stalno smješкао.

— S kime imam čast? — zapitao je.

Neznanac, koji je o Willyju stekao dobar dojam, kimne.

— Moj propust, momče! Mac Ruby!

— Mac Ruby! Poznati savezni šerif! — usklikne oduševljeno

Carrington i upitno pogleda Buckleyja.

— Pozvao sam ga nešto ranije. Ljutiš li se?

— Oh, ne! ali ja, ovaj...

Mac Ruby odmahne rukom, udobno se smjesti u naslonjač i ispruži duge noge. Dugo je i znatiželjno promatrao Willyja, a zatim kimnuo.

— William mi je pričao o tvojim nevoljama, sinko! — reče promuklim glasom. — Možeš računati na moju pomoć Imaš li neki plan?

Carrington kimne. Uskoro su dugo i povjerljivo razgovarali.

— Dakle, idemo u Wichitu! — promrmlja na kraju bivši savezni šerif i ustane. Prijekorno pogleda Buckleyja, a zatim se nasmejulji.

— Nekad si goste znao ponuditi dobrim burbonom, amigo! A sad?

— Oprosti, Mac! — zbunjeno promrmlja bankar, pa pozove Dianu.

Mac Ruby je bio pravi zapadnjak. Jak, temeljit čovjek. Tijelo mu je bilo sve u mišićima. Nosio je velike brkove, a kosa mu je padala na ovratnik. Sigurnost u glasu i pokretima bili su sastavni dio njegove izuzetne ličnosti. O Macu Rubyju su se raspredale legende, a onda je sišao s pozornice.

Willy je doznao i zašto; pa je bio izuzetno sretan što mu se ukazala čast da surađuje s takvim čovjekom.

* * *

Kad su savezni šerif i William Buckley otišli u grad zbog nekih poslova, Diana je iskoristila njihovu odsutnost i pokućala na Carringtonova vrata. Tog jutra joj je ujak rekao da Willy odlazi, pa se željela s njim oprostiti.

Od svega srca mu je željela sretan put. Bit će mu potrebna sreća da skine sa svog imena ljagu, tu mrlju što je opterećivala njegovu savjest.

Kad ju je pozvao da uđe u sobu, našla ga je kako stoji kod prozora i zamišljeno gleda na ulicu. Stajala je kraj vrata čekajući da se okrene kako bi mu rekla zbog čega je došla.

Pozdravio ju je s tužnim osmjehom, a onda razdragano rekao:

— Divno je, Diana što vas vidim prije odlaska! Ujak vam je zacijelo rekao da odlazim! Moram vam se zahvaliti za pažnju, za sve što ste za mene učinili. Ja, ovaj...

Ona ga brzo prekine.

— Nema na čemu, Willy! — promuća drhtavim glasom i porumeni.

Stajala je spuštenih ruku, zatim ih je spojila i zgrčila, pa ga otvoreno pogledala. U tom trenutku poželjela je da mu se baci u zagrljaj, nesretna i tužna što se njihovi putovi razilaze.

Umjesto toga nastavi:

— Nadam se od sveg srca da će se sve sretno završiti!

On kimne glavom. Stajao je zbunjen i nepokretan. Bila je tako lijepa da mu je zastao dah. Tako draga i zabrinuta zbog njegove sudbine. Odjedanput se upita zašto se uvijek zbunjuje kad je ugleda? Ima li u tome nečeg više od prijateljstva? Posljednjih dana sve je više želio njenu prisutnost. No, kad bi se sreli, oboje su bili zbunjeni. Gledali bi se šuteći, pa kad bi pogledi mogli govoriti, bili bi svjesni svojih osjećaja.

Dok bi razgovarali, kad bi prošli tu barijeru, osjećao se tako ugodno i smireno. Bio je pun nade da će njegov život, ako se

sve sretno završi, krenuti drugim, sretnijim tokom.

Kako da joj zahvali na pažnji? Onda je odlučio. No prije nego što je saopćio svoju odluku, djevojka ga preduhitri i reče:

— Bilo mi je drago što smo se upoznali, gospodine Carington!

Izrekla je to tihim uzdrhtalim glasom. Poželio je da razgovaraju kao prijatelji, da njihove riječi nisu tako službene. Pročisti grlo, a zatim uzdrhtalih usana zapita:

— Zašto me ne zovete Willy, Diana?

Ona se osmijehne, porumeni, pokuša sakriti zbunjenost i počne krpom brisati prašinu na pokućstvu.

— U redu, Willy! — odgovorila je napokon.

— To je već bolje, Diana! Više nismo stranci, zar ne? Vi ste...

Izrekao je to zadovoljan, prišao joj nekoliko koraka i uhvatio za ruke. Ona ga obješenjački pogleda i zavrti glavom, pa nastavi:

— Gle sad ovo! Vi tražite da vas zovem po imenu, a kažete mi opet »vi«? To je nelogično, zar ne, Willy?

Ove ga riječi obradovaše.

— Sretan sam što si me podsjetila na to!

— Pokušala sam te razvedriti da ne misliš toliko na svoju nesreću. Ako sam u tome uspjela, to mi je najveća nagrada.

Lijepa u svojoj veličanstvenosti. U uzbuđenju od kojeg je drhtala i s tim žarom u očima crnim kao ugalj, zagonetnim i dragim.

Bila je iz Meksika. Djevojka strastvena, odlučna da sruši barijere koje su stajale u toj sobi. Da ih razori i bez imalo stida

nasloni glavu na njegove grudi i presretno kaže:

— Willy, ludi dječake! Ja te volim! Volim te od onog trenutka kad sam te prvi put ugledala...

Willy se zbuni kad je to učinila i rekla. Osjeti na prsima toplinu i miris njene kose. Počne je nježno milovati, sretan kao nikad u životu.

— Diana, draga! — prošapće.

Stajali su priljubljeni, prepušteni osjećajima, i zaboravili na svijet oko sebe. Onda Dijana tiho promrmlja.

— Bit će mi teško bez tebe!

— I meni — odvrati on.

Nježno joj obuhvati glavu, pogleda je u oči i poljubi joj usne.

— Draga! Tako sam sretan!

— Volim te Willy! Oh, zašto, zašto odlaziš sad kad smo se upoznali i zavoljeli!

XXII

Odluka je pala: Carrington će se vratiti s Rubyjem u Wichitu! Tamo će zajedno s bivšim saveznicim šerifom pokušati dokazati svoju nedužnost. Zašto da se vrati u osinje gnijezdo? Ruby je to ovako protumačio:

— Koliko sam razumio, vama, prijatelju, nitko ne može natovariti na vrat ubojstvo Patricka Patridgea i šerifa Bena Hendersona. Prvo, zato što pri tim događajima nije bilo svjedoکا. Budući da poznajem pravičnost tamošnjeg suca, uvjeren sam da Simon Price i Moritz Grey neće utjecati na njega. On, prije svega, da bi nekoga osudio, traži čvrste dokaze. Drugo, pošto je od ubojstva Priceova sina prošlo prilično vremena, možda će Betty Grey promijeniti mišljenje i reći pravu istinu? Pri tome se možemo osloniti i na Ullmannovo svjedočenje.

Willy je pažljivo slušao šerifovo objašnjenje. Napokon je kimnuo, osmjehnuo se gorko i rekao:

— Žao mi je što vam zadajem posla, šerife!

Mac Ruby ga potapša po ramenu. Pogledavši zatim Buckleya, nastavi:

— Kad mi je sve objasnio, premda sam suspendiran, zavrbiše me dlanovi. Imam ja, sinko, prilično materijala o Simonu Priceu a i Greyu. Ta dva čovjeka žare i pale u Wichiti i vrijeme je da osjete poraz.

Odlučili su da otputuju u toku sutrašnjeg dana.

Dok se pripremao za odlazak, Willy je bio kao na iglama. Što ga očekuje u Wichiti? Istina je: promijenio je izgled i zacijelo ga nitko neće prepoznati, ali...

Onda se sjetio Diane. Da li će je vidjeti kad se sve završi, ako se sretno završi? Djevojka je bila tračak svjetla i nade u bolje sutra.

XXIII

Da vidimo što se u međuvremenu događalo u Wichiti.

Neuspjeh koji je doživio pošto se potjera za Carringtonom vratila neobavljena posla, teško se dojmio Simona Pricea. Sva mržnja, koja je u njemu kipjela otkako je izgubio sina, posve je izmijenila toga gruboga, podmuklog čovjeka.

Za sve je krivio Moritza Greya i Betta i urlikao:

— Vi ste ga nagovorili da se sukobi s Carringtonom! On nikad nije bio vješt s revolverom. Njegov je pokušaj unaprijed bio osuđen na propast! Vaša pohlepa je kriva što sam izgubio sina jedinca!

— Zaboravljaš, dragi moj — odgovarao je Grey — da si i ti

tome kumpovao! Zar nisi bio oduševljen što će tvoj šmrkavac smotati Carringtona i domoći se zlata i zlatnog rudnika!?

— Smotala ga je Betty, do vraga! — siktao je Price poput zvečarke. — Ona je za sve kriva. Ta, ta...

— Pazi što govoriš! — zaprijetio je bankar. — Ona ga je voljela i teško ju je pogodila njegova smrt.

— Ona ga je na to navela! — bjesnio je Price. — Moj sin nikad to ne bi učinio!

Moritz Grey se pitao dokle ide Priceova mržnja. Zar mu još nije jasno da je odgojio beskičmenjaka, podmukloga, lažljivog juniora. Kockara, ženskara, koji je sve više volio nego živjeti kao pošten čovjek.

Osjetivši da su njihovi odnosi sve napetiji, da bi morali biti složni ako se žele dočepati Carringtona, Simon Price bi se malo smirio, a zatim bi opet prasnuo:

— Do vraga! Kao da je propao u zemlju! Ne mogu shvatiti da taj gad ima toliko sreće. Najprije se dočepao zlatnog rudnika, ubio mog dječaka, a ja, ja...

— Ima li kakvih novosti? Što kaže tvoj revolveraš? — podrugljivo je pitao bankar, kojem je već dozlogrdila ta igra. Dobro, on je u početku također želio to zlato. Onda su stvari krenule nizbrdo. Izgubio je i zato se okrenuo sebi i svojim problemima. Zabrinjavala ga je Betty.

Pošto je ubijen Billy, s kojim je drugovala od malih nogu, njen svijet se iznenada srušio. Voljela ga je, premda je znala kakav je, jer ju je mnogo puta razočarao. Bila je to kao neka bolest...

John Beatty, kojeg je Price najmio da pronade i ubije Wi-

llyja, bio je teška mora za kongresmena. Ugnijezdio se u njegovoj kući, šepurio se kao da je vlasnik i neprekidno tražio novac.

Čudan je bio taj čovjek! Visok i mršav, uskoga, bljedunjava lica, izobličениh jagodica i podmuklih očiju. Djelovao kao mrtvačka maska.

Kad bi ga sreli na ulici, ljudi su okretali glavu, nesvjesno osjetivši da je kraj njih prošla smrt. Vrhunac svega zbio se onog dana kad je od Pricea zatražio da promijeni pogodbu.

— Gazda! Ja sam malo razmišljao o tom Carringtonu — počeo je. — Nije baš mačji kašalj kad se uspijeva tako dobro prikriti. Ako želiš da ga ustrijelim, morat ćemo mijenjati pogodbu.

— Što nije u redu? Zar ti nisam isplatio akontaciju? I još, još te...

Revolveraš je samo odmahnuo glavom i kiselo se osmijehnuo. To i nije bio osmijeh već zategnuto lice, mrtvačka maska.

Uz 5000 dolara i ucjenu želim da mi daš i Betty! — zatražio je.

— Betty! Čovječe, pa ti si lud! Nije ona moje vlasništvo! Ona ja kći Moritza Greya. Što ti sebi dopuštaš?

Baety se ogavno nasmijuljio, pa procjedi:

— Ti si s bankarom prijatelj! Obojica ste iste sorte, pa ga nagovori da mi da svoju djevojku. Hi, hi, hi! Znaš razmišljam da se povučem u mirovinu. Ha, ha, ha! Dosta mi je ubijanja. Stekao sam i nešto novca i rado bih malo proživio u miru. A Betty mi se dopada. Žena i pol, baš po mojoj mjeri. Ha, ha, ha!

Ako odbijem? — upita Price.

— E, onda ćemo drugačije razgovarati, stari! Došao sam do nekih zaključaka koji bi zanimali svakoga prokletog šerifa! — zaprijeti revolveraš.

Što on zna? pitao se Price. Ništa, naravno. Ta ga prijetnja ne može uplašiti ni privoljeti da nagovori Greya kako bi savjetovao Betty da pokaže malo više zanimanja za toga podmuklog tipa. Ipak, bojao ga se i najbolje bi bilo da si tu brigu skine s vrata.

— Odlučio sam Johne, da se odrekнем твојих usluga — reče Price oprezno. — Znaš, Carrington je zacijelo pobjegao u Meksiko. Nema smisla da ga goniš.

Revolveraš ga je promatrao smiješeći se, a zatim trpko progundao:

— Imat ćeš ti svojega Carringtona, stari! John ne odustaje a ti razmisli o mojem prijedlogu.

Kad je iznio Greyu što traži Beatty, bankar je bio ogorčen.

— Do vraga, Simone! Zar su ti vrane popile mozak? Betty je moja kći i nipošto je ne želim nagovoriti da bude ljubazna s tim zločincem!

— Gle, gle! Zar se nisi složio da ga unajmimo? Jadikovao si kako se mora osvetiti Billyjeva smrt jer tako želi tvoja djevojka. Ha, ha, ha! I ja sam ga poslao do vraga, ali je lopov nanjušio masnu kost i ne da se samo tako otpremiti.

Nije Grey bio za to da se revolveraš angažira kako bi ustrijelio Carringtona samo zato što to želi Betty. Kad se sjetio da mu duguje 5000 dolara, našao se na stotinu muka. Poslovi su krenuli nizbrdo. Najnovija spekulacija sa željeznicom izazvala je gubitak. Tome je kumovao i Price, koji ga nagovorio da kupi

neko zemljište preko kojeg će, navodno, prelaziti pruga i dobit će pri prodaji stostruku cijenu. Veze i vezice koje je imao bivši kongresmen popucale su i on je bio lakši za 20.000 dolara.

Sve je to između njih stvorilo jaz i netrpeljivost koja je polako prerastala u mržnju.

Štoviše, Simon Price je smatrao da je Betta glavni krivac što mu je ubijen sin. Doduše nije to javno govorio, premda je u Wichiti vladao mišljenje da je Billy dobio ono što je zaslužio. Svojim ponašanjem Biley Price je svuda izazivao netrpeljivost.

Moritz Grey se još nadao da će ipak vratiti novac koji je uložio u akcije. Odrekao se povećе svote i dao je Priceu da podmiti neke kolege. Oni će, kao što se to događalo i prije, utjecati na željezničku kompaniju da promjeni trasu željezničke pruge.

Betty Grey je tih dana rijetko izlazila iz kuće. Još je tugovala za ljubavnikom. Kad joj je otac prenio Priceovu želju da bude ljubazna s Johnom Beattyjem, nije se mnogo bunila. Bila je nesvjesna onoga što se oko nje zbiva, znala je da je kraj nje prošao život.

— Predlažeš mi da budem ljubazna s tim revolverašom! Zašto, tata? Tko ti je to naredio? Koliko znam, uvijek si puzao pred starim Priceom. Pužeš li i dalje.

Sve je kasno, tata! Zar ti nije jasno da više nama Billyja? Ja sam ga voljela, tata! I sve sam učinila što ste tražili.

— Ali vi ste se dogovorili... — promuca Grey.

— Da, mi smo se dogovorili da Carringtonu uzmemo zlato. I dobili bismo ga, a možda i cijeli rudnik, da Billy nije bio tako

prokleta siguran s derringerom... Ali...

Odjednom je zašutjela, kao da se prestrašila da je previše rekla.

— Možda bismo mogli popraviti stvar ako ispričaš sucu istinu!

— Istinu!? — gorkim glasom šapne Betty. — Istina je da mi je srce puno mržnje. Najradije bih ubila toga prokletog kauboja koji se rodio pod sretnom zvijezdom.

— Nekad si drugačije govorila!? — primijeti bojažljivo otac.

Stajao je tako, čistio drvcem žute, krezube zube i promatrao bankara.

— Nisam vas opazio, gospodine Beatty! — promrmlja bankar.

— A ja, evo krenuo u banku! Da malo popričamo o vašoj slatkoj kćerkici.

— Pustite, nije mi do šele! — promrsi Grey i uđe u banku.

— Hej, stanite! Danas je dan kad je na vama red da platite moje troškove u hotelu.

— Dobro, dobro — mrmljao je Grey, a najradije bi mu rekao neka se nosi do vraga.

* * *

Sve su više osjećali da će se stvari raspetljati u Wichiti.

To je čekao i John Beatty. Kad su mu predbacili što se stalno klati po gradu umjesto da traga za Carringtonom, odgovorio je:

— Iz iskustva znam da će se taj vaš Carrington pojaviti u gradu! Jer se zločinac vraća na mjesto zločina! Što? Niste to znali?

XXIV

Jahali su prema Wichiti. Brijao ih je oštar sjeverac. Pršio je snijeg, a studen sve više stezala.

Willy Carrington je još bio pod dojmom rastanka s Dianom. Mac Ruby ga je pustio da razmišlja. Katkad bi ga pogledao, a onda mamuznuo konja, zimogrožljivo se umatajući u ogrtač.

Nebo je bilo sivo, olovno. Pred Carringtonovim očima promicale su slike rastanka. Još se sjeća Dianinih poljubaca i riječi:

— Vрати se što prije, dragi!

Da, vratit će se, jer je spoznao pravu ljubav!

* * *

Sjahali su kod cedrove šume da se odmore u zaklonu stoljetnih stabala.

— Gadno vrijeme! — hukne u prste Ruby i kiselo se osmjehne Carringtonu.

— Naložit ću vatru! — predloži Willy i počne skupljati suhe grančice.

Konji su ispod snijega tražili ostatke trave.

Kad je malo kasnije zapucketala vatra, ispružiše ruke da se ogriju. Nisu razgovarali.

Mac Ruby je mislio kako će, suočivši se sa Simonom Priceom, doći do istine i vratiti poljuljani ugled. Zato je najviše okrivljavao podmuklog starca. On je bio kriv što je suspendiran kao savezni šerif. Njegove laži onemogućile su ga da obavlja dužnost i primorale da privremeno preda šerifsku značku. Možda je u tome imao udjela i Moritz Grey!

No, bilo kako bilo, on se vraća u Wichitu! Poziv Williama Buckleyja da pomogne Carringtonu dobro mu je došao da raščisti neke stvari i opet organizira svoj život.

Sad je bio na putu da to uradi.

Bezvoljna, predavši se bezna-
đu Betty Grey je svim srcem že-
ljela otići iz Wichite. Ovdje za
nju više nije bilo mjesta. Sve je
podsjećalo na Billyja. Prihvatila
je prijedlog da se vjenča s Joh-
nom Beattyjem. Da je sam soto-
na zatražio da mu postane že-
na, pristala bi samo da ode iz
toga maloga prljavog grada.

Simon Price bio je zadovo-
ljan, a Mooritz Grey stavljen
pred gotov čin. Želio je da Betty
bude sretna. S sad? Pomisao da
će se udati za revolveraša, do-
vodila ga do očaja. Kako da to
spriječi?

John Beatty je likovao. Ostva-
rila mu se želja da posjeduje
najljepšu djevojku u Wichiti. Da
li je u njegovom srcu bilo mjes-
ta za ljubav?

Nitko ga nije poznavao. Do-
šao je jednog dana kao stranac
u grad, a kao stranac će i otići
iz njega. Ili je, možda, negdje u
njegovoj nutrini ostao skriven
tračak osjećaja?

Tih dana, pripremajući se za
vjenčanje, osjećao se kao prepo-
rođen.

XXV

Umorni, svjesni da se bliži
trenutak odluke, u Wichitu su
sljedećeg dana stigli Carrin-
gton i Ruby. Jahali su pustom
ulicom. Willy se pitao da li će
ga netko prepoznati? U početku
je namjeravao posjetiti Rastey-
ja. No šerif ga je odvratio od tog
nauma.

— Moramo najprije razgova-
rati sa sucem. To je pošten, is-
pravan čovjek, i njegov će nam
savjet pomoći da postupimo na
najbolji način.

Mac Ruby, privezavši konja
pred salunom, škrtu mu se na-
smiješi i reče:

— Prijao bi mi viski! A tebi?

— I meni — odvrati Willy i
uđe sa šerifom u salun.

U nos im udari vonj neprov-
jetrenog lokala. Smrad bljuvoti-
na, lošeg viskija i pokvarenog
piva. Za tezgom osim nekoliko
dokonih gostiju koji su se karta-
li u kutu sjedio je Klaus i dosa-
đujući se gledao u strop.

Začuvši zveckanje mamuza,
spusti glavu i pročisti grlo. Pre-
poznavši saveznog šerifa, na
njegovu debelom licu ukaže se
dobročudan osmijeh.

— Zdravo, šerife! Odavno vas
nisam vidio! Koje dobro vas no-
si? Pivo ili viski? Naravno, vi-
ski! Kakvo pivo u ovo pasje vri-
jeme!

Brzo je uzeo bocu viskija, ob-
risao dvije čaše, ali njegov po-
gled samo okrzne Carringtona,
što je značilo da ga nije prepoz-
nao.

— Što ima novoga u gradu,
Klause? — Ruby pročisti grlo i
upitno pogleda Willyja. — Baš
smo stigli pa nas zanimaju no-
vosti!

— Ništa osobito, šerife! Ah,
da! Poznavali ste Moritza Gre-
ya?

— Da!

— Baš si je prosvirao glavu!

— Što?

— Ubio se, eto što! Kako se
priča, ubio se zbog toga što se
njegova kći danas udaje za re-
volveraša Johna Beattyja. Jeste
li čuli za njega?

— Da, čuo sam — trpko odgo-
vori Ruby i pogleda Carringtona.
— Pa, neće se valjda vjenča-
ti!

— E, hoće! — iskesi se Klaus.
— To nas je ogorčilo. Takva dje-
vojka, a udaje se za toga pod-
muklog gada!

Carrington iznenada shvati
da Betty to čini iz prkosa i želje
da ode iz Wichite. Nakon Billy-

jeve smrti i svega što se dogodilo, bio je to jedini izlaz iz mučne situacije u kojoj se našla. Odjedanput osjeti sažaljenje prema njoj.

— Žao mi je Betty! — šapne pogledavši šerifa.

Savezni šerif ga začuđeno pogleda. Očekivao je da će ga ova vijest oneraspoložiti, ali...

— Možda se predomisli i potvrdi da si joj momka ubio u samoobrani! — izusti Mac i u jednom gutljaju ispije viski.

Tog trenutka na vratima saluna ugledaše starog Parkera. Prije nego što je zatvorio vrata stari vrisne:

— Klaus, stara mješino! Toči viski! Sve je besplatno! Osušilo mi se grlo!

— Ne znam ja ništa o tome! — promrmlja barmen.

— Dajte mu piće! Ja plaćam! — reče Willy.

Starac mu se zahvali, pažljivo ga pogleda i počne se češkati po sjednoj kosi.

— Ti, ti... ti si mi nekako poznat — promrmlja. — No vrag s tim. Kako da se stari čovjek sjeti toga... Daj taj viski, Klaus! Osušilo mi se grlo. I spremi se za goste! Upravo ovog trenutka sudac Chalmers vjenča naj, najčudniji par u Wichiti. Hi, hi, hi!

I doista. U tom trenutku pred salunom se začuje žagor. Nešto zatim pojavila se skupina gradskih dokoličara koji su čekali priliku da besplatno popiju koju čašicu.

Iza njih, s nešto zakašnjenja, ugledaše Johna Beattyja, obučenog u crno, blijeda lica sličnog mrtvačkoj maski. Ulazio je mladoženja i vodio Betty Grey.

Na njenom licu, ni traga žalosti za ocem. Stegnute vilice, bezizražajne oči, prkosan hod i

promukli glas kojim se obratila Klausu:

— Natoči i meni, stari!

— Ali, gospodice Betty... Ja, ovaj...

— Poslušaj moju ženu, mješino! — vikne Beatty i udari rukom o tezgu.

Okrenuti leđima, svjesni da se stvari razvijaju u neželjenom smjeru, Willy i šerif nisu znali što da učine.

— Daj svima piće! Časti John Beatty! Daj i ovim tipovima što su nam okrenuli leđa. Hej, vas dvojica! Okrenite se da vam vidim lice — dovikne John i zagrlji Betty, pa se počne smijati kao ludak.

— Zar niste čuli? Okrenite se! Inače...

Kao po dogovoru, shvativši da se kotač sudbine zavrtio, šerif i Willy poslušашe. Mirno pogledaše revolveraša i Betty. Prepoznavši Carringtona, ona problijedi, a zatim krikne:

— Johne! Ubij ga, Johne! To je Carrington! Ubij ga! Ubij ga! — vrisкала je i udarala šakama po tezgi.

Revolveraš očito iznenađen nije znao što da učini. Na njegovu se licu ukaza nevjerica. Mirno je pogledao Betty, zatim ju je uhvatio za rame i prodrmao.

— Što ti je? Jesi li poludjela? Otkud sad Carrington?

Umjesto da mu odgovori, ona rukom hitro posegne za njegovim koltom. Već ga je podigla prema Carringtonu i odjeknuo je hitac. Metak promaši. Carrington je i dalje stajao blijed, svjestan da je za dlaku izbjegao smrti.

— Ubij ga, Johne! O, ubij ga! — vrisкала je suludo Betty. — U njoj se nakupila sva mržnja, sav jad.

Revolveraš tek nakon toga

shvati u koga mora pucati. Gle-
dao je Carringtona, a onda se
na njegovu zgrčenom licu poja-
vio ledeni osmijeh.

— Povuci, Carrington! Povu-
ci, pa da to riješimo! Ha, a, ha!

Vrebali su jedan drugog, a
onda im ruke munjevito polete
prema boku.

Dva se pucnja stopiše u je-
dan! Kad se razišao barutni
dim, na nogama je stajao samo
Carrington! Držao se za ruku
koju je okrznuo metak.

Betty je bila kao oduzeta. Ši-
rom je raskolačila oči. Kad je
postala svjesna da je Willy živ,
nemoćno spusti ruke. Stajala je
tako opuštenih ramena, poruž-
njela, a onda zajeca i padne kao
pokošena. Onesvijestila se.

U tom trenutku na vratima se
pojavio sudac Chalmers. Podu-
pirući se štapom, došepesao je
do tezge.

— Do vraga! Neka mi netko
kaže što se ovdje događa!

Onda je prepoznao šerifa.
Njegovo lice razvuče se u osmi-
jeh. Kimne mu glavom i reče:

— Znači, opet si u akciji, stari
moj! Baš dobro, jer je stigla oba-
vijest da ponovo postaješ savez-
ni šerif!

Eilly Carrington je klečao
kraj Betty i nastojao je privesti
svijesti. Kad je otvorila oči, bez-
izražajno ga je pogledala i jed-
va čujno šapnula:

— Oh, bože!

— Pozovite liječnika!

Odnio ju je nježno do stola. Polo-
žio je i pod glavu joj stavio kaput.
Mac Ruby i sudac Chalmers pro-
matrali su što se događa. Onda su-
dac odmahne glavom i tužnim će
glasom:

— Jadna djevojka! To joj je kazna
što se vjenčala, a otac joj se još nije
ohladio u grobu.

— Mislim ovdje nemamo što tra-
žiti, suče — procijedi šerif i upitno
pogleda Chalmersa. On kimne gla-
vom.

— Imaš pravo, Mac! Idemo po-
razgovarati...

Tog trenutka je Betty otvorila oči.
Prisutni opet pogledaše Betty. Ona
se polako podigla, zaokružila po-
gledom p ljudima pa dugo i netre-
mice promatrala Carringtona.

— Zašto si to učinila, Betty? —
upita Willy nježno i zabrinuto.

Bila je blijeda. Nekako sitna, iz-
gubljena. Kao krpa, ali u njenim
ugaslim očima više nije plamtjela
mržnja. Prije bi se reklo bol i očaj.

Willy Carrington je nije mrzio.
Postala je takva sticajem okolnosti.
Uostalom, sve je prošlo. Više nije bi-
lo važno da li će ga njeno svjedoče-
nje opravdati.

Kad se okrenuo da se pridruži
prijatelju, ona ga tihim glasom po-
zove:

— Willy!

— Da, Betty!

Gledala ga je netremice. Nekako
tužno, pa je bio tužan i njen osmi-
jeh.

— Oprosti! — šapne jedva čujnim
glasom, a zatim se uspravi. Protrlja
oči kao da se tek rasanila. Onda od-
lučnim korakom pođe prema stolu
za kojim je sjedio savezni šerif.

Šerife! Želim dati izjavu da je Wi-
lly Carrington nedužan i da je Billy-
ja Pricea ubio u samoobrani!

XXVI

Tog dana dogodilo se još mnogo
toga.

Simon Price je popodnevnom ko-
čijom zauvijek otišao iz Wichite. Ni-
je mogao podnijeti poraz. U istoj ko-
čiji nalazila se i Betty Grey.

Bila je to posljednja kočija koja je
otišla iz grada prije nego puteve za-
mete snijeg.

Savezni šerif, očito dobro raspo-
ložen, dao si je oduška. Udario je

Willyja zadovoljno po ramenu. Is-
kesio se pokazujući bocu viskija što
mu je virila iz džepa.

— Da posjetimo Rastyja?

— Vrijedi, šerife! — osmijehne se
Carrington, pa također pokaže bo-
cu viskija.

— Red je da se malo opustimo,
zar ne?

— Tako je šerife!

Starac ih dočeka zabrinuta lica.
Opazivši da su dobro raspoloženi,
pročisti grlo i šuteći prihvati konje.

— Halo, Rastey! — pozdravi ga
Willy.

— Udite u brvnaru! Vidim da ste
zaboravili konje! To ne bi učinio
pravi zapadnjak.

Bio je to prijekor, ali nisu marili,
jer je to bio kraj jednog dana koji je
bio bremenit događajima.

U brvnari je bilo toplo. Pucketala
je vatra, a oni su pili do kasno u
noć.

Zaspali su umorni, želeći već sut-
ra nastaviti put za Blyston.

XXVII

Probudivši se u neko doba noći,
dok mu je glava pucala od bola, Wi-
lly Carrington se stenjući izvuče iz
postelje. Dotetura do kante s vodom
da utaži žeđ. Pio je žudno, dugim
gutljajima, a onda potakne vatru.

Mac Ruby je gromoglasno hrkao.
Rastey je stajao kraj prozora.

— Što je, stari? Ne možeš li spa-
vati? — upita Willy.

— Ne mogu, momče — odgovori
Rastey.

Okolo brvnare je zavijao vjetar. Je-
zovito je cvilio u dimnjaku i tresao
kopcima na prozoru.

— Gadno vrijeme — promrmlja
starac.

Svanjivalo je. Prozori su bili po-
kriveni skramom mraza. Krupne
pahulje snijega udarale su o staklo.
Bilo je prohladno, premda je gorje-
la vatra.

— Da, doista gadno vrijeme, mla-
diću! — ponovi Rastey.

— Ja moram u Blyston! — hukne
Willy.

— Znam, ali... Mogla bi te, sinko,
na putu uhvatiti mečava. Ona ti je, i
sam znaš, nepredvidiva. Mnogi su
ljudi ostavili kosti u snježnoj pusti-
nji. Savjetovao bih ti da malo priče-
kaš.

— Ne, nikako, stari! — odlučno će
Carrington, pa se opet uhvati za
glavu. Bolno se osmijehnu i doda:

— Sinoć smo malo pretjerali, zar
ne?

— Vrijedilo je momče! Sad znaš
na čemu si. Drago mi je što se sve
tako završilo.

Rastey je prišao štednjaku i sta-
vio kavu. Dok su čekali da se zagri-
je voda, šutjeli su, zabavljeni svaki
svojim mislima. Willy je maštao o
Diani, Rasteyja je zabrinjavalo vri-
jeme, a Mac Ruby je bezbrižno spa-
vao nakon pijanke.

Kad je kava bila gotova, osjetivši
valjda njen miris, teško uzdahnuvši
probudio se i Mac Ruby. Za razliku
od Willyja, s njegovom glavom bilo
je sve u redu. Prihvativši šalicu koju
mu je pružio Rastey, kimnuo je za-
hvalno glavom i promrmljao:

— To će me malo povratiti!

— Napolju je mečava, šerife! —
obavijesti ga starac.

— Je li? Znači, ostajemo ovdje!

— Ni govora šerife! — pobuni se
Carrington. — Poslije doručka odla-
zim!

* * *

Doručkovali su kajganu sa slani-
nom, popili još vrč kave, a onda je
Willy obukao kaput i kabanicu pa
nabio šešir na oči. Šerif je mirno
sjedio, a Rastey je izišao da mu pri-
premi konja.

— Dakle, rastajemo se, momče?

Carrington kimne glavom. Pruži
mu ruku i zahvali što mu je pomo-
gao kad mu je bilo najpotrebnije.

Bio je uz njega, vjerovao mu, i to je bilo najvažnije.

— E, pa da se oprostimo, šerife!
— reče promuklim glasom. — Zahvalan sam što ste mi pomogli, premda...

Mac Ruby ga prekinе pokretom ruke. Odloži šalicu s kavom, pa mu pride i pruži mu ruku.

— Nisam ti baš mnogo pomogao, momče! No, drago mi je što sam te upoznao. Sve nam je nekako išlo u prilog. Moram priznati da sam očekivao više nevolja prije nego što dokazemo tvoju nedužnost. Sve je ispalo dobro. Od svega srca ti želim da nađeš svoje mjesto u životu. Pozdravi Buckleyja i Dianu!

* * *

Da u njemu nije gorjela žarka želja da što prije stigne u Blyston i zagrlji Dianu, zacijelo bi odgodio putovanje. Probijao se kroz snježnu mećavu, preko zametenih smetova, kroz pustinju bjeline što se u daljini spajala s neprobojnim zidom snijega i leda.

Oštar sjeverac zaustavljao mu je dah. Konj je pod njim drhtao od napa, frktao i stenjao, ali su se kretali naprijed, sami u toj divljini.

Natčovječanskim naporima ostavljali iza sebe trag koji je brzo pokrivao snijeg, krupan, u krpama, što se gomilao na putu dugom sedamdesetak kilometara. Oko njih je bila pustinja. Ni traga živom biću. Samo vjetar, snijeg i odluka da se probiju kroz taj zid.

Zamišljao je kako će se grijati te zime na ranču. U njihovoj će kući biti lijepo i toplo. Grijat će ih ljubav, pa pomisao na dane sreće i bazbrižnost probudiše u Carringtonu nadljudsku snagu. Pred njima je bio život kakav je želio. Zato nije mario za poteškoće koje su ga pratile na tom putu.

Kad je sljedećeg dana ugledao krovove Blystona, bio je nalik na bi-

jelu avet. Izronio je iz snježne mećave, jedva je sjahao s konja jer se ukočio od studeni.

Put do Buckleyjeve kuće učini mu se dug stotinu kilometara. Ugleđa je obavijenu bjelinom, smirenu, stisnutu između cedrova.

Iz dimnjaka se izvijao pramen dima.

Još nekoliko trenutaka i bit će ponovo s Dianom!

Kad je udario zvekirom o vrata, udarac muklo odjekne i on kao dječarac postane nestrpljiv, uzbuđen kao nikad u životu. Čuo je korake u hodniku, meke lagane. Pokuša stišati uzbuđenje i srce koje je sve brže kucalo u slatkom uzbuđenju.

Onda je ugleda. Izgledala je kao priviđenje. Kao da dolazi iz bajke. Ogrnuta u dugi ogrtač koji je stezala oko tijela, širom otvori vrata i upit:

— Tražite tatu, zar ne?

Nije ga odmah prepoznala. On se pokuša nasmiješiti, ali mu se na licu zaledio osmijeh.

— Da, gospodice Diana! I vas, ako smijem reći...

— Willy, ljubavi! — usklikne ona.

Prepoznala mu je glas, a zatim mu se bacila u zagrljaj. On je obuhvati ledenim rukama, nasloni svoje lice na njen obraz. Njena toplina otopi mu ledeni obraz.

— Napokon, napokon, draga!

— Oh, Willy! Kako to izgledaš? Hladan si kao led! Uđi, mili! Odmah ću ti donijeti toplu odjeću.

Udoše zagrljeni u topao dom. Carrington ostavi iza sebe brige i dio prošlosti. Nestrpljiv da je ljubi i miluje, da joj kaže koliko mu je nedostajala.

Napolju je bila zima. U njihovim srcima ljubav i želja da zauvijek budu zajedno.

Što se za Willyja Carringtona znaćio put dug sedamdesetak kilometara? Što mećava što ga je prati-

la, kad ga je očekivala najljepša djevojka na svijetu! Ništa, jer su se ispunili svi njegovi snovi. Zato je odluka da što prije krene iz Wichite bila brzo zaboravljena.

Sjedili su kraj tople peći, držali se za ruke, ljubili se maštajući o budućnosti.

Stari Buckley se diskretno izgubio iz kuće.

— Dragi! Jedva čekam proljeće da se nastanimo na ranču koji je tata kupio. Znaš, ja sam jednom bila ondje. Divan je, Willy! Nalazi se u lijepoj dolinici, kraj bistrog potoka, okružen borovim šumarcima.

— Oduvijek sam želio ranč, Diana! Sretan sam što ću ti pružiti topao dom.

— I sreću, dragi! — Zacvrkutala je bezbrižno.

U kaminu je pucketala vatra. Bilo je toplo i lijepo kraj voljene djevojke.

Znaš, razmišljala sam još o nekim stvarima, ali...

— Reci, draga! — ponuka je on i zagrli.

— Zlato, Willy!

— Kakvo to zlato misliš draga? Ja ne znam drugo zlato osim, osim... Na licu mu se ukazao širok osmijeh. Nježno je poljubi, a zatim nastavi: — Ti si, Diana, moje najveće i najljepše zlato! Ono zlato koje spominješ više ne postoji. Vratio sam ga Tauresu koji mi ga je u jednom trenutku darežljivosti poklonio.

Neka ostane u njedrima planine!

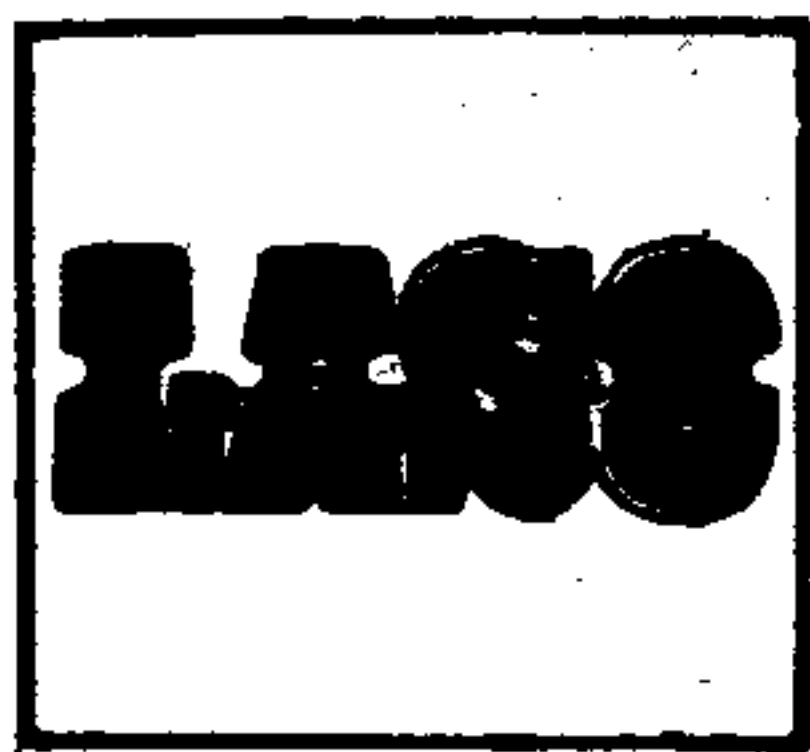
Oh, Willy! Tako sam sretna! — usklikne ona.

— Oboje smo sretni dušo — uzvрати nježno Willy, sretan što mu je život podario djevojku s kojom će provesti ostatak života.

KRAJ

U PRIPREMI:

Paul Ledd:
NA MRTVOJ STRAŽI

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 4.680.- d, a za 6 mjeseci 2.340.- d. U cijenu je uračunat popust. Pretplate se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa SOUR »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-1216 »za Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 2,00, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,50. Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00.

Uplata na devizni račun 30101-620-16-25730-3252051 kod — Zagrebačke banke Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.

Zadnja kolor stranica 55.000 d, c/b stranica 40.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7 1973. od 26. XI 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

EROTIKA

svjetski
erotski
bestseleri

Erotski romani koji se pamte!

Svakih četrnaest dana na kiosku novi broj!